

Lördag

Nya Åland 8 MARS 2008 NR 58 PRIS 1,20 €

Mixat på mässan

NYHETER. Mirjam "Mirre" Christensen, från nystartade företaget Kikz, är en av alla de utställare som deltar i helgens Köpmannamässan för första gången.

– Helt klart finns det en nisch för vår butik, speciellt för verktygen, säger Mirre Christensen, som glatt demonstrerar en slip, iklädd en skyddande regnjacka.

Det är många nya föreningar, butiker och företag som tar chansen att visa upp sig för första gången, då mässan brukar ha runt 5.000 besökare.

SIDAN 5

Ny utmarsch på måndag

Crosskey-konflikten eskalerar

NYHETER. I går marscherade ett 80-tal Crosskey-anställda ut för andra gången. Missnöjet har växt ytterligare sedan förra fredagen, och den här gången stannade personalen kvar på gårdsplanen utanför I Tiden för att prata med press, radio och tv. Tonen är skarpare än för en vecka sedan och kampviljan mera påtaglig.

– Missnöjet bland medlemmarna är så stort nu så om inte arbetsgivaren snabbt lovar att komma till förhandlingsbordet blir den en ny utmarsch redan på måndag, säger vice huvudförtroendemannen Yngve Helin.

De som lämnade jobbet är eniga om att de vill ha ett kollektivavtal som är bindande och rättvist och gäller för

Trygghet. För Regina Lindblom är tryggheten med ett kollektivavtal det viktigaste. I går marscherade Crosskey-anställda ut igen för att lägga tyngd bakom sina krav. Foto: JONAS EDSVIK

alla. Förslaget att var och en skulle förhandla individuellt med arbetsgivaren avvisar de med kraft.

– Tryggheten med ett kollektivavtal är det viktigaste, säger Regina Lindblom och får medhåll av andra.

För Crosskeys vd Peter Wiklöf

kom beskedet om den aviserade utmarschen på måndag som en nyhet.

– Teknologibranschförbundet tillåter oss inte att förhandla med tre fack. Läget är låst, säger han.

I går meddelade Nordiska finansanställdas union med säte i Stockholm att unionen stöder de Crosskey-anställdas kamp.

SIDORNA 2-3

IFK Ab blir hela Ålands Ab

SPORT. Nu kan du också äga en del av IFK Mariehamn Ab. Nästa vecka börjar en allmän emission av bolagets aktier. Det framkom under en presskonferens i går. Där

presenterades även Hotell Arkipelag som klubbens nya huvudsponsor. Med den nya satsningen siktar nu IFK Mariehamn på en plats i Europa inom tre år. SIDAN 18

Testosterontunga revisorförslag

NYHETER. Endast män har föreslagits till de ordinarie landskapsrevisorposterna. På måndag skall lagtinget ta ställning till de föreslagna namnen. Partiernas gruppordföranden har diskuterat det faktum att man det bara är män som föreslås.

– Det är gråtansvärt att män har så låga ambitioner när det kommer till jämställdhet, säger socialdemokraternas gruppordförande Barbro Sundback. SIDAN 4

Modig start på litteraturdagarna

KULTUR. Ida Karlsson från Kökar vann litteraturtävlingen på temat mod, som arrangerats av Nordens institut inför Mariehamns litteraturdagar.

Litteraturdagarna invigdes i går med tal av författaren Jörn Donner. Kvällsprogrammet bjöd på en ung författarkavalkad under rubriken Plakatpoeter, bondsystrar och smågudar.

SIDORNA 8-9

Jomalaledare.

– Många har sagt att OJ!, så roligt med en kvinna som kommundirektör och det är ju jättetrevligt. Samtidigt vet jag inte riktigt vad det är för behov jag som kvinna och kommundirektör förväntas tillfredsställa, säger Carolina Sandell, här med dottern Tilde. Foto: ANDREAS DIENERT

Med makten i sin hand

PORTRÄTTET. Carolina Sandell har en karriär bakom sig som säkert många avundas henne. Endast 29 år gammal är hon vikarierande kommundirektör i Jomala och en maktfaktor att räkna

med. Men visst finns det fortfarande många saker hon drömmer om. Att få resa till exempel.

– Det är det enda jag inte känner jag hunnit med före trettioårsdan.

Carolina Sandell är anspråkslös, målmedveten, lillasyster, lat, flygrädd, kontrollfreak, vidsynt och behagligt närvarande.

SIDORNA 12-13

4

nyheter

Lantrådet Viveka Eriksson har utsetts till Årets feminist 2008 av Feministakademien på Åland.

6

familjen

"Jag vill bli 140 år!"
BENITA TOMMOSAS,
Fyller 60 ÅR.

10

kultur

Sanna Tahvanainen skriver gärna mer för teatern.

14

trädgård

Titte Törnroth-Sarkkinen välkomnar fladdermöss och grodor till sin trädgård.

Nu kan du bjuda på
nätauktion dygnet runt

www.mariehamnskonsthandel.com

I går marscherade ännu fler Crosskey-anställda ut

”Nej till individuella

I går klockan 12 marscherade massor av Crosskey-anställda ut för andra gången.

– Vi vill få till stånd ett bindande lokalt avtal, rättvist för alla. Vi vill att arbetsgivaren kommer till förhandlingsbordet, säger vice huvudförtroendemannen Yngve Helin.

Ett 80-tal anställda lämnade jobbet i går. Efter den förra utmarschen försvann de flesta från gårdsplanen utanför it-huset genast och ville inte uttala sig, men i går stannade alla kvar och hade inget emot att säga sin åsikt. Det gick inte att ta miste på kampviljan.

– Vi är missnöjda med att arbetsgivaren inte vill komma till förhandlingsbordet. Vi är öppna för förhandlingar. Vi vill få ett lokalt avtal, rättvist för alla. Jag har förhoppningen om att det blir så, sa Yngve Helin.

Nej till egna avtal

Det senaste förslaget från arbetsgivaren, vd **Peter Wiklöf**, är att alla ska ha individuella avtal utan stöd i kollektivavtal.

– Förslaget kan utgöra en grundplåt i ett lokalt avtal, men vi vill fortfarande ha en kollektiv övervakning och hjälp från facket. Om vi accepterar individuella avtal hänger allt på den egna förhandlingsförmågan, och just nu står det klart att en stor del av de anställda inte tycker att det är okej, säger Yngve Helin och tittar ut över folkhopen.

Han har tagit över efter huvudförtroendemannen **Petri Carlsson** som är sjukskriven, men som ändå dök upp för att visa att han stöder kampen. Petri Carlsson vill gärna ha sagt att han är sjukskriven efter flera tunga familjebesked och inte av något annat skäl.

En hel del anställda var bortresta i går, och andra var sjukskrivna men kom ändå till utmarschen.

Ännu har kunderna inte på-

verkats, säger Yngve Helin.

– Verksamheten pågår. Därremot hör kunderna säkert talas om vårt missnöje.

Tryggheten viktigast

Regina Lindblom och **Anna Karin Dernasjö** står i en klunga och pratar.

– Vi är fler i dag än förra fredagen. Vi är nog ganska överens om vad vi tycker, sa de.

För dem är tryggheten med ett kollektivavtal det viktigaste.

– Vi vill ha ett juridiskt hållbart avtal som vi känner att vi kan leva med. Vi tycker att vi är värda det, och vi vill inte gå med på något annat. Men roligt är det inte att strida.

I en annan klunga hörs en manlig röst: ”50 procent!”, hojtar han.

– Det betyder att vi vill ha 50 procent av timlönen i jourersättning som kollektivavtalet säger och inte de 7 euro vi får i dag. Den ersättningen motsätter jag mig skarpt, säger den anställda som inte vill ha sitt namn i tidningen.

Conny Gyllendahl sammanfattar konflikten i några få meningar:

Dåliga erfarenheter

– Först var det splittrat mellan facken. Så gick facken ihop och lovade förhandla tillsammans med arbetsgivaren. Sedan sa teknologiindustrins arbetsgivarförbund nej till att skriva avtal med facken gemensamt, även om det vad jag vet inte finns några lagliga hinder. Förslaget är nu att Crosskey ska lämna arbetsgivarförbundet. Peter Wiklöf är uppenbarligen villig att gå

Missnöje. Redan på måndag blir det en ny utmarsch ifall inte arbetsgivaren kommer till förhandlingsbordet. – Så missnöjda är medlemmarna nu, säger vice huvudförtroendemannen Yngve Helin.

Trygghet. För Anna Karin Dernasjö (i mitten av bilden) på Crosskey är tryggheten med ett kollektivavtal det viktigaste. I går marscherade et tonen från de anställdas sida.

arbetstagarna till mötes, men situationen är nog väldigt låst.

Enligt honom har arbetstagarna dåliga erfarenheter av att luta sig mot koncernens egen handbok och praxis när det gäller arbetsvillkor.

– Vi vill ha stöd av facket, vi vill ha en huvudförtroendeman som pratar med facket som pratar med arbetsgivaren. Att bara ha ett tillägg till våra arbetsavtal, som Peter Wiklöf föreslår, sätter den enskilda arbetstagaren i en väl-

digt utsatt situation om alla ska börja förhandla var för sig. Vi vill att det kommande avtalet ska gälla alla som jobbar nu och också i framtiden. Om vi får det som Peter Wiklöf lovat och ett kollektivavtal som alla skriver på, då är vi

nöjda och jobbar på som vanligt igen.

Ny marsch på måndag

Också en som enbart är provanställd på Crosskey – **Per Johansson** – deltog i gårdagens utmarsch.

Eniga. Samstämmigheten är stor bland dem som lämnade jobbet i går klockan 12.

Signal. YTN:s ombudsman Tage Lindberg och Suoras direktör Hannu Kivipato fanns på plats i går när Crosskey-anställda marscherade ut. Foto: JONAS EDSVIK

Fackbossarnas tolkning ”En klar signal”

– Det här är en klar signal om vad personalen tycker och tänker.

Det sade finansfacket Suoras direktör **Hannu Kivipato** och facket YTN:s ombudsman

Tage Lindberg som iakttog Crosskey-anställdas utmarsch lite på avstånd i går.

De berättade att Crosskeys alla sex anställda i Åbo också hade marscherat ut klockan 12. (ao)

avtal!”

Kämpar. Kim Halavakoski är en av de Crosskeyanställda som inte går med på arbetsgivarens förslag om individuella avtal.

Finansanställda i Norden stöder Crosskey-kampen

Nu får de kämpande Crosskey-anställda stöd från hela Norden.

Stödet kommer från Nordiska finansanställdas union som konstaterar att praxis är att de it-bolag som är knutna till finansbranschen följer finansbranschen kollektivavtal.

Pressmeddelandet kom i går på eftermiddagen och har undertecknats av unionens generalsekreterare Jan-Erik Lidström i Stockholm:

”NFU stödjer Crosskeys personal på Åland”, heter det.

Crosskey erkänner inte finansbranschen kollektivavtal och vägrar att förhandla om att tillämpa detta avtal med de anställda. Man önskar byta ut det mot IT-branschen kollektivavtal, som är på en sämre nivå, skriver NFU.

– Jag förutsätter att ledningen ska acceptera den praxis som har varit, nämligen att de it-bolag som är knutna till finansbranschen följer finansbranschen kollektivavtal. Företagsledningen bör också acceptera principen om att man ska teckna avtal med den fackliga organisation som organiserar en majoritet av de anställda, säger Jan-Erik Lidström.

Crosskey sköter Ålandsbankens, S-Bankens, eQ-Bankens och Tapiolabankens adb-funktioner i Finland, liksom också norska DnB NOR. Bolaget grundades för tre år sedan som ett helägt dotterbolag till Ålandsbanken, konstaterar unionen. (ao)

– Jag får kanske sparken för att jag gör det. Men jag gör det ändå, sa han.

Efter utmarschen samlades de anställda för att diskutera vidare åtgärder för att tvinga arbetsgivaren till förhandlingsbordet. Resultatet av det

blev ett ännu tydligare budskap, förmedlat av Yngve Helin sent på fredagseftermiddagen:

– Vi vill ge en uppmaning till vår arbetsgivare eftersom medlemmarna nu är så missnöjda: Ta kontakt med facken

för att få till stånd förhandlingar. Annars blir det en ny utmarsch redan på måndag!

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 471

Crosskeys vd Peter Wiklöf:

”Situationen är låst”

För Crosskeys vd Peter Wiklöf kom de anställdas besked om en ny utmarsch på måndag som en nyhet sent i går på eftermiddagen.

– Vi har en väldigt olycklig pattsituation, säger han.

Han har länge hävdat att arbetsgivaren och arbetstagarna i sak är överens och att striden är organisatorisk.

– I onsdag valde vi att ensidigt kompensera personalen. Vi har betalat ut ersättning för Pekkanendagrarna och de sex extra arbetsminuterna per dag. I sak får arbetstagarna det som vi har lovat och som de har begärt.

Frågan är, säger han, vem som ska sätta namnet under avtalspappret.

– Facken kräver att Crosskey

ska lämna it-branschen avtal och bli helt ensam och föra förhandlingar med tre fack samtidigt. Och det för att uppnå samma sak som vi redan gett. Det är orimligt att lilla Crosskey ska förhandla med tre fack där alla tre i princip har vetorätt. Jag tror att alla kan se att det är ett problem.

– Vi har sagt att vi gärna förhandlar med personalen. men att förhandla med tre fack

innebär att vi har en oerhört tuff situation i framtiden.

”Fler stannade kvar”

Hans uppfattning är att fler arbetstagare stannade kvar när en del marscherade ut i går.

– Men det är klart att folk går ut när facken uppmanar dem till det. Men jag vet också att rätt många i personalen kommer och pratar vid sidan om.

Beträffande stödet från Nordiska finansanställdas union säger han så här:

– Jag hänvisar till det som framgått tidigare: Finansbranschen organisation i Finland har sagt att vi ska tillhöra it- och teknologibranschen och Erto.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax

MCA NYHETER

PREMIÄR INOM KORT FÖR

FÖLJ HOCKEY-VM DIREKT MED MCA

HD-TV I KABELNÄTET

BESÖK OSS PÅ MÄSSAN

ÖMSEN PRESENTERAR STOLT

BERTEL ERIKSSON

EN MAN
KUNDE
FÖREBYGGA
SKADAN

BERTEL

THE DAMAGE PREVENTOR

OM DU RINGER HONOM PÅ 27 660 SÅ KOMMER HAN OCH ”RÄDDAR” DITT HUS.
HAN ÄR ÅLANDS ENDE SKADEFÖREBYGGARE. PÅ ÖMSEN – DITT EGET FÖRSÄKRINGSBOLAG.

KÖPMANGATAN 6, AX-22100 MARIEHAMN ÅLAND.

TELEFON +358 18 27 600 INFO@OMSEN.AX WWW.OMSEN.AX

ÅLANDS ÖMSESIDIGA
FÖRSÄKRINGSBOLAG

Viveka Eriksson är årets feminist

I går tillkännagav Feministakademin på Åland att lantrådet Viveka Eriksson utsetts till årets feminist. – Jämställdhetsfrågor genomsyrar allt och är något man måste ta hänsyn till i allt beslutsfattande, säger pristagaren.

”Viveka Eriksson är veteran på alla politikens områden. Hon har under hela sin långa politiska karriär stått i offentlighetens rampljus, innehaft ledande positioner i kommittéer, arbetsgrupper, kommunala organ och slutligen i landskapspolitiken och i sitt eget parti.”

Så lyder början på den motivering Feministakademin ger till valet av årets feminist 2008.

– Valet var inte så svårt i år. Det fanns förstås många förslag men ganska snabbt kände vi att det här var det rätta valet, säger Feministakademin sekreterare Mia Hanström.

Hanström berättar att i år är första gången man utnämner en ålänning till Årets feminist.

– Vi har övervägt väldigt noga varje gång men tidigare har vi inte hittat någon ålänning som vi velat utnämna.

Hanström säger att Erikssons arbete som högt uppsatt politiker är ”glastaksbrytande”, något som man även tar fasta på i motiveringen:

”Kvinnor jobbar i dag på alla nivåer i samhället, men det är fortfarande mycket få som tar sig till den absoluta toppen och orkar stanna där. Som exempel och föredöme har Viveka Eriksson visat att det är möjligt, och som föregångare har hon jämnat vägen för de kvinnor som kommer efter henne”, skriver man.

Fakta/Tidigare pristagare

2002 Statsrådet Marianne Laxén
2003 Författaren och journalisten Maria-Pia Boethius
2004 Professor Berit Ås
2005 Regissören Suzanne Osten
2006 Jämo Claes Borgström
2007 Politikern Eva Biaudet

Kvinna med makt. Viveka Eriksson kommer att gå till historien som det första kvinnliga lantrådet på Åland.

– Som exempel och föredöme har Viveka Eriksson visat att det är möjligt, och som föregångare har hon jämnat vägen för de kvinnor som kommer efter henne”, skriver Feministakademin i sin motivering till varför de utsett henne till Årets feminist 2008.

Arkivfoto: ANDREAS DIENERT

När Nya Åland får tag i Eriksson är hon på väg hem i bilen.

– Det här känns förstås jätteroligt, jag blev väldigt glad när jag fick veta det, jag känner mig hedrad.

Eriksson säger att utnämningen kom som en överraskning.

– Det finns säkert jätte-

många andra människor som förtjänar ett sådant här pris mer än mig.

Skulle du själv säga att du är feminist?

– Ja under hela min politiska karriär har jag tyckt att det är väldigt viktigt att kvinnor och män skall ha samma möjlighe-

ter i samhället, samma makt över sina liv.

Eriksson påpekar också att jämställdhetsfrågor är något som borde genomsyra allt beslutsfattande.

– Att uppnå jämställdhet är ett långsiktigt arbete.

Den formella utnämningen

av Årets feminist sker i samband med Internationella kvinnodagen på Stadsbiblioteket i Mariehamn i dag klockan 15.45. Där håller Eriksson själv ett kort anförande.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

Endast män föreslås för tunga poster

I går lämnade lagtingspartierna in förslag på landskapsrevisor för finansåret 2008. För de ordinarie posterna föreslås enbart män.

– Nu råkade det bli så här, förklarar Gun Carlson (c).

Liberalerna föreslår Sune Eriksson, centern föreslår Magnus Lundberg, frisinnad samverkan föreslår Antonio Salminen och Ålands framtid föreslår Rolf Granlund till ordinarie landskapsrevisor för finansåret 2008. Socialdemokraterna och obunden samling föreslår två ersättare, Eva Törnroos samt Runa-Lisa Jansson.

Partiernas gruppordföranden har diskuterat det faktum att man det bara är män som föreslås till de ordinarie platserna.

– Det har varit olika åsikter om det här och diskussionen kommer säkert att fortgå, men det strider inte mot jämställdhetslagen även om man utser endast män, säger lagtingsdirektör Lars-Ingmar Johansson.

Reserverade sig

Socialdemokraternas gruppordförande Barbro Sundback reserverade sig under gruppordförandenas möte mot att

Tätt bland gubbarna. Endast män föreslås till de ordinarie landskapsrevisorposterna. Liberalerna föreslår Sune Eriksson, centern föreslår Magnus Lundberg, frisinnad samverkan föreslår Antonio Salminen och Ålands framtid föreslår Rolf Granlund.

endast män föreslogs för de ordinarie posterna.

– Jag tycker att lagtinget som högsta beslutande organ måste föregå med gott exempel. Vi kan inte säga att alla andra skall köra på höger sida av vägen om vi själva kör på vänster, säger hon.

De kvinnor som föreslås som ersättare har möjlighet att vara med på landskapsrevisorernas möten.

– Men de har inte rätt till något arvode. Jag tycker det känns som att gå tillbaka i tiden till före andra världskriget, säger Sundback.

– På sätt och vis är det här inte ens skrottretande, utan gråtansvärt, att män har så låga ambitioner vad gäller jämställdhet. Jag tycker att

ansvaret i den här frågan vilar ganska tungt på regeringspartierna, tillägger hon.

”Råkade bli så”

– Revisorerna tillsätts enligt samma system som utskottet, varje parti föreslår ett eget namn och nu slumpade det sig så att det blev en sådan här fördelning, säger Gun Carlson som ersatte centerns gruppordförande Veronica Törnroos när partierna diskuterade landskapsrevisorfrågan.

– Vi i centern föreslog ett beprövat namn och nu gjorde de andra likadant, så det råkade sig så att det bara blev män på de ordinarie postererna. Det är skillnad när man tillsätter arbetsgrupper eller direktioner, då måste man be-

akta jämställdhetslagen, säger Carlson.

Men skulle det inte vara bra om även landskapsrevisorerna utgjordes av både män och kvinnor?

– Jo visst skulle det vara bra, men nu råkade det bli så här.

Carlson vill också påpeka att sammansättningen av landskapsrevisorgruppen förändras varje år.

– Så nästa år ser det ut på annat sätt.

Nya Åland har sökt liberalernas gruppordförande Gunnar Jansson utan att lyckas. Hans partikollega, Viveka Eriksson som i går utsågs till Årets feminist av Feministakademin, kommenterar emellertid saken såhär.

– Det är beklagligt att det

Fakta/Landskapsrevisorerna

■ För varje finansår tillsätter lagtinget fyra landskapsrevisorers uppgift är att för lagtingets räkning övervaka landskapets hushållning, verkställigheten av lagtingets beslut och att landskapsförvaltningen sköts på ett lagenligt och ändamålsenligt sätt.

■ Landskapsrevisorerna avger en berättelse över sin granskning senast den 31 augusti varje år.

■ Landskapsrevisor för finansåret 2007 var Magnus Lundberg, Runa-Lisa Jansson, Eva Törnroos och Sune Eriksson.

■ Som landskapsrevisorernas sekreterare fungerar biträdande lagtingsdirektör Susanne Eriksson.

Källa: www.lagtinget.aland.fi

har blivit så här. Man skall sträva efter jämställdhet trots att jämställdhetslagen inte kräver det i det här sammanhanget. Men det blir ett dilemma när varje parti utser varsin person.

På måndag tar lagtinget ställning till förslaget.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

Savoyköp klart på måndag?

■ Gårdagen var en intressant dag vad gäller försäljningen av Bio Savoy. Stadsstyrelsen beslöt i torsdags att föreslå att stadsfullmäktige går in med 100.000 euro om den nya ägaren låter k-märka fastigheten och om biografverksamheten fortsätter.

Roger Karlsson på Fastighetskonsult säger att stadens beslut öppnar upp för intressanta förhandlingar.

– Det är en intressant och spännande dag för oss i dag. Nu väntar vi på besked från de olika intressenterna.

Har någon redan hört av sig sedan stadsstyrelsens beslut blev klart?

– Det kan jag inte kommentera.

Hur många spekulanter har ni?

– Det kan jag inte heller kommentera.

Slutligen säger Karlsson att mer information om försäljningen kanske kan ges på måndag. (ml)

Storsatsning. Skärgårdshavets helikoptertjänst, SHT, har investerat i en fjärde modern räddningshelikopter.

Wiklöf-bolag köpte helikopter

■ Wiklöf Holding-ägda Skärgårdshavets helikoptertjänst, SHT, har köpt sin fjärde nya EC 135-helikopter. Priset var cirka 4,2 miljoner euro. Den är av samma typ som man använt i verksamheten sedan sommaren 2005.

Den nya helikoptern blir stationerad i Mariehamn för räddnings- och ambulansflygningar som utförs för landskapsregeringen, meddelar bolaget.

SHT utför också räddnings- och ambulanstjänster för föreningen Medi-Heli i Åbo och Vanda. I fjol utfördes sammanlagt cirka 3.000 uppdrag och flygtiden var 1.300 timmar.

Bolaget har nu fyra moderna räddningshelikoptrar av samma typ i bruk och sysselsätter på årsbasis cirka 17 personer. (uw)

Renovering för revy pengar

■ Östra Saltviks ungdomsförening har börjat fundera på vad man skall göra för de pengar som vinterns revy tjänade in.

Totalt såg 4.162 personer RevyBryggan, och det innebär ett rätt så stort tillskott i föreningens kassa.

– Vi planerar att byta ut fasaden på ungdomslokalens västra sida. Dessutom har vi stolar och bord som behöver bytas ut och vår värmepanna måste antingen bytas eller renoveras, säger ordförande Pernilla Gabrielsson.

Föreningen har även planer på att bygga om det som i dag är teaterloger till ett klubb- rum för föreningens yngre medlemmar.

– Och under scengolvet skulle det behöva isoleras. Och avloppsfrågan hänger över oss, det är en stor utgift. (ml)

Nystartat. Mirjam "Mirre" Christensen och Kiki Wiklund visar upp sig och det nystartade företaget Kikz. – Här är det gott och blandat i sortimentet, något för alla, säger Kiki.

Minglade bland montrar. Ingeborg Hanses och Elin Biskop kom till Köpmannamässan efter skolan. De är inte på köprunda utan är på mässan för att kolla på saker, äta lite gratis godis och träffa kompisar. – Mässan är bra, för här träffar man sådana som man kanske inte sett på ett tag, säger Elin.

På tv. Den som inte själv besöker Köpmannamässa i Baltichallen kan följa med Åland 24: s livesändningar direkt från Nyans och 24:ans monter via ip-tv. Sändningen är på Ålcom-kanalen, kanalplats 55.

Från barnkläder till bergsborrar

Nyhetstätt på årets Köpmannamässa

Vickade sig fram. Simon Paulson provkör en trikke-cykel. – Bra balans är nog viktigt, säger han.

Cykel utan trampor, tvättmedel, en nybildad grupp för neurologiska sjukdomar, barnkläder och bergsborrar.

Det är bara ett urval av alla de nyheter som visar upp sig på årets Köpmannamässa. Cirka 15 av de totalt 65 utställarna deltar för första gången.

Besökare strömmar till direkt efter att Köpmannamässan i Baltichallen blivit officiellt invigd, klockan 14 på fredagen.

– Man märker allt mer att nya företag ser mässan som en chans att visa upp sig. Här ses de ju av cirka 5.000 personer på ett bräde, säger köpmannaföreningens **Johan Lindholm**, och listar cirka 15 olika utställare som är med för första gången.

Företaget Recreation.ax är ett nystartat företag som säljer cyklar som inte har trampor, "trikke" kallas de. Istället för att trampa gungar man från sida till sida, rörelsen påminner om svängarna när man skidar slalom.

– Vi fick våra första cyklar för bara två veckor sedan. De kan fungera både som fortskaffningsmedel och ge motion, därtill kan man göra tricks med den precis som en skateboard, säger **Katarina Eriksson** som startat företaget tillsammans med **Cribe Eriksson**.

Simon Paulson är en av flera som vågar sig på att testköra cyklarna. Han kommer framåt utan så stora bekymmer.

– Det är första gången jag provar, men jag är snabblärd, säger han självsäkert,

Föreningsmonter. Det ska startas en ny intressegrupp på Åland för personer med neurologiska sjukdomar. Information om detta och lottförsäljning ägnar sig Lena Wilson-Laajali, längst till vänster, åt tillsammans med Erika Strömberg, mitten. Gun-May Westesson, i röd jacka, Mirjam Dahlström och Bessie Hansson köper lotter.

och tipsar om att bra balans hjälper.

Bastu-olycka

Lite längre fram står nästa nystartade företag, Kikz oy, som säljer allt från infraröd bastu till tvättmedel och slipmaskiner.

Mässans "hetaste nyhet", som de själva kallar det, uteblev dock efter att trucken som skulle flytta bastun körde gafflarna rakt genom väggen på bastun.

Företaget är så nytt att de ännu inte har någon fysisk butik.

– Men vi kommer snart att öppna vid Godbyvägen, nu är vi här för att visa upp oss, säger innehavaren **Kiki Wiklund**, som givit företaget sitt namn.

Även från föreningslivet

finns utställare och nyheter. **Lena Wilson-Laajali** informerar ivrigt om att det på Åland som bäst startas en ny grupp för neurologiska sjukdomar.

– Det finns ju olika intressegrupper för epilepsi, parkinson, huntington och ms. Det är relativt små grupper, men nu går vi samman för att tillsammans kunna påverka samhället mer och till exempel söka rehabiliteringskurser tillsammans, säger hon

– Mässan är en chans för oss att visa att vi finns och få kontakt med fler personer som har neurologiska sjukdomar, säger **Erika Strömberg**.

30 ton med sig

Som vanligt finns det även utställare utanför Baltichallen. En hög borrhig drar blickarna till sig.

– Jo, vi har med oss totalt 30 ton grejer. Vi visar upp vad som behövs när man lägger ner bergsvärme, säger **Jonas Pettersson** från Inpro brunnborrning, som berättar att över hälften av jobben företaget gör på Åland är just borrningar och bergsvärme för hus.

– Det blir väl ungefär 70 hål per år på Åland. Men sedan gör vi jobb i både Sverige och Norge också, säger han.

Sänds live

Köpmannamässan pågår till och med söndag. Den som inte själv har möjlighet att besöka mässan men har ip-tv kan följa med Åland 24: s livesändningar direkt från Nyans och 24:ans monter. Sändningen är på Ålcom-kanalen, kanalplats 55.

Expert på borrhågar. Jonas Pettersson från Inpro brunnborrning huserar utanför hallen. Totalt har han och hans kollegor 30 ton utrustning med sig till mässan.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Kiki Alberius-Forsman

Epost: kiki@nyan.ax
Telefon: 528 451

familjen

Dagens namn

FILIP, FILIPPA

Vi firar 1-15 år

Isak och Noel Helsing Jomala fyller: 2 år i morgon söndagen den 9 mars. De grattas av mamma och pappa

Myndig

VENDELA SJÖBERG

Namn: Vendela Sjöberg.

Bor: i Mariehamn.

Fyller 18 år den: fyllde redan den 17 januari. Nu är det körkortet som firas.

Familj: bor med pappa Helge och storebror Christian.

Skola/jobb: går andra året i Ålands lyceum.

Intressen: bilkörning, bugg, simning, träning och att vara med kompisar.

Gratuleras av: mamma Viola och lillasyster Jasmin.

► DÖDA

Vår kära

Gunnel Berndtsson

* 1.2.1937, Geta
† 28.2.2008, Geta

Gråt ej vid min grav
jag finns ej där
Jag finns i solens spegelblänk
på haven
Jag finns i vindens lek
över sädesfälten
Jag finns i höstens stilla regn
Jag finns i vintergatans
stjärnehår.

Och när Du i tidig morgon
väcks av fågelkvitter
är det min röst Du hör
så gråt ej vid min grav
för vi skall ses igen

Viveka och Greger
Marika och Kaj-Bertil
Karl-Erik

Tack mormor för den tid
vi fick tillsammans

Abigil, Evita, Zeb och Todd
John, Erika och Lukas

Jordfästningen sker i Geta
kyrka lördagen den
15 mars kl. 15.00.

Tänk på cancerfonden.

Fakta/

Benita Tommosas 60 år

Namn: Benita Helena Tommosas, född Karlsson.

Född: den 8 mars 1948 i Geta Östergeta.

Bor: i Mariehamn.

Yrke: sjukpensionär sedan 20 år tillbaka, tidigare bland annat tandsköterska och sömmerska.

Familj: två barn, en son avled för fem år sedan, dottern Kristin Korsbäck, är gift med Niklas och de har tre barn Alva, August och Erik.

Födelsedagen: firas i dag lördag med öppet hus i hemmet på Mariegatan 4 mellan klockan 14.00 och 16.30.

Rummet är vitt vitt vitt. Det är ett stort rum åt söder och marssolen lyser in på allt det vita. Väggarna är vita, möblerna är täckta av vita tyger, här finns rymd och ljus i överflöd. En liten vattenfontän med Buddha porlar, en liten staty av delfiner står på bordet. Här och där flämtar levande ljus. Det är vackert och rogivande.

Här märkts genast ett stort intresse för österländsk filosofi och livsstil.

Tommosas i Geta

Benita Karlsson hette hon från början. De var sex syskon på det lilla bondstället med namnet Tommosas. Namnet har hon tagit därifrån.

När hon var 17 år dog mamma och hon fick tillsammans med de andra äldre syskonen ta hand om familjens yngsta.

– Mamma ville att jag skulle satsa på musik. Jag spelade piano hemma och jag gick sommarkurser på Sibeliusakademin, men nej, det blev aldrig min grej. Kanske var det ett slags uppror när mamma gått bort. Jag ville inte göra det hon tyckte jag passade för.

Egen syateljé

Det blev i stället arbete som tandsköterska i Stockholm. När hon blev gravid med första bar-

PRATSTUNDEN

Mediterar och idkar handpåläggning. Meditation, minst tre timmar per dag har hjälpt Benita Tommosas ut ur en svår sjukdom. Hon tillämpar också deeksha, handpåläggning, och har skrivit till landskapsregeringen och erbjudit dem sin hjälp.

nen sökte sig den lilla familjen till en lugnare plats och det blev flytt till Mariehamn. Det är 36 år sedan i dag. Där startade hon Benitas ateljé på Ålandsvägen och började sy plagg på beställning.

– Oh, det var så roligt att skapa vackra kläder och hitta på något som passade just den kvinna som skulle bära kläderna. Den biten gick nog bra. Men jag var dålig på att ta betalt.

Bara elände

När barnen var just under skolåldern skedde separationen från maken.

– Ibland känns det som jag drog åt mig olycka, säger hon. Jag var mycket sjuk som barn och ja, ibland tror jag att jag var olycklig redan i min mammas mage. Olyckor drabbade mig ofta. Två gånger höll jag på att sätta eld på vårt hus. Äsch, det var bara tumult och elände.

Hon slår ifrån sig med händerna och kan inte annat än skratta.

Så hände det som vände hela hennes liv upp och ned. En hjärnsjukdom slog till med kraft. Hon blev förlamad, kunde inte prata, minnet försvann. Operation följde på operation. Detta är 20 år sedan.

– Jag var ett enda sjukdomsfall hela jag. Men nu kan jag säga att sjukdomen var bra för mig. Den lärde mig att jag måste gå in i mig själv.

Fortfarande lider hon av sviterna. Det inlärda engelska språket har hon inte till fullo hittat tillbaka till. Orden i modersmålet kan också slira. Det kan bli "goddag" i stället för "adjö" och hon hade länge svårt för att läsa vanliga texter. Fortfarande har hon inte lätt för läsningen. Böckerna får ligga. Hon har annat för sig.

Glädje i sig själv

Meditation har riktigt blivit hennes hjälp. Hon mediterar tre timmar om dagen. Ibland mer. Hon sitter still, lyssnar på ljuden och ser ljuset.

– Alla människor borde meditera. Då skulle de må så mycket bättre. Att finna att "jag är jag" ger en kick – det handlar om att finna glädjen i sig själv. Alla människor tänker och tänker så mycket tankar, men meditationen går ut på att hitta bortom tankarna.

Det är ingen lätt konst. Hon säger att det tog henne 13 år att lära sig.

– Jag önskar så att fler hittade till meditationen, säger hon. Om bara en procent av världen befolkning blev upplysta och medvetna om de goda krafterna skulle de kunna sprida läran så att vi skulle slippa både krig och miljöförstöring på sikt.

En devis för henne är: "Det jag gör för mig själv, möjliggör att älska alla andra."

Handpåläggning

Med den meditation hon tillämpar följer "deeksha" – en form av handpåläggning som hon utför.

– Samma som Jesus gjorde,

säger hon. Samma som Buddha också.

Det handlar om att stilla sig och lägga händerna på den andres huvud.

Sägs ge frid

Deeksha center i Stockholm beskriver behandlingen så här:

Deeksha är en djup visdom som gavs från lärare till elev i österländsk filosofi. Deeksha är sanskrit och betyder egentligen initiering, men ofta avses energiöverföring. Energin hjälper dig i din personliga och andliga utveckling. Efter en session bearbetar energin både i ditt chakrasystem och i din fysiska kropp.

Upplevelsen av Deeksha är olika vid olika sessioner, men många upplever en känsla av djup frid, andra en bubblande glädje, och vissa en starkare koppling till allt omkring oss...

Deeksha är inte bunden till någon religion eller sekt, alla är välkomna att mottaga denna energiöverföring, som sätter oss i förbindelse med vår egen Gudomlighet.

Till hjärtat

Hon har skrivit till landskapsregeringen och tipsat ledamöterna om att de skulle behöva handpåläggning.

– Visst, de behöver det för att kunna lösa alla svåra frågor till miljöförstöringen, säger hon. Deeksha är bra för alla. Den går direkt till hjärtat.

Något svar har hon inte fått. Däremot kommer en grupp personer med missbrukarproblem regelbundet till henne och får behandling.

Nya Åland erbjuder en snabbvariant. Det är skönt att sitta i lugn och ro. Ganska glad blir man också.

Bli 140 år

Annars handlar Benita Tommosas vardag mycket om friskvård. Hon är vegetarian och ägnar tid och möda åt att leva nyttigt på många plan.

– Jag vill bli 140 år gammal! Och jag blir friskare och friskare för var dag som går!

Text och foto: KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax

En flicka som ska få namnet Nova föddes den 2 mars kl 05.11. Hon var 49 cm lång och vägde 3.250 gram. Hon är dotter till Mia Sandell och Krister Mattsson i Jomala Torp.
Foto: ANDREAS DIENERT

Felicia Rosberg föddes den 3 mars kl 16.35. Hon var 45 cm lång och vägde 2.490 gram. Hon är dotter till Åsa och Mats Rosberg på Östernäsvägen i Mariehamn.
Foto: ANDREAS DIENERT

Långt kvar till helt jämställt

– Visst kan jag se att det har gjorts små förbättringar, men det är en lång väg kvar innan det är helt bra.

Så säger Anne-Helena Sjöblom när hon tittar på några av årets åländska turistbroschyrer och jämför dem med dem hon undersökte för tio år sedan.

1998 gjorde socialdemokraternas kvinnogrupp med Anne-Helena Sjöblom i spetsen en granskning av åländska turistbroschyrer. Ålands turistförbunds broschyr fick betyget 7 på en skala mellan 4 och 10 när man betraktade bilderna med könsglasögon. Flera av rederiernas broschyrer fick underkänt.

Det man kom fram till för tio år sedan var att semestern på Åland gjordes till en stereotyp könsrollsupplevelse. Mångfalden som erbjöds gällde i första hand män. Kvinnorna avbildades sällan som aktiva och självständiga individer på bilderna.

– Det har gjorts små förbättringar. Nu är kvinnorna aktivare på bilderna än för tio år sedan, säger Sjöblom.

Ett problem som kvarstår är att kvinnor sällan avbildas som enskilda personer, utan tillsammans med andra.

– Män avbildas som individer medan kvinnor ses som en del av en grupp.

Eckerö före sin tid

1998 fick flera av rederiernas broschyrer underkänt när man betraktade dem ur ett jämställdhetsperspektiv. Det var det ”unga och vackra fol-

Kom ihåg

■ **Antons vänner:** Årsmöte torsdag 27.3 kl 18.30, plats: musikpaviljonen på Mariehamns Stadsbibliotek! Gamla och nya medlemmar är välkomna!

■ **Demensföreningen på Åland:** Simning/vattengymnastik för personer med demens och deras anhöriga, söndag 16.3 kl. 17.00 - 19.00 i Folkhälsans Allaktivitetshus. Ledare fysioterapeut Gun-Lis Andersson. Aktiv tid i bassängen är cirka 45 minuter. Frågor och nyanmälningar riktas till demensrådgivare Regina Österlund, Skarpansvägen 30 i Mariehamn, tfn 527 369, GSM 0457-548 3818 eller e-post: regina.osterlund@handicampen.ax Välkommen!

■ **Folkdansarna på Åland:** Kom ihåg övningen på söndag 9.3 i Scoutstugan i Godby kl 17.30. Samtidigt vill vi påminna om föreningens vårmöte torsdag 27.3 i Strandnäs skola efter nybörjarkursen, som slutar 18.30 Kom gärna och ta en svängom före. Välkomna! Obs! Sista anmälningsnjligheten till Norge 27.3. Ta chansen och kom med och träffa andra nordbor, ett lag från varje land/självstyrande område. Innan festivalen är vi bjudna till fjällen över helgen

■ **Föräldraföreningen för barn med särskilda behov:** ”Aspergergruppen” träffas onsdag 12.3 kl. 19.00 på Orion. Gamla som nya välkomna. För info ring 050-560 46 09.

■ **Manskören Åländska Sångare:** Årsmöte onsdag 26.3 kl 19.00 i övningslokalen i Godby. Stadgeenliga förhandlingar.

Bättre i dag. Anne-Helena Sjöblom tycker att turistbroschyrerna har blivit mer jämställda, men de kan fortfarande förbättras. Foto: ERKKI SANTAMALA

ket” som porträtterades.

– Eckerölinjen utmärkte sig positivt genom att de visade vanliga människor på bild, minns Sjöblom.

Var de före sin tid?

– Ja, den broschyren var väldigt jämställd jämfört med de andra.

Sjöblom bläddrar i Eckerölinjens broschyr anno 2008 och konstaterar att rederiet fortsättningsvis sköter sig.

– Det är inte bara unga och vackra människor på bilderna utan även äldre damer och herrar.

Tidningarna förbättras

1995 och 1997 granskade socialdemokraternas kvinnogrupp de åländska dagstidningarna.

– Det skedde ingen större förändring mellan -95 och -97. Tidningarna var väldigt miss-

nöjda med mina slutsatser och jag fick väga orden noggrant för att kunna åstadkomma någon förbättring. Nu tycker jag att det har blivit mycket bättre. Jämfört med Hufvudstadsbladet och andra tidningar är de åländska tidningarna mer jämställda.

Tror du att tidningarna med tiden själva hade tänkt på jämvikt mellan kvinnor och män på bilder om undersökningen inte hade gjorts?

– Nej det tror jag inte, det ser man på andra tidningar som fortfarande ser likadana ut som för tio år sedan.

Sjöblom säger att det så småningom skulle vara bra med en ny undersökning av åländska medier och broschyrer.

– Det finns nog en efterfrå-

särskild utbildning och tystnadsplikt, välkomnar.

■ **ÅBSK:** Hundpromenad söndag 9.3. Ypperligt tillfälle att socialisera valpar och unghundar. Tag med fika. Start från butiken i Krokund, V. Saltvik. Ledare Annette Mattsson 0457 361 3020.

■ **Ålands Ömsesidigas pensionärer:** Kom med på lunchen i Arkipelag onsdag 12.3 kl 12.00.

■ **Östra Saltviks marthaförening:** Vi förbereder för utställningen på Mariagården fredag 8.3 kl. 16.00.

Väckte debatt. Undersökningen som Anne-Helena Sjöblom gjorde av åländska turistbroschyrer 1998 väckte debatt. – Många tog avstånd till undersökningen, berättar Sjöblom.

gan, och det kommer nog att göras någon ny undersökning så småningom.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

tusen tecken

Han fick en skälmisk glimt i ögat.

Läpparna både log och lekte när han sade: Det var nog inte bara den heliga Anda som fick till det ...

Och så frustade fiskargubben skrattande, så där som när man drar in andan av och an mellan sammanbitna tänder.

Jag tänker med värme på honom, hur han såg mig djupt i ögonen och undrade vad jag tyckte om den hemliga syftningen på Marie bebådelse.

gången lyssna till ” Må det ske med mig som du har sagt”.

Så läs mig dessa ords djupa dal och höga topp.

Ljud för oss varje teckens tonart. Varje bokstavs smak.

Säg: ”Så lyder det heliga evangeliet.”

Då är det bra!

Gubben älskade texten för Marie bebådelsedag.

Han kunde den utantill. I morgon får vi höra den.

Ja... det var väl som om någon i en filmsalong skulle stiga upp och ropa: ”Det är bara film”. ” Påhitt”.

Men det vet vi ju! På ett sätt.

Så sätt dig! Låt konsten förföra. Jag vill höra hur ängeln Gabriel kom ”i sjätte månaden”.

Höra ljudet av: ”Var hälsad du högt benådade (Ave Maria gratia plena)”. Jag vill för tusende

Kent Danielsson
kent.danielsson@mac.com

www.nyan.ax

SVÄRTES jakten 2008

VI VANN

I VECKOTÄVLINGEN tävlingsomgång 4

Presentkort 20 euro

**Gundis Johansson, Lemland
Johan Sedin, Mariehamn**

LOTTER:

**Kristina Lojander, Godby
Nils Karlsson, Mariehamn
Anki Snällström, Föglö
Amanda Påvals, Vårdö
Bengt Nordberg, Vårdö**

Rätt svar: 5, 7, 5, 3, 5, 2

GRATTIS!

Vinsterna kan avhämtas från Nya Åland, Uppgårdsvägen 6 i Dalbo

Nya Åland
☆☆☆☆

Visans Vänner på Åland håller

KONSERT

på Ulfby källarkrog, stensalen
ONSDAG 12.3 KL. 19.00

Program:

Tre V:na, Wiehe, Vysotskij, Vreeswijk

Medverkande:

Heidi Sevón, Helena Flöjt, Jörgen Berglund, Bengt Enqvist, Lasse Fredriksson och Anders Påvall

Servering hela kvällen
ex. kaffe med äppelpaj

Entre 5€

Alla hjärtligt välkomna!

VISANS VÄNNER PÅ ÅLAND

KASTRERINGS-KAMPANJ
Vecka 11 och 12

-15 %
på ordinarie pris

Bokning:
Rauli Lehtinen
tel 32 185
teltid kl 14-15
(ej onsdagar)

Erica Danielsson
tel 0457 524 3949
teltid kl. 8-9 (må-to)

Peter Saul
tel 31 139
teltid må-fre 8-10

DJURFÖRSÄKRINGAR
ÅLANDS ÖMSEIDIGA
FÖRSÄKRINGSBOLAG

Nya Åland
☆☆☆☆

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

” De senaste decennierna har det känts som om både verklighet och språk blivit mer och mer absurda utan att någon brytt sig.

MERETE MAZZARELLA i Ny Tid

Jubel för unga skribenter

Vinnande kvartett. Ida Karlsson, längst till vänster, fick första pris i Nipås skrivartävling för niondeklassiter. Hon flankeras här av Anton Johansson, andrapristagare, och tredjepristagarna Jenny Mäenpää och Alexander Lundqvist.

De fyra vinnarna i Nipås skrivartävling fick rungan-de applåder och tjut från publiken då de framförde sina bidrag under prisutdelningen i går kväll.

– **Mod handlar inte om att våga gå över glödande kol, utan om att övervinna fruktan och om att våga gå vidare, säger förstapristagaren Ida Karlsson.**

Vill man locka unga till Mariehamns litteraturdagar så är det en bra idé att låta ungdomarna själva bli en del av programmet. Det står klart efter gårdagens prisutdelning i Nordens instituts skrivartävling. Medelåldern i publiken sjönk betydligt då det var dags för den programpunkten.

Applåderna var ljudliga efter varje bidrag och extra hög-

ljutt blev det då **Anton Johansson** framförde sin nyskrivna låt, givetvis på temat mod, och utlovade autografer åt alla damer i publiken efteråt.

Förstapristagaren Ida Karlsson verkade väldigt stolt över sitt pris.

– Vi är alla modiga någon gång, säger hon, och berättar att hon fått inspirationen till sin berättelse från sitt eget liv.

Hur känns det att vinna? – Det var lite ironiskt. Dagen före jag fick veta att jag vann hade jag fått ett väldigt sorgligt besked och jag var väldigt ledsen. Så ringde de plötsligt och berättade att jag vunnit, det var upplyftande och gjorde mig gladare igen, säger hon.

Ville ha känslor

Skrivartävlingen, som arrangerades av Nordens institut på Åland, riktade sig till alla ni-

ondeklassister på Åland och har pågått under vinterhalvåret.

Målsättningen med projektet var att uppmuntra eleverna till skapande med ord och att de skulle dela med sig av sina tankar och känslor.

Det var helt upp till ungdomarna själva att välja tema och form för sitt skrivande. Sångtexter, dikter, fiktion, innehållsförteckning eller fakta, allting var välkommen.

Blir bok

Ungefär hundra bidrag kom in till tävlingen. Och juryn hade ett digert arbete att ta fram de fyra vinnande bidragen.

Bland övriga bidrag valde man ut ytterligare 16 texter, som tillsammans med pristagarna ges ut i en antologi vid namn MOD.

Fakta/Juryns omdömen

Juryn för skrivartävlingen på temat mod bestod av **Arn-Henrik Blomqvist**, filmregissör och musikproducent, **Karin Erlands-son**, journalist på Nyan och van bokrecensent, samt **Tomas Henriksson**, tv-reporter på Åland 24, tidigare radiopratare på Steel FM och hängiven bokslukare. Sånär skriver de om de vinnande bidragen:

Första pris

Ida Karlsson, Kökar grundskola. "Förstapristagaren har skrivit en mogen text om ensamhet och utanförskap. Läsaren kan känna igen sig i den välkomponerade texten och det stillsamma mod som krävs för att gråta ut."

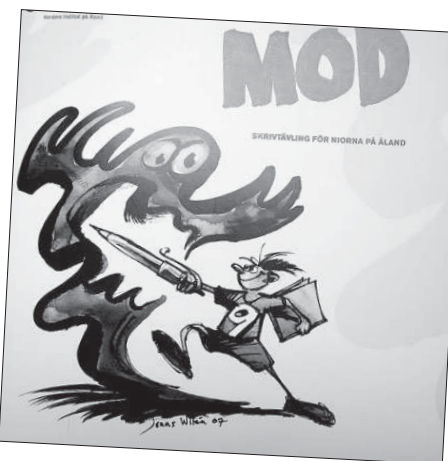
Andra pris

Anton Johansson, Övernäs högstadieskola. "Varje mening i sången som andrapristagaren har skrivit borde citeras på plakat och kylskåp. Texten är mod, rytm och ifrågasättande av vad som är mod och vad som är mord. Genialt."

Tredje pris

Alexander Lundqvist, Övernäs högstadieskola. "Tredjepristagaren har använt en traditionell form på ett alldeles eget sätt. Texten är skriven med insiktsfullhet och varm glimt i ögat."

Jenny Mäenpää, Övernäs högstadieskola. "Tredjepristagaren har fångat lyckan, glädjen och skrällen med att vara kär. Det är tuftt att vara tonåring. Och alldeles, alldeles underbart." (ab)

Samlade bidrag.

I den nya antologin MOD finns cirka 20 av bidragen samlade. Påmbilden är gjord av Jonas Wilén.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

Foto: ANDREAS DIENERT

Lågmäld läsning om mod

En släktkrönika, en Runebergspristagare och läderlappen var starskottet för årets litteraturdagar.

Svenska poeten, dramatikern och regissören **Clara Diesen** inledde litteraturdagarnas program på fredagskvällen.

– Jag läser alldeles nyskrivet material, ur min nya bok som jag jobbar med just nu. Det tycker jag är lite modigt, säger hon.

Med en lugn, nästan lite monotom, röst läser hon sedan olika avsnitt ur den kommande boken, som tills vidare går under arbetsnamnet "När du är som yngst".

Bland annat får vi följa med ett par från deras första till sista sommaren tillsammans, ett par som visar sig vara

Clara Diesens egen farmors föräldrar. Boken ska bli en släktkrönika, med inslag av verklighet och saga i både nutid och dåtid.

Poesi om stålmannen

Det är i princip fullsatt i Mariehamns stadsbibliotek. Publiken sitter i mörkret, dricker kaffe och vin och äter mockarutor. Det står en hel del människor längs väggarna.

Nästa författare som kliver upp på estraden är **Philip Teir** från Helsingfors.

Philip vill han dock helst bli presenterad som journalist vid Hufvudstadsbladet, berättar programsceneren **Carl Johan Listerby**.

Skratt och sex

Philip Teir lockar snabbt pu-

bliken till skratt med sina texter ur boken "Någonting ur hennes mun faller i min mun", vars första del handlar om seriehjältar som läderlappen och wonderwoman.

– Men mina seriehjältar är inte modiga, säger Philip Teir, för att relatera till litteraturdagarna som i år har just temat mod.

– Jag har en teori. Seriehjältarna löser inte brott av olika slag för att de är modiga utan för att de har ett så ringa sexliv, tänkt dig själv med de där kläderna, säger Philip Teir, och stämningen blir med ens mer uppsluppen i biblioteket.

Prisad författare

Hannele Mikaela Taivasalo tilldelades årets Runebergspris för sin roman Fem

Författare och journalisten Philip Teir.

knivar hade Andrej Krapl. Och det är även stycken ur denna bok som hon läser under sitt besök på Mariehamns litteraturdagar. Visst var hon värd priset. Hon är inte bara en bra författare utan klarar även galant att läsa sin bok på ett sådant sätt att publiken genast är med på noterna, vakna och intresserade.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

Foto: ANDREAS DIENERT

Poeten, dramatikern och regissören Clara Diesen.

Författaren Hannele Mikaela Taivasalo.

Författaren Mohamed Omar

kan inte komma till litteraturdagarna där han skulle ha medverkat både på fredag och i dag. Arrangörerna meddelar dock att man med kort varsel lyckats få **Ulf Nyback**, debutant med självbiografisk roman på eget förslag, att ställa upp som ersättare. Nyan presenterade Nyback och hans bok med motiv från Scheffersgränd i Mariehamn i fredagens tidning. □

Hanna Hagmark-Coopers bok

"Avsked och återseende - Sjömanshustruns liv under 1900-talet" som bygger på hennes doktorsavhandling finns med i den senaste utgivningen från Svenska litteratursällskapet i Finland.

I sin pressinformation kring utgivningen skriver förlaget:

– De ständiga växlingarna mellan ensamhet och tvåsamhet står i centrum i denna studie som bygger på levnadsberättelser av åländska sjömanshustrur födda mellan 1912 och 1969.

Utifrån två kvinnornas personliga berättelser visar Hanna Hagmark-Cooper på ett cykliskt mönster i sjömanshustruns liv som bygger på makens avfärder och hemkomster och som ger henne känslan av att leva två skilda liv.

Hanna Hagmark-Cooper, som är chef för Ålands sjöfartsmuseum, doktorerade i maritimhistoria vid University of Hull. □

Åbo som blir kulturhuvudstad

År 2011 har från början haft hela regionen, inklusive Åland, med i sin förhandsplanering. Redan i ett tidigt skede informerade man ålänningarna om möjligheterna att delta och nu när utnämningen är klar konkretiseras arbetet. På måndag, den 10 mars kommer vd **Suvi Innilä** och programplanerar **Niina Helander** till Åland för att informera om planerna för året och Ålands möjligheter att delta. Alla intresserade inbjuds till den information kring projektansökningar, planer och strategier inför kulturhuvudstadsåret som hålls i stadsbibliotekets grupprum kl. 16-17.30. □

Pommerns framtid skall diskuteras

i samband med att Shanty Society Pommern håller årsmöte på tisdag, den 12 mars, kl. 19 i Ålands sjöfartsmuseum..

– Pommerns vara eller icke vara är en fråga som engagerar många på Åland. Ibland så att känslorna svallar. Det är också en hjärtefråga för kulturföreningen Shanty Society Pommern, skriver föreningen i ett pressmeddelande.

I debattpanelen sitter **Göte Sundberg**, **Jerker Örjans**, **Johan Dahlgren** och **Claes Ekström**. Moderator är **Kaj Grundström**.

Alla intresserade är välkomna att ta del av debatten. Det ordnas också med kaffeservering. □

Författare. Jörn Donner höll årets invigningstal vid litteraturdagarna. "Gå mot strömmen var rubriken". Foto: ANDREAS DIENERT

Våga gå mot strömmen

Litteraturdagarna invigda med Jörn Donner

Att gå mot strömmen var Jörn Donners rubrik när han, inför fullsatt auditorium, invigningstalade på litteraturdagarna i går. Detta motströmstågande har inte gjort honom till någon bestseller eller feel-goodförfattare.

I sitt anförande filosoferade **Jörn Donner** en hel del kring vad som gör en författare populär. Han pekade på att **Jan Guillou** (som han annars är god vän med) kan samla sina kolumner till en bok som heter "Kolumnisten" och sälja i stora upplagor. Han konstaterade också att Guillou indelat författarna i "läsbara" och "oläsbara".

– Han själv och **Liza Marklund** hör till de läsbara.

Kändisskap

Själv verkade Donner benägen att placera in sig bland de oläsbara men menade också att det kanske inte är bara läsbarheten som avgör

utan också kändisskapet.

Han konstaterade att han själv haft en enda bestseller i Sverige.

– Det var Sverigeboken som kom ut 1973 och som blev Månaden bok i den då ganska nygrundade bokklubben.

Utan nyhetsvärde

Donner berättade också om hur han för femtio år sedan blev "Bonnierförfattare", en som kunde komma och gå i förlagshuset som han ville och titta in till de litterära cheferna.

– Det var med boken "Rapport från Berlin", en bok som jag senare genom åren byggt på i sin finska version. Men när jag nu skrev till **Eva Bonnier** och föreslog att man skulle ge ut en ny uppdaterad version till femtioårsminnet, något som sker både på svenska och finska i Finland i höst, blev svaret att nyhetsvärde saknas.

– Är det Berlin eller jag

som saknar nyhetsvärde. Jag är ju inte 25 år längre och en icke-person i Sverige.

Donner citerade litteraturkritikern **Bengt Holmqvist**, uppvuxen i Åbo, som konstaterat att man har svårt att ta till sig böcker som bjuder läsmotstånd.

Inte "feelbad"

I en kulturdiskussion hade han hört uttrycket "feelgood" och menade att Jan Guillou och Liza Marklund kanske funnit det rätta sättet att skriva böcker men tyckte ändå inte att hans eget liv kunde beskrivas som "feelbad" trots att han ibland befunnit sig motströms.

Donner, som aldrig gått några kurser i "creative writing" utan beskrev sig som i alla avseenden självlärd, kom också in på sitt filmskapande och sitt engagemang inom politiken. Som någon form av gemensam nämnare har han haft att motverka den historielöshet som gri-

per omkring sig och hjälpa oss förstå sammanhanget.

Bara att fortsätta

Avslutningsvis konstaterade han att vi är produkter av arv och miljö och att han själv aldrig blivit helt vuxen. – Och därför finns det väl ingen anledning att inte fortsätta.

Innan Jörn Donner fick tal-tur höll vice lantrådet **Britt Lundberg** ett hälsningsanförande där hon bland annat berättade om sin egen ambition att uppdatera sig inför årets litteraturdagar och läsa alla de författare som deltar – något som hon nästan lyckats med. (Några var utlånade.)

Anförandena inramades av ett musikprogram med **Sofia Chanfreau**, sång och piano, och **Anton Krantz** på gitarr och slagverk.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

www.nyan.ax

Ålands sjöfartsmuseum i samarbete med
Shanty Society Pommern

ordnar en paneldebatt om Pommerns framtid

Pommern 2018
på Ålands sjöfartsmuseum **onsdagen den 12 mars kl 19**

I panelen: Göte Sundberg, Jerker Örjans,
Clas Ekström och Johan Dahlman
Moderator: Kaj Grundström
Servering

*Shanty Society Pommern håller årsmöte på Ålands
sjöfartsmuseum 12.3 kl 18*

SHOW FÖR PROFFS.
TISDAG 11.3. kl 9-18

Mjölkdalsvägen 23
Första huset på högra sidan på östra Möckelö

VÄLKOMMEN

FINTRACTOR
Kärsämäentie 47, 20360 ÅBO

www.fintractor.fi

Henry Leino 0400-200587

Lysta

Bonden **Aldur Holmström** i Lumparland berättade nyligen i Ålands Radio om hur han mindes **Elmer Diktonius** från de somrar då diktaren vistades på Skag i Lumpo. – *Han lysta mycke på musik*, berättade lumparlänningen.

Lysta heter det på riktigt åländska i stället för lyssna, förutom längst i väster och längst i öster på Åland, där y ersätts av i – där säger man förstås lista.

Det finns mycket att *lysta* på, och förr var man också tvungen att lyssna efter var man hade sina kreatur någonstans, när man gick med dem i skogen. Troligen är det därför

**ÅLÄNSKA
ord**
av Ralf Svenblad

*Vill du fråga eller berätta om
något, skriv till Ralf Svenblad,
Bergdalen 8, 9 tr.
S-172 79 Sundbyberg*

som det på Åland på flera ställen finns berg med namn som *Lystarberget* och *Lystarklint*.

Namn har en speciell innebörd för många av oss. I **Joel Petterssons** skådespel "Gamla namnet" talar en torparkvinna om hur hon särskilt tycker om namnet Simon, det namn som

hon ville ge sin son, men aldrig fick. – *Lysta så vackert det låter*, säger hon och uttalar det högt.

I skymningen satt man förr därhemma och lyssnade på gammalt folks berättelser, och så gör man i **Anni Blomqvists** "Vägen till Stormskäret". Småningom ber dock Far drängen att *slå eld* i brasan: – *För vi lever int å att lysta på gamla skrönor*, avslutar han.

Lysta är alltså ett ord som varit vanligt i dialekterna över hela Åland; däremot tycks det inte ha hittat vägen över Skiftet. På svenska sidan är det främst bekant från Uppland och därmed också från Stock-

holmstrakten, men allmänt tycks det inte ha varit senare än i början av 1700-talet.

Den stockholmare som flitigast har brukat ordet i skrift är skalden **Lasse Lucidor**, och så här diktar han till boktryckaren **Ignatius Meurers** begravning 1672:

"Hwem weet ey han skal döo? men hwem kan timman weta?

Slätt ingen: du må fritt i hand ok himmel leta

Spör alla Stiernor åth / ok lysta granligt til

The säia du måst döo; män när? När som Gvdh wil."

RALF SVENBLAD
svenblad@bredband.net

Expedition Svalbard
i juli 2009 ombord på m/s Origo

Följ med på äventyr, kom med på ett riktigt äventyr bland isbjörnar, valar, valrossar, fåglar och midnattssol tillsammans i ett trevligt sällskap.

För mer information eller bokning, vänligen kontakta **tp.naturresor** AX-22 920 BRÄNDÖ
Telefon 018-56550, 0405126261
e-post: tommy1.pettersson@pp.inet.fi

Foto Adam Rheborg

Skriver gärna mer dramatik

Sanna Tahvanainen upprymd efter premiären på "Längst inne i lekstugan"

– Definitivt, svarar Sanna Tahvanainen på frågan om hon blivit sugen på att skriva mera dramatik.

Nyan når henne i flygbussen när hon är på väg hem till Åland efter att ha varit med på urpremiären av "Längst in i lekstugan" med Teater Viirus i Borgå på torsdag kväll.

Att hon fortfarande är lite omtumlad och upprymd efter att ha sett sin första pjäs framföras tillstår hon gärna.

– Jag fick nyss ett mess från en bekant som såg föreställningen och som skriver att hon vill vara med i pjäsen igen. Hon har drömt om relationer hela natten, säger Sanna Tahvanainen.

Fantastiskt

Också för henne själv var torsdagskvällens premiär en stor upplevelse,

– Det var fantastiskt att sitta där och se människor i publiken både gråta och skratta, säger hon.

Att var levande och själv kunna se sin dramatik framföras tycker hon också känns lite speciellt. Många dramatiker som spelas är ju sedan länge döda och kan inte vara med och få uppleva hur det känns när deras pjäser framförs.

Intim miljö

På frågan om varför hon valt att använda lekstugan som miljö, svarar hon:

– Kvinnor törstar efter närhet och i lekstugan måste man vara nära. Det är också en miljö som nästan alla har minnen från. De flesta kan relatera till minnen från en lekstuga. Det är många som fått sin första kyss just i en lekstuga. Lekstugan ger goda möjligheter för att utveckla tankar om relationer i ett kammerspel som det ju här är fråga om.

Hon avslöjar också att lek-

Pjäsförfattare. Sanna Tahvanainen, här som ceremonimästare, på Poetry Slam är nu också pjäsförfattare. Hennes enaktare "Längst in i lekstugan" hade urpremiär i Borgå på torsdag kväll och ges i Mariehamn i april.

Foto: JONAS EDSVIK

stugan i pjäsen finns på en ö som mycket väl kan finnas i den åländska skärgården.

– Det är mycket hav och mycket vatten överhuvudtaget, också regn.

Att pjäsen blev en sådan upplevelse beror dock inte bara på att det är hennes text, understryker hon. Regin som gjorts i samarbete av Cecilia Paul, som också gör en av pjäsens två roller, och Cezaris

(regissören Cezarijus Grausinis från Litauen) gör också sitt till.

Och du är alltså sugen på att skriva mera för teatern?

– Definitivt, säger Sanna Tahvanainen och avslöjar att hon redan när hon fick beställningen från Cecilia Paul på Viirus hade en annan pjäs i tankarna, ett arbete som hon nu kommer att gå vidare med.

Någon beställning har hon dock inte i detta skede.

Till Åland i april

"Längst inne i Lekstugan" kommer vi också att få se på Åland i vår. Det är en turnéföreställning och därför var också premiären lagd utanför Helsingfors.

– Den 2 och 3 april ges pjäsen i Filmsalen i Ålands museum, en intim miljö som borde passa

utmärkt, säger Sanna Tahvanainen.

Men ditt övriga skrivande då, hur blir det med det?

– Jag har lämnat krönikorna, det gjorde jag redan för ett år sedan. De kräver mycket tankearbete och det lägger jag nu i stället på att skriva för teatern.

Dikter i augusti

Parallellt med arbetet på pjäsen har hon också arbetat på en ny

diktsamling. Snart skall hon i väg till London för att lägga sista handen vid boken som kommer ut i slutet av augusti. Den utspelar sig i Rom och London.

– Europeiska storstäder och deras historia är något som intresserar mig allt mera, säger hon.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Trädgårdsmästare och konstnär

Henry Lindholm i Sund var sjöman i unga år, senare trädgårdskonsulent och trädgårdsmästare med egen handelsträdgård. Men också självlärd konstnär. Nu visas hans arbeten i Ålands museums entrégalleri.

Henry Lindholm föddes i Finby i Sund 1917 och gick bort i juli 2007. Som ung gick han till sjöss men lämnade sjölivet vid tiden för andra världskriget. Han utbildade sig till trädgårdsmästare vid Villa Billnäs trädgårdsskola och fortsatte därefter vid Helmershus fruktodlingsinstitut i Kristianstads län i Sverige innan han återvände till Åland som biträdande trädgårdsinstruktör.

Hemma i Sund anlade han också en handelsträdgård och sålde både blommor och grönsaker på Torget i Mariehamn.

Konstintresse

Lindholm hade varit konstintresserad redan i unga år och av sin lärare fått rådet att ut-

Självporträtt. Henry Lindholm på ett självporträtt i utställningen.

bilda sig på området. Det var dock först efter att han gick i pension som han riktigt kunde utveckla sina konstnärliga talanger. Han skrev också dikter och arbetade på en pjäs med handlingen förlagd till Bomarsund.

Kort före sin bortgång anhöll han om att Ålands museum skulle ta emot hans tavlor, samantalt 101 målningar gjorda mellan 1970

och 2007. Till donationen hörde också mer än 500 skisser samt Lindholms staffli och palett.

Lindholm hade då flyttat till De gamlas hem i Jomala, hyreskontraktet på lägenheten i Sund var uppsagt och han ville inte att hans konstnärliga arbeten skulle sprittas.

– I juli gjorde Sebastian Johans en intervju med Lindholm som kort därefter avled, bara några dagar efter att landskapet fattat beslut om att man skulle ta emot donationen, berättar Annika Dahlblom som är chef för museets utställningsenhet.

Bomarsund

Bomarsund intresserade Henry Lindholm och i synnerhet i hans skisser finns många arbeten kring fästningen och dess historia. Arbeten av Lindholm har tidigare visats i samband med Bomarsundsjubileet 2004 och nu kan man alltså se ett tvärsnitt i museet.

Med på utställningen finns också diktalster och den vackert illustrerade arbetsbok som Lindholm gjorde under sin trädgårdsutbildning. Dikterna och boken är utlånade av landskapsarkivet för utställningen.

Det praktiska arbetet med utställningen har gjorts av Lara Band, utbildad konsthistoriker från England, som under den gångna veckan varit på språkpraktik på museet i anslutning till svenskundervisningen i Medis.

På utställningen kan man också ta del av den intervju som Sebastian Johans gjorde med Lindholm i ett litet uppkopierat häfte.

Utställningen visas till den 4 maj. Den 18 mars kl. 12 kan intresserade delta i en lunchguidning där man berättar mera om donationen.

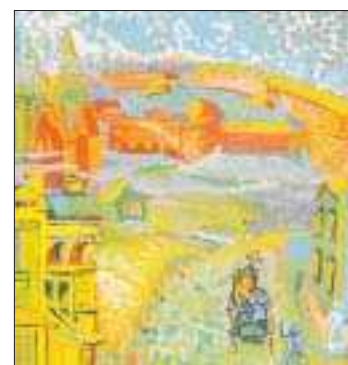
JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466
Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Trädgårdsmiljö. Det egna växuset avbildade trädgårdsmästaren och konstnären i flera av sina målningar.

Porträtt. Ett av kvinnoporträtten ur Henry Lindholms kollektion.

Bomarsund. Till Henry Lindholms favoritmotiv hörde Bomarsund.

Vi är vad vi heter!

EISA EWARD: Europas bästa kompaktsystem
Mikro HiFi-system
2 x 80 watt, DVD spelare, Touch knappar,
3 vägs högtalare, XTS-pro heldigital förstärkare,
DVD/CD/WMA/MP3 uppspelning,
Aux ingång, USB ingång, karaokefunktion

299€

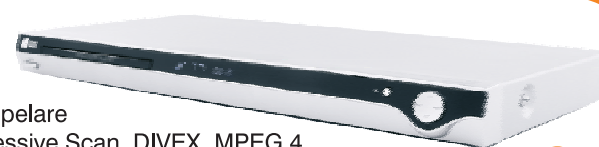
Mikro HiFi-system
Spelar WMA/MP3/CD-R/RW, effekt 10 watt,
radio med RDS, XTS-pro heldigital förstärkare,
USB Direct, dockning av I-Pod, fjärrkontroll

209€

Multiformats DVD-spelare med stereo-
video och DV-ingång. Spela in från TV
till DVD eller från din digitala videokamera.
Utrustad med DVFX chip för förbättrad inspelnings-
kvalitet. Upp till 11 timmars inspelning på DVD skiva.
Spelar upp de flesta formaten inklusive DivX och Xvid.

259€

DVD-spelare
Progressive Scan, DIVEX, MPEG 4,
VCD, CVCD, Foto CD (JPEG)
MP3-CD, WMA, Dolby Digital

79€

DVD-inspelare med stereo. Spelar upp till 11 timmar,
Multiformats inspelning, bilder i JPEG format,
DivX, VCD, SVCD, AUDIO, MP3, WMA, CD,
2 xscart/1 Component

179€

32" Digital LCD-TV 32LC56
S-IPS LCD Panel, XD Engine 3,
Resolution 1366x768p, Responstid 8 ms,
Color Temperature Control, SimpLink,
Black Stretcher, 1000 sidors snabbtext,
stöder högsta upplösningen 1080p
(full HD) 2 x HDMI, 2 x Scart,
Component in,
Digital Audio Out,
PC Audio in

429€

19" Digital LCD-TV 19LS4D
Resolution 1680x1050, 5 ms Responstid,
Color Temperature Control, 1000 sidors
snabbtext med undersidor, stöder högsta
upplösningen 1080p (full HD)
HDMI/HDCP, Component in, RGB in

799€

TÄVLINGSFRÅGA 19

*I vilken kommun bodde
rånarna?*

1 Jomala

X Eckerö

2 Hammar-land

CT 1496 TXT
Steglös centrifug 0-1400 v/min.
Kapacitet 6 kg, Fuzzy Logic-teknik,
infotext-display, timer, elektronisk
programväljare, Mix & Wash-
program, program för ylle &
handtvätt, supertvätt för ingrodda
fläckar, tvättklass A, Centrifug-
klass A, energiklass A

549€

CTD 1066 Tvättmaskin
Kapacitet 6 kg, Fuzzy Logic-
teknik, steglös centrifug 0-
1000 v/min. LED-display
visar resterande tvättid,
elektronisk programväljare,
timer, Mix & Wash-program,
32 min. snabbprogram,
program för ylle & handtvätt,
supertvätt för ingrodda fläckar,
energi A, tvättklass A

399€

CANDY

CFM 3660E Kyl/Frys-skåp
Energiklass A, kyl 201 liter,
frys 86 liter, H 185, B60, D60

499€

399€

CF 4590E Diskmaskin
45 cm, 7 diskprogram,
5 temperaturer, 32 min.
snabbdisk, 75 graders
hygiendisk, elektroniskt
programverk, H 85 cm,
energi A, Diskklass A

CLD 135 Tvätt & Tork
Kapacitet 5 kg + 5 kg, steglös
centrifug 0-1300 v/min.
Tvättklass A, Fuzzy Logic-teknik,
21 tvättprogram, 3 automatiska
torkprogram, timer (3-6-9h)
intensivtvätt, Mix & Wash-program,
32 min. snabbtvätt

649€

GO 1660D Tvättmaskin
Kapacitet 6 kg, steglös centrifug 0-1600 v/min.
LED-display visar resterande tvättid, Mix & Wash-program,
32 min. snabbtvätt, elektronisk programväljare, timer,
Fuzzy Logic-teknik, program för ylle & handtvätt,
supertvätt för ingrodda fläckar,
tvättklass A, centrifugklass A,
energi A+

449€

expert WELANDER

Ekonomiegatan 3. Tel 14 400. Vardagar 9-17, lördagar 10-14

PORTRÄTTET / Carolina Sandell, 29, kommundirektör

Målmedveten. Anspråkslös. Makthavare.

Fakta/Carolina Sandell

Namn: Carolina Sandell
Ålder: 29 – fyller 30 om tre veckor
Bor: på Havsgatan i Mariehamn
Familj: sambo Tomas och dottern Tilde 1,5 år
Vill: resa! Det enda jag inte känner jag hunnit med före trettioårsdan.
Hoppas: lära mig prata flytande franska någon dag, det är ett så vackert språk och mina gymnasiekunskaper har tyvärr rostat
Kan: om jag vill, men oftast är jag ganska lat. Men man behöver kanske inte göra nåt bara för att man skulle **kunna** göra det?

Hon har sett fler halva filmer än hela, smäller gärna i dörren när hon blir arg – hemma – och älskar morgonstillheten på kontoret i tidig gryningstimma.

Jomalas pinfärska kommundirektör Carolina

Sandell är anspråkslös, målmedveten, lillasyster, lat, flygrädd, kontrollfreak, vidsynt och behagligt närvarande. Hon är tjejen med många varma leenden, fötterna på jorden och hjärtat i både världen och omvärlden.

”Barn har alltid berört mig på ett särskilt sätt.”

Det har bara gått några dagar och direktörsstolen inne på kommunkansliet i Jomala har knappt hunnit bli varm. Ändå ser Carolina Sandell både avslappnad och hemvan ut i den nya arbetsmiljön.

– Det känns jätteroligt att vara på jobb igen. Visst är det mycket och lite omtumlande efter att ha varit mammaledig ett och ett halvt år, men jag känner mig väldigt laddad, fokuserad och redo att börja beta av och sätta mig in i saker och ting.

För tre år sen fick Carolina sin första tjänst som kommundirektör, i Geta. Endast 27 år gammal. Många höjde ett förvånat, kanske till och med skeptiskt ögonbryn.

– Det jobbet fick jag nog bananskalsvägen. Vi hade precis flyttat till Geta, tjänsten som kommundirektör var inte tillsatt, jag blev tillfrågad, jätteglad och tackade genast ja.

– Jag är väldigt glad över att man vågade chansa på mig. Jag hade visserligen jobbat med förvaltning förut, men inte i ledande ställning. På kontoret i Geta fick jag en möjlighet att utvecklas och landa i yrkesrollen, efter det kändes det inte främmande att söka sig vidare till större utmaningar och sammanhang.

Att vara ung och kvinna på posten som kommundirektör upplever hon inte som någon nackdel.

– Att ständigt ifrågasätta sig själv är tungt, så jag väljer att låta bli. Och om andra ifrågasätter mig märker jag inte det, jag väljer att inte uppleva det så.

– Många har sagt att OJ så roligt med en kvinna som kommundirektör och det är ju jättetrevligt. Samtidigt vet jag inte riktigt vad det är för behov jag som kvinna och kommundirektör förväntas tillfredsställa.

– Men, kanske det räcker med att vara den man är?

Att vara och bara vara är en egenskap, eller kanske snarare färdighet, som Carolina har utvecklat och kommit att uppskatta med åren.

– Många får panik om kalendern är tom. Inte jag. Det är bara skönt. Att göra inget särskilt är jätteskönt.

– Något särskilt fritidsintresse har jag inte heller, inte så där som många verkar ha. Dansa, fiska, jaga och sånt. Själv är jag nöjd om jag då och då får umgås med dem jag trivs med och tycker om. Mina vänner är oerhört viktiga för mig, det är med dem jag funderar och bollar viktiga tankar och känslor med.

Någon partyprinsessa är inte Carolina – och har aldrig klarat av att vara.

– Jag är pinsamt kvällstrött. Vid nio börjar det klippa i ögonlocken och vid tio är det kört. Och jag har verkligen försökt många gånger – men varken kaffe eller alkohol hjälper. Däremot är jag väldigt morgonpig och det har jag alltid varit.

– Umgängeslivet kan ju bli lite lidande på grund av denna egenhet – jag har sett ett oändligt antal filmer bara till hälften eftersom jag somnat mitt i. Och det här med sena middagar i goda vänners lag kan det också bli lite så och så med. Det andra kallar förfest skulle lika bra kunna vara efterfest för mig, säger hon och skrattar.

Att vara morgonpig är naturligtvis inte bara av ondo. Är man småbarnsmamma och mitt i karriären finns det helt klart också fördelar om det inte känns som att få en tegelsten i huvudet varje morgon väckarklockan ringer.

– Vid sju brukar jag vara på jobb. Då är det bara jag och vaktmästaren här så det är lugnt och stilla. Det är skönt. Det är så lätt att tänka och få mycket gjort.

Också för dottern **Tilde** passar det bra med en mamma som inte skyr gryningstimmar.

– Eftersom jag åker så tidigt på jobb och min sambo för henne till dagis kan jag också hämta henne ganska tidigt. Då blir dagarna inte så långa för henne.

Det här med att vara mamma är nåt hon trivs med, men också funderar en del kring.

– Det är faktiskt inte särskilt lätt att vara förälder i dag. Det finns så oerhört mycket information – böcker, tidningar, Nanny-program, internetsajter, överallt överöses vi med information om vad som är bra och dåligt för våra barn. Inte behöver våra föräldrar plugga sig till att bli föräldrar.

– Som förälder blir man ju jätteosäker och slutar lita på sin magkänsla, och den är ju ändå så otroligt viktig i relationen mellan föräldrar och barn.

– När jag väntade Tilde var jag orolig för att jag skulle bli en mamma som ställer för höga krav på sitt barn. Men det är som bortblåst, nu känner jag bara att jamen, hon får ju bli vad hon vill, så länge hon inte skadar andra. Eller sig själv.

Det här med medmänsklighet återkommer Carolina ofta till.

– Humana grundvärderingar. Att bry sig om

och ta hand om människor, relationer, familj, vänner och andra runt om en. Sånt är viktigt. Riktigt viktigt.

Sedan några år är Carolina också aktiv medlem i Röda Korset, men engagerad har hon varit ända sedan barnsben.

– Alla vill vi under något skede av livet rädda världen. Med åren har jag kommit att inse att det faktiskt inte handlar om det stora, utan att det är det lilla i vardagen som gör skillnad, hur man betar sig mot varandra och tar hand om de människor man har i sin närhet. Den möjligheten har man som rödakorsare.

När hon var yngre ville hon bli barnläkare, – Barn har alltid berört mig på ett särskilt sätt. Men sen upptäckte jag vad lektionerna i biologi, kemi och fysik handlade om och tänkte att jaha, nähä, kanske inte läkarstudier då, säger hon och skrattar.

I stället blev det statsvetenskap för den blivande kommundirektören.

– Samhället är intressant, både som fenomen och i sig självt, tycker jag. Om något går på tok räknar vi med att samhället fixar allt – men det är ju vi som *är* samhället!

Elden och engagemanget inom den till synes så lugna och balanserade Carolina sippa fram genom de stillsamma sömmarna. Vill man testa hur temperamentsfull hon är, räcker det långt med att behandla henne eller någon i hennes närhet orättvist och respektlöst.

– Det är verkligen det värsta jag vet, usch! Säger hon, och blicken glimtar plötsligt till av oanad hetta.

– Jag kan vara ganska eldig hemma. En favorit är att smälla i dörrar. Ordentligt. Gud vilken befriande skön känsla det är! säger hon och skrattar.

– Som barn brukade jag kasta mig på golvet och gallsrika när det inte gick som jag ville. Och det tycks vara genetiskt, säger hon och blicken vandrar i tankarna mot dottern där hemma.

Men de nya arbetskamraterna på kommunkansliet behöver inte vara oroliga.

– Saker och människor på jobbet gör en inte lika upprörd som de där hemma som står en närmast. På jobbet föredrar jag att lösa konflikter lite mer sansat.

– Många som ser mig ser en ganska försynt tjej. Men jag tror att folk som känner mig vet att det bara stämmer delvis – jag kan helt klart

säga ifrån och låter absolut ingen trampa på mig.

Om tre veckor tar den unga kommundirektören det magiska och slutgiltiga klivet från ungdom till officiellt vuxen. Men någon trettioårskris känner hon inte av.

– Inte alls. Men jag har det ju väldigt bra. Jag har väl det mesta av det där man brukar krisa över att man inte har eller har uppnått före 30 – man, barn, trevligt boende, ett bra jobb och en känsla av mening med tillvaron.

– Det enda jag kan känna att jag inte hann med före jag fick barn är att resa. Jag älskar storstäder, att flanera runt och titta på folk. New York är en stad jag gärna skulle strosa runt i en vecka eller två.

– Men det kompliceras lite av att jag är väldigt flygrädd, det har jag alltid varit. Och det blev ju inte direkt lättare efter att jag fick barn, om man säger så...

– Stockholm tycker jag faktiskt också väldigt mycket om, det behövs inte mer. Jag har en god vän där och trivs i staden, det räcker långt.

Men en dag kanske hon ger sig ut i världen, flygrädsan till trots.

– Man vet aldrig, någonstans inom mig finns barndomsdrömmen om att rädda världen kvar. Jag vurmar särskilt för barnen i världen, deras välmående är något vi inte har råd att tumma på. En bra start i tillvaron återspeglas i en människa under hela livet.

Hennes egen resa från barndomen som väl omhändertagen lillasyster via rätt odramatiska och inte särskilt rebelliska tonår till livet som vuxen har satt sina spår. Som sig bör.

– Mitt sätt att se på livet har ändrats rätt mycket med åren. Jag har lärt mig tygla kontrollfreaket inom mig och lägger hellre min energi på annat. Jag har lagt ner alla måsten. Det låter kanske klyschigt, men man bär faktiskt lyckan inom sig. Man kan inte jaga den. Man blir aldrig nöjd om man inte finner ro och lycka i det man har, den man är.

– Någon kanske tycker jag är anspråkslös, men sånt som gör en lycklig är oftast inte stora, ouppnåeliga ting. För mig är det viktigt att leva och vara i nuet, att vara närvarande i just det jag är i, just nu. Det är ju där allt det fantastiska finns.

LINA ANTMAN
lina.antman@nyan.ax

Foto: ANDREAS DIENERT

Titte Törnroth-Sarkkinen
Epost: titte.tornroth@nyan.ax

Bjud in de vilda djuren!

En stor trend i England är sedan ett par år tillbaka att skapa en wildlife-trädgård som bjuder in vilda djur.

Jag, som kategoriskt brukar hävda att trendtänkande inte har med trädgård att göra, böjer ödmjukt min nacke och hälsar just denna trend mer än välkommen.

Problem med föroreningar och klimatförändringen har under de senaste åren förändrat många engelsmäns syn på hur vi skall behandla vår jord. Ord som organiskt och ekologiskt har fått en oerhörd status som i dag syns i matbutiker, i restaurangers menyer och också i trädgårdslivet.

Man väljer att underordna trädgårdsarbetet i kretsloppet, man komposterar, odlar giftfritt och minskar på gräsmattornas ytor. Många går aktivt in för att planera sin trädgård så att vilda djur skall känna sig välkomna.

Det här är en trevlig och klok trend som glädjande nog sprider sig. Den håller dessutom på att lämna trendstadiet för att bli en permanent livsstil.

Genom att haka på bidrar man inte bara till att stöda ett större övergripande miljövänligt tänkande, man gör det också lättare för sig själv.

Lyckas man skapa ett rikt djurliv med en mångfald av djurarter fungerar ekosystemet till fördel för odlaren. Skadeinsekter får naturliga fiender och angreppen blir därför färre. Man får helt enkelt en friskare trädgård.

Den här livsstilen innebär givetvis också att man inte använder gift i trädgården.

Att planera en wildlife-trädgård som lockar djur är inte svårt. Det handlar egentligen bara om att skapa de rätta fyra förutsättningarna, det vill säga man skall erbjuda djuren **vatten, mat, skydd** och **plats för fortplantning**.

Vatten:

Alla djur behöver vatten. Det optimala är att anlägga en damm, dit hittar snart djur som behöver vattnet för sin fortplantning som till exempel sländor, grodor, paddor och kanske till och med vattenödlor. Igelkottar och fåglar uppskattar också dammar som platser där de kan släcka sin törst och kallas på insekter.

Har man inte en damm kommer man långt redan med ett fågelbad eller någon annan typ av mindre vattenansamling. Det är bara viktigt att se till att vattnet är fräscht och friskt.

Mat:

Vill man ha bin, humlor och fjärilar till sin trädgård skall man bjuda på vindskyddade och solvarma rabatter med

Hallå, stadspolitiker!

Jag vill utmana politikerna i Mariehamn att följa Sollentuna kommuns exempel att aktivt driva en kampanj till förmån för våra vilda grannar.

På Sollentunas hemsida http://www.sollentuna.se/_pdf-filer/vildagrannar_kampanjblad-21.pdf kan man läsa om hur man i kommunens regi har anlagt inspirerande platser som, till invånarnas glädje, drar till sig vilda djur.

På hemsidan finns också tips och råd för privata trädgårdsägare, bland annat listor på växter som olika typer av djur uppskattar.

Detta kunde vara ett tema för stadens bortglömda fickparker och detta skulle dessutom definitivt vara ett tema som gav begreppet Ekostaden Mariehamn en djupare dimension.

stora grupper av olika växter som är rika på nektar. Man skall tänka på att plantera för att garantera en lång blomningstid, speciellt viktigt är det att erbjuda vårblommor eftersom övervintrande insekter har svårt att i början hitta mat i naturen.

Man skall också tänka på att ha tillräckligt många blommor som är enkla. Insekter har svårt att hitta nektarn i dubbla eller mycket djupa blommor. Kraftigt förädlade växter saknar också ofta nektar.

Genom att skaffa fördjupad kunskap om vilka växter och typer av ekosystem som lockar olika specifika arter kan man också påverka vem som kommer på besök till trädgården. Amiralfjärilen, till exempel, lär lockas till fallfrukt från äppelträd.

Själv har jag nitiskt under årens lopp gett mig på bestånden med brännässlor. Brännässlan är nässeljärilens barnkammare, det är här larverna äter sig feta. I takt med att nässlorna har utrotats har följaktligen antalet nässeljärilar minskat. Nu tänker jag återinföra nässlorna någonstans där den får växa under uppsikt.

På svenska naturskyddsföreningens hemsida (www.naturskyddsforeningen.se/natur-och-miljo/djur-och-natur/vild-tradgard/) får man tipset att sätta upp en foderautomat till vårens tidigaste fjärilar. I en liten flaska eller i ett provrör lägger man sirap eller sockervatten och något med uppsugningsförmåga som till exempel en utdragen bomullstuss. Runt mynningen fäster man en landningsbana åt fjärlarna, naturskyddsföreningen föreslår att man gör den i form av en blomma som man klipper ut i papper. Mitt förslag är att man väljer plast som inte krokmar i regn.

Organisk odling med kompost stimulerar maskar och maskar förbättrar inte bara jorden utan de är också föda för många andra djur.

Ett rikt insektliv och många maskar betyder att flera fågelarter trivs i trädgården.

Man kan dessutom stimulera till ett rikt fågelliv genom att plantera växter som har attraktiva frön eller bär.

Ett år gästade den dekorativa steglitsen ofta vår trädgård. Det berodde främst på att vi den säsongen hade ett gott tistelår, steglitsen gillar nämligen tistelfrön. En annan favoritföda är för övrigt bladlöss som steglitsen fångar som föda åt ungarna och det är ju inte heller helt fel...

Att sätta ut mat åt småfågellarna på vintern är en självklarhet för många. Forskarna är i dag ense om att man skall fortsätta utfordringen på fågelbrädena långt in på sommaren eller åtminstone så länge fåglarna har ungar som skall matas.

Ett av de mest värdefulla djuren man kan ha i sin trädgård är igelkotten. Den hjälper till med att hålla mindre välkomna filurer som sniglar, sorkar och till och med ormar borta.

Har man en igelkott i trädgården lönar det sig därför att försöka muta den på alla sätt så att den skall stanna. Ett sätt är att erbjuda mat, hund- och kattmat rekommenderas av experterna men vanlig husmanskost går också bra.

Mjölk skall man helst inte ge eftersom igelkottar då kan få diarré.

Skydd:

Få djur trivs på öppna platser där de exponeras för rovdjur. Det är därför viktigt att erbjuda olika typer av skrymslen och vrår i trädgården.

Det kan man göra genom att skapa en heterogen miljö som består av stora träd, täta buskage och frodig lägre vegetation. Vintergröna växter är viktiga i det här sammanhanget.

De minsta djuren vill ha möjlighet att krypa in i små skrymslen. Gamla murkna stockar eller högar med klabbar utgör utmärkta skydd för insekter.

Ödlor vill gärna ha ett stenröse där de kan slinka in och igelkotten uppskattar rishögar eller utrymmen under till exempel altaner.

Bevingad ögonfröjd. Lavendel lockar, liksom andra starkt doftande växter, till sig fjärilar, humlor och

Vårt fågelbord står vid kanten av ett tätt buskage där småfågellarna kan söka skydd då höken gör sin raid.

Plats för fortplantning:

Om man uppfyller kriterierna för vatten, mat och skydd skapar man samtidigt ofta förutsättningarna för många djur att fortplanta sig.

Vissa arter kan man dock med fördel själv aktivt hjälpa på traven.

Man kan bygga humlebon och insekthotell. Man kan bygga holkar åt fåglar men också åt fjärilar, fladdermöss och ekorrar och man kan bygga hus åt igelkotten.

Ritningar till olika typer av djurhem finns på internet. Min man, som är händig med hammare, har byggt ett tiotal holkar och hem till trädgården - i dag är det bara ekornen som inte har fått något bo.

Flera bra ritningar finns på naturskyddsföreningens hemsida www2.snf.se/verksamhet/djur-natur/mernatur/holkar-bon-index.htm

Vi har aktivt gått in för att locka djur till vår trädgård i Lemland Västerånga och det har gett resultat.

Småfågellarna häckar i holkar och täta buskage, igelkotten lufsar runt i snären och fladdermusen flyttade genast den första säsongen in i sin nya holk. På sommardagarna är det ett livligt surr och fladder i rabatterna och på nätterna får man akta sig så att man inte trampar på någon groda eller padda.

Vilda djur ger en extra dimension och massor, massor av glädje.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax
Foto: SEPPO SARKKINEN

En hedersgäst. Igelkotten hör till de absoluta favoriterna i trädgården. Den är inte bara sympatisk utan gör också en hel del nytta.

Sympatisk figur. I vår jordkällare bor en ganska stor padda. På nä trädgården.

En halvtimmes klippning med en gräsklippare som drivs med vanlig bensin och utan katalysator anses ge lika stora kolväteutsläpp som tio mils stadskörning med bil.

andra insekter.

Alla är inte lika välkomna...

Det finns naturligtvis också vilda djur som vi trädgårdsägare helst inte vill ha hos oss. Här är en liten lista med miljövänliga knep som man kan använda sig av för att göra tillvaron surare för snyltgästerna.

Mygglarver i dammar och andra vattensamlingar: Skaffa rovfiskar. Vi hade guldfisk i vår vattentunna i somras och mygglarverna försvann.

Skadeinsekter: Bjud in insekternas naturliga fiender. Täck grönsaker med fiberduk. Måste du spruta så använd det miljövänligaste alternativet såpa och rödsprit (lyspetroleum).

Getingar: Som starkt allergisk mot getingar försöker jag undvika att de etablerar sig genom att se till att de bon som hittas kommer bort. Det finns trevliga getingfällor på marknaden i form av flaskor som de hittar in i men inte ut ur.

Sniglar: Försök att locka en igelkott till trädgården. Själv har jag en kanna med ättika ståendes där handplockade sniglar får avsluta sina liv.

Ormar: Ännu ett skäl att göra trädgården inbjudande för igelkottar. Katter brukar också kunna vara bra på att hålla ormarna på avstånd.

Sorkar: Igelkott... Och naturligtvis katt.

Rådjur, harar och andra däggdjur: Viltstängsel. Stamskydd. Att spruta med tabasco-vatten är effektivt men lite jobbigt eftersom man måste upprepa behandlingen efter kraftigare regn.

Ovanligt besök. Den större vattensalamandern är ganska sällsynt. En gång har vi stött på den hos oss.

Bostad för fjärilar. En holk med smala springor och barkbeklädd insida fungerar som skydd för fjärilar.

Mat året om. Småfåglarna får frön, smulor eller jordnötter hela året och belönar oss med sång och flera bon och kullar.

Nät mot katt

■ För två veckor sedan skrev jag om olika knep för att hålla katter borta från kökslandet. Här är **Marianne Danielssons** bidrag till ämnet:

Jag kom på ett fungerande knep för att inte katten skulle använda det nyplanterade köksträdgårdslandet som toalett, faktiskt enklare än det med pinnar på större områden. Jag bredde ut bitar av kycklingnät. Jag "råkade" ha dem till hands när jag tog bort dem från bikuporna. Enkelt att ta bort dem när plantorna blivit tillräckligt stora.

Marianne Danielsson,
Kökar

AKTUELLT

Söndag 30 mars, Ålands trädgårdsförening ordnar smideskurs i Mariehamn
Söndag 13 april, Ålandsfuchsian ordnar en medlemsresa till mässan Nordiska trädgårdar i Älvsjö

Se oss live dygnet runt

på köpmannamässan

ÅLCOM

Kanalplats 55
på IPTV

Köp ett **KARLSON HUS** EKOMER™

Vi bjuder på fri uppvärmning i 10 år

FRI VÄRME I

10

 år
 MED EKOMER™

BoVision Ab
Uppgårdsv. 2
Tel: 13378 Mob: 0457-3430696
bovision@aland.net

Monter 21

At the heart of the image

NIKON L14 LÄTTANVÄND NYBÖRJARKAMERA

7 milj pixel
3x optisk zoom
2,4" skärm

99€

NIKON D60 KIT INKL. 18-55 mm VR

10 milj pixel
Inbyggd dammborttagning
D-lightning system

740€

NIKON D40X KIT Succemodellen & testvinnaren

10 milj pixel
2,5" skärm
18-55 mm
kitobjektiv

549€

SPECIALPRIS på SCANDISK USB minne

2Gb 12,90€
4Gb 23,90€

GEFOTO

Gerhard's Foto Ab

Sittkoff Torgg. 13 A • tel 018-14 623 • vard 9-17 • lörd 10-14
www.gefoto.fi

Ella Grüssner Cromwell-Morgan
Epost: redaktion@nyan.ax

vin & mat

”...och förmodligen hade han börjat smygfila på ett övertalningstal för att få oss att välja prima åländsk mjölk istället för importerat vin till huvudrätten.
ELLA GRÜSSNER CROMWELL-MORGAN

Smakar det så kostar det - eller?

Vad är egentligen ett prisvärt vin? Kan ett vin för 100 euro vara prisvärt, eller är det bara när vi hittar vin-förälskelser under det magiska tioeurosstrecket som vi kan kalla det för ett fynd? Är dyra viner alltid godare?

Om prisklass och kvalitet gick hand i hand kunde man lätt fastställa en personlig vinsatsningsskala för olika tillfällen:

- 1. Mikropizza framför TV:n = 6,90 euro (melodifestival eller hockey VM; 7,90 euro).
- 2. Svårföräldrarna på middag = 9,90 euro (priset justeras efter relationen).
- 3. Första träffen med potentiell ny partner = 14,90 euro (inte snålbilligt, inte skyttdyr).
- 4. Plötsligt infall av romantik; helgmiddag med äkta eller oäkta hälften = 24,90 euro (skippa bingolotterna den helgen).
- 5. Guldbrylllopsdagen 39,90 euro (80 cent för varje år ni varit gifta).

Tyvärr är det inte så här enkelt. Skulle vinerna i dessa fem prisklasser blindprovas är det inte alls säkert att det dyraste vinet kammade hem flest hurrarop.

Detta fenomen blev väldigt tydligt för ett antal år sedan när förberedelserna inför vårt bröllop hade kommit till det viktiga vinvalet. Priset skulle inte få styra för mycket - vinet skulle älskas av så många som möjligt. Därför bjöd vi in våra närmaste på en mat- och vinprovning där vinnarvinet skulle utses.

Vi inhandlade åtta viner i prisklassen 6-20 euro och täckte över etiketterna. Vinerna kommenterades och jag förde protokoll över de laddade adjektiven som sprättade runt i rummet. Mjäkigt, fisigt, uppkäftigt, löjligt, vattnigt, klumpigt och skrattretande var några av de mindre upplyftande beskrivningarna som protokollfördes, men lyckligtvis var majoriteten av attributen positiva. Speciellt ett vin utmärkte sig. Ingen runt bordet hade ett ont ord att säga om flaska nummer tre och till slut hade alla enats om att vi nu utsett segraren.

Min fars fingrar började nervöst trumma mot bordsskivan när resultatet skulle redogöras. Som medfinansär till ett bröllop för 160 gäster är det en viss skillnad om vinet kostar 6 eller 20 euro, och förmodligen hade han börjat smygfila på ett övertalningstal för att få oss att välja prima åländsk mjölk istället för importerat vin till huvudrätten. Min mor såg hans spända käkmuskler, och eftersom hon var övertygad om att vi valt det dyraste vinet inledde hon ett övertygelseanförande om att kvalitet måste få kosta.

Flaskan kläddes av och där stod den - Regalis Merlot från Bulgarien för sju euro flaskan. Vi blev alla stumma (utom pappa som drog en ljudlig lättnadens suck). En okänd bulgar hade alltså slagit undan benen på eleganta fransmän, fruktiga chilienare och fylliga italienare.

Det är inte alltid resultatet blir så här angenämt för hushållskassan, men jag kan bara konstatera att kvalitet kan bedömas på många sätt, och sist och slutligen handlar det om personlig smak.

Vårstädning i Loiredalen och bärmys i Argentina

Jag blir på gott humör av Sauvignon Blanc-druvans syrliga humörsvängningar. Druvan är inte helt lätt att handskas med, men det är också det som är charmen med den. Har

den dessutom utvecklat sina aromer i Nya Zeeland eller Loiredalen blir jag extra intresserad. Ännu ett rättvisemärkt rött vin av god kva-

litet har hittat in i Alkos sortiment. Druvan Bonarda användes tidigare mestadels till enkla bordsviner i Argentina, men nu har den vuxit sig in på hitlistan.

Veckans vita/Pouilly-Fumé la Forge 2006

För några veckor sedan köpte jag en tavla på en loppis. Den är inte målad av någon stor konstnär, men det var något som gjorde att jag inte kunde ta ögonen ifrån den. Tavlans föreställer en gränd i gamla stan i Stockholm och varje gång jag tittar på den sugs jag in i tavlans djup så att jag nästan fysiskt kan känna husväggarnas skrovliga ytor. Jag blir nyfiken på vilka som bor bakom de stängda dörarna och varför fönstret på tredje våningen står på vid gavel. Jag vill veta vem som står under gatulyktn och vad personen väntar på. Jag vill veta mer.

Precis så känns det ibland när jag provar ett vin. Jag kan inte alltid sätta fingret på vad det är som väcker mitt intresse, jag vet bara att jag inte kan sluta dofta på det. Varje inandning åker första klass rätt in i belöningssystemet och jag vill veta mer om producent, druva och ursprung. Så blev det med denna klassiska Sauvignon Blanc från Loiredalen.

Tänk dig att du just vårstädat hela huset och skurat golven med citrondoftande Ajax. På köksbordet står en vas vitsippor och en skål saftiga gröna äpplen. Solen lyser in genom fönstret och du njuter av en fräsch fruktsallad med ananas, päron och lite vanilj. Så är min bild av det här vinet, och jag blir inte ens distraherad av någon busig syra som oftast finns i viner av denna druva. Mycket njutbart.

Passar till: skaldjur av alla de slag, vinkokta musslor, skagenröror, räkfrossa etcetera. Vinet fräschar upp feta laxfiskar och rökt fisk, och så fort du tänker getost - tänk Sauvignon

Vin: Pouilly-Fumé la Forge 2006
Druvsort: Sauvignon Blanc 100 procent
Alkoholhalt: 12,5 procent
Producent/Vingård: Joseph Mellot
Ursprung/klassificering: AC Pouilly-Fumé, Loire
Förslutning: Skruvkork
Hållbarhet: Drink nu eller spara fyra år
Serveringstemperatur: Runt 10 grader
Pris: 15,51 euro
Artikelnummer på Alko: 007681

GÄSTKOCKEN MAGNUS ANDERSSON

Basilikabakad lax

- 4 bitar laxfilé à 150 g
- 3 skivor vitt formbröd
- 1 vitlöksklyfta
- en kruka färsk basilika
- finrivet skal av en halv citron
- 4 msk olivolja
- salt, peppar
- 3/4 dl rostade och salta solrosfrön

Mixa kantskuret bröd, basilika, vitlök och rivet citronskal i en matberedare eller mixer. Häll i lite olivolja och blanda samman.

Lägg fiskbitarna på ett ugnssäkert fat. Peppra och salta efter smak. Lägg basilikaröran på fisken och platta till. Avsluta med att strö över solrosfrön.

Placera fisken mitt i ugnen i 200 grader cirka 20 minuter.

Till det vita

Lammsoppa med couscous och frukt

En mustig marockansk soppa som blivit en paradrätt till kalla vinterhelger i skärgården. Kan med fördel kokas dagen före!

- (6 portioner)
- 300-400 g benfritt lammkött, t ex av steken
- 2 gula lökar
- 4 vitlöksklyftor
- 1 röd paprika
- 5 kvisttomater
- 1 röd chilifrukt
- 10 torkade aprikoser
- olivolja
- 2 tsk malen spiskummin
- 3 tsk torkad mynta
- 2 liter vatten
- 4 tärningar köttbuljong

Till det röda

- 0,5 dl russin
- 1 burk kikärter, 400 g
- 0,5 dl couscous
- ca 2 krm harissa (alt. sambal oelek)
- 1 msk pressad citronsaft
- salt
- 1 dl hackad bladpersilja
- 0,5 dl hackad mynta

Putsa köttet fritt från senor och hinor och skär det i små bitar.

Skär löken i klyftor och hacka vitlöken. Skär paprikan i små tärningar. Skär tomaterna i klyftor. Klyv chilifrukten på längden, ta bort kärnor och väggar och strimla chiliköttet. Strimla aprikoserna.

Fräs lök, vitlök och paprika i olivolja i en stor gryta utan att det tar färg. Lägg i köttet och bryn det runt om. Strö över spiskummin och mynta

och låt kryddorna fräsa med en liten stund.

Tillsätt vatten och buljong, koka upp och skumma. Koka sedan soppan under lock tills köttet är riktigt mört, cirka 40 min.

Tillsätt tomat, chili, russin och aprikoser efter halva koktiden.

Skölj kikärterna och låt dem rinna av. Tillsätt kikärter och couscous när ungefär 5 minuter av koktiden återstår. Smaka av soppan med harissa, citronsaft och salt. Vänd ner örtkryddorna.

Fotnot: Harissa är en nordafrikansk kryddpasta som kan hittas på Puneh Oriental. Vill man ha soppan lite mera matig kan man öka mängden couscous.

Ur boken "Marocko på ett fat" av Caroline Hofberg

Veckans röda/Alta Gloria Bonarda 2006

Blanc från det här distriktet. **Argentina exporterar** bara cirka sjutton procent av sin totala vinproduktion. Landets invånare är alltså ena hejare på att konsumera sina egna viner. Det pågår sedan ett antal år tillbaka stora kvalitetssatsningar i landet och förmodligen kommer exportprocenten att öka de närmaste åren.

I det argentinska vinutbudet kan man fortfarande göra riktiga vrålfynd - ett vin för sex-sju euro kan uppvisa egenskaper jag utan att tveka kunde betala det tredubbla för att få ta del av. I grannlandet Chile som har perfekta förutsättningar för vinodling verkar man ha utvecklat en större kvalitetsmedvetenhet, och priserna stiger därefter.

Malbec är den druva man främst kopplar ihop med Argentina, men den intressanta och lite elegantare druvan Bonarda har på senare tid fått mer välförtjänt uppmärksamhet av landets vinodlare. Druvan är mjukare och lättare än Malbec och har därmed fler användningsområden.

Vinet har en varm, lite syltigt doft av svarta vinbär och friska krusbär. Smaken ger mig en mjuk fyllighet med inslag av syrliga körsbär och söt lakrits. Vinets snälla och anpassningsbara karaktär får mig att tänka på en stor, lufsig hund som älskar allt och alla.

Passar till: mycket! Här funkar både pepparhetta och chili. Det här är ett bra vin att ta till när man inte vill riskera smärtsamma smakkrockar.

Vin: Alta Gloria Bonarda 2006
Druvsort: Bonarda 100 procent
Alkoholhalt: 13,5 procent
Producent/Vingård: Alta Gloria Wine, Mendoza Vineyards
Ursprung/klassificering: Mendoza, Argentina
Lagring: 6 månader på franska ekfat
Hållbarhet: Drink nu
Förslutning: Skruvkork
Serveringstemperatur: Runt 17 grader

**Köpmanna-
mässan 7-9.3**

SVEDBERGS monter 58

Representant Pekka Heinonen finns i vår monter alla dagar

Mässpriser!

WC-stol
(327,-) **215,-**

Duschkabin Fasett,
vit 90 x 90 alla glas
(1 535,-) **1 150,-**

Duschkabin Fasett,
vit 70 x 90 alla glas
(1 425,-) **1 068,-**

Duschkabinerna levereras komplett med kar, duschset,
duschhylla och dold termostatblandare

**Under mäsddagarna räknar vi ut
extra fina specialpriser!**

Joy-serien

VÄRMESYSTEM monter 50

Panasonic luftvärmepump NE7, NE9, NE12

-Perfekt för fritidshus!

Värmedrift till -20° och
extremt energisnål
underhållsvärme på
+8° eller +10°

Senaste tekniken
Solfångare

Pellets-
brännare

SWEBO
PELLETSBRÄNNARE

**NIBES:s
värme-
pumpar,
acktankar
för sol mm**

Åk med Ålandsfärjan!

10,80

Viking Club erbjudande:
Personbil och 1-5 personer Mariehamn-Kapellskär t/r

VIKING LINE

www.vikingline.ax

Johan Larsson
Epost: malin.tillstrom@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

IFK blir hela Ålands fotbollssklubb

Nu vågar IFK Mariehamn sikta på en plats i Europa

FOTBOLL. IFK Mariehamn Ab blir hela Ålands Ab. Nästa vecka börjar nämligen en emission till allmänheten. Det framkom under bolagets presskonferens i går.

Intressant är också att Hotell Arkipelag går in som huvudsponsor och att Chipsters är med bland sponsorerna.

Det har varit en lång process. Redan den första januari förra året började de interna samtalen om en bolagisering. Och nu är det klart. Efter några emissioner ligger det egna kapitalet på 465.000 euro. Antal aktieägare i nuläget är 14 stycken varav den största är IFK Mariehamn r.f.

– Det är en grej vi tycker är ganska stor och som vi har jobbat länge med, säger IFK Mariehamn Ab:s ordförande **Mikael Granskog**.

Men nu ska antalet ägare bli fler. Det är i alla fall förhoppningarna med den allmänna emissionen som börjar nästa vecka. Målsättningen är minst 1.000 aktieägare och bolaget hoppas kunna höja det egna kapitalet till en miljon euro.

– Hoppas att vi får synlighet i Finland. Jag tror det kommer olika reaktioner den närmaste veckan, säger Granskog. Det finns få möjligheter för en enskild person att köpa in sig i ett finskt ligalag.

Plats för högre spelarlöner

Med det egna kapitalet ska IFK Ab bygga upp en bra grund för verksamheten. Det handlar alltså inte om att rusa iväg direkt och köpa nya spelare. Istället handlar det mer om att ge klubbledningen större utrymme i förhandlingarna med spelarnas kontrakt.

– Vi ska använda de här pengarna som kommer in för ett överskott så att Peter sedan ska kunna höja lönerna, säger Granskog.

Det stora sportsliga målet för IFK är nu spel i Europa. För att klubben ska klara detta behöver de nya investeringar och mer resurser. Bland säger Granskog att de under de närmaste tre åren måste fördubbla budgeten så att den hamnar någonstans runt en miljon euro.

Gjort mycket för Åland

En av de stora ägarna i IFK Ab är Ålandsbanken som i nuläget äger 11 procent och därmed

Glädje i IFK-leden. Det var en glad Mikael Granskog som tog emot pressen under fredagens presentation. I bakgrunden syns från vänster Jani Lyyski, Pekka Lyyski, Peter Mattsson, Sture Carlson och Edgar Vickström. Foto: ANDREAS DIENERT

är tredje största ägaren. Vice vd **Edgar Vickström**, som även sitter i styrelsen för IFK Ab, förklarar varför Ålandsbanken gått in som ägare:

– Dels har IFK gjort mycket för Ålandsbilden som ingen annan reklam gjort. De är ett samtalsämne i samhället som är oerhört viktigt och ett ligalag är en viktig spjutspets för att ge barn och ungdomar sysselsättning.

Han menar att IFK Ab håller hög kvalitet och är säker på att de kommer gå utan förlust. Och han tillägger:

– Med möjlighet till vinst.

I styrelsen sitter även **Sture Carlson** som har stor erfarenhet från näringslivet. Och IFK Mariehamn.

– Det är jätteintressant att vara med och utveckla verksamheten. Dels den sportsliga och dels den affärsmässiga verksamheten. Men framförallt att bygga varumärket IFK.

Den allmänna emissionen börjar den 11 mars och slutar 30 april.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Huvudägare i IFK Ab

1. IFK Mariehamn r.f 28,5 procent
2. Ålands penningautomatförening 19,0
3. Ålandsbanken Abp 11,0
4. Transmar Ab 8,0
5. Ålands Ömsesidiga försäkringsbolag 7,0
6. Eriksson Capital Ab 5,0
7. SC Capital Ab 5,0
8. Dahlshare Ab 4,0
9. Ålands Investerings Ab 3,0
10. Roger Rundberg 3,0

Styrelsen i IFK Ab

Mikael Granskog (bankdirektör, Nordea), ordförande
Sture Carlson (styrelseordförande, SC Capital))
Thomas Lundberg (direktör, Paf)
Edgar Vickström (vice vd, Ålandsbanken)
Daniel Widman (jurist, Advokatbyrå Widman & Hannes Snellman)

De sportsliga utmaningarna

- Målsättningen är att inom tre år nå spel i Europa.
- Det krävs därmed ökad fokusering på det sportsliga området.
- Med ökade ekonomiska resurser vill IFK attrahera både etablerade spelare och talanger i åldern 18-20 år.
- Fler spelare kommer bli fotbollsspelare på heltid.

Aktieemission 11 mars-30 april

- Maximalt 14.500 aktier à 50 euro.
- Minimiteckning två aktier.
- IFK r.f. medlemmar minimum en aktie à 50 euro.
- Prospekt och information på hemsidan: www.ifkmariehamn.com/fotboll
- Teckningsställen på Åland är IFK:s kansli på WHA, Ålandsbanken, Nordea och Andelsbanken.

Så här ser det ut för spelarna

- IFK Mariehamn Ab är arbetsgivare till samtliga spelare.
- Bolaget har ensamt rätt att köpa och sälja spelare.
- Samtliga spelare ska alltid registreras i föreningen.

Auf Wiedesehen.

Kristoffer Weckström riktar nu blickarna åt andra klubbar efter det att Holstein Kiel inte erbjöd honom något kontrakt. Exakt åt vilket håll vill han inte säga.

Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Inget Tyskland för Weckström

FOTBOLL. Det blir inget tyskt proffskontrakt för Kristoffer Weckström. Beskedet från klubben fick han i början av veckan. Nu funderar Weckström som bäst över andra alternativ.

Kristoffer Weckström var i början av februari och testspelade för klubben Holstein Kiel i de nedre divisionerna i Tyskland. Men han blev aldrig erbjuden något kontrakt.

– Det blir nog inget där, säger Weckström.

Varför inte då?

– Tränaren kunde inte ta något beslut. Han sa att han ville se mer av mig.

Utan att gå in på saken närmare säger Weckström att han har fler alternativ på gång.

– Det känns fortfarande som jag vill spela fotboll. Samtidigt är dörren öppen för att gå in och studera på heltid under hösten.

Weckströms kontrakt med IFK Mariehamn gick ut i slutet av 2007. (jl)

Sandvärn klar för Umeå FC

■FOTBOLL. Erik Sandvärn är nu definitivt klar för Umeå FC. Eller inte riktigt. IFK Mariehamns klubbledare **Peter Mattsson** säger till Nyan att han skrivit under alla papper och skickat dem till UFC, men ännu inte fått tillbaka dem.

Enligt Västerbottens-Kuriren ligger övergången på runt 100.000 kronor. Kontraktet är på tre år. (jl)

Sampo Koskinen tillbaka till Honka

■FOTBOLL. Esboklubben Honka i fotbollens FM-liga har värvat tillbaka försvarsspelaren **Sampo Koskinen**, som har skrivit på för tre år. Koskinen, 29, spelade för Sandefjord i norska i fjol. Han var kapten för Honka när han lämnade klubben efter säsongen 2006. FNB)

Nyan rättar

■ I notisen i gårdagens Nyan med rubriken "Ny portal samlar åländsk damfotboll" kan det uppfattas som om den nya hemsidan endast omfattar Åland United, IFK Mariehamn och Östernäs. Givetvis är hemsidan för alla lag som har dam- och/eller flicklag. Adressen till hemsidan är fortfarande www.laget.se/adf.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Lyyski hoppas kunna locka hit unga talanger

Från spelare och tränare är det glada tongångar när IFK Mariehamn blir aktiebolag. Pekka Lyyski hoppas att klubben nu ska kunna bli ett attraktivt alternativ för yngre talanger.

Tränare Pekka Lyyski ser de nya förutsättningarna som en stor utmaning.

– Det mest positiva är att vi får mer tid med varandra, säger han.

Bolagiseringen innebär ökade möjligheter till heltidskontrakt för spelarna.

– Vi måste gå åt det hållet. Den viktigaste skillnaden i framtiden blir att nu får Pekka styra mer och de civila jobben mindre, säger **Mikael Granskog**, styrelseordförande i IFK Mariehamn AB.

Pekka Lyyski hoppas att IFK nu ska bli mer attraktivt som alternativ för unga talanger.

– Förhoppningsvis ökar det klubbens trovärdighet och det blir lättare att locka hit talangfulla 18-20-åringar från både Finland och Sverige framöver, säger han.

Bland spelarna ser man positivt på utvecklingen.

– Som spelare vill man vara i en förening som siktar mot högre mål hela tiden, säger lagkapten **Jani Lyyski**. Nu gäller det att fortsätta uppåt. Då är Europa nästa mål.

PÅR JONASSON
sport@nyan.ax

Högre löner. Med bolagiseringen hoppas IFK Mariehamn kunna höja spelarnas löner och gå mot fler heltidskontrakt. Det är klubbledare **Peter Mattsson**, till vänster, som sköter förhandlingarna med spelarna. Till vänster om honom sitter Sture Carlson och Edgar Vickström som även sitter i IFK Mariehamns Ab:s styrelse.

Foto: ANDREAS DIENERT

Forsström styrelsebas för MLK

■ **TENNIS.** Mariehamn lawn-tennisklubb höll årsmöte i tisdags. Styrelsen utökades med två medlemmar och ny bas blir **Niclas Forsström** som tar över efter avgående **Johan Eriksson**. Övriga styrelsemedlemmar är **Dan Andersson**, **Linda Jansson**, **Anne-Maj Holmström**, **Marie-Louise Karlsson**, **Sven-Olof Lindfors**, **Gerd Lindqvist**, **Gunilla Nordlund**, **Eva Wickström-Lindstedt** och **Anders Wiklund**. Suppleanter är **Lisa Lundberg** och **Niklas Möller**.

Vid mötet delades dessutom priser ut. Bland annat tilldelades **Tony Kjäll** och **Emanuel Eriksson** vandringpris för goda spelresultat under 2007

Pristagare. Här syns tennisspelarna som fick motta priser under MLK:s årsmöte. Foto: PRIVAT

medan **Linda Öfverström** och **Thomas Öfverström** fick årets vandringpokaler för lovande juniorer. Intressepriser tilldelades **Pia Mattsson**, **Arash Mahmoudi**, **Josefine Nordlund**, **Lisa Lundberg**, **Catherine Nordlund**, **Alexandra Danielsson**, **Jonatan Hämä-**

läinen, **Axel Eriksson**, **Lucas Haldin**, **Oskar Flodin**, **William Sviberg**, **Ludvig Sviberg**, **Otto Byman**, **Rebecca Jansson**, **David Brunell**, **Joel Haggström** och **Einar Henriksson**. Årets kamratpris tillföll **Pauline Nordlund**. (mt)

Fyra från ÅKK i junior-FM

■ **KRAFTSPORT.** Fyra juniorer från ÅKK deltar när junior-FM i Riekkimäki avgörs denna helg.

I U23 tävlar **Kim Kalmer** i 82,5 kiloklassen och **Kenny Williams** i 110 kiloklassen. I U20 återfinns **Sebastian**

Mansnerus i 67,5 kiloklassen och **Christoffer Viktorsson** i 110 kiloklassen. (jl)

Pengar till åländska travare

■ **TRAV.** Tre åländska hästar deltog i Gävletravet under torsdagen. Cinnoberr Sign, med **Per Lennartsson** i sul-

kyn, blev sexa i V65 lopp 3 och inkasserade därmed 2.000 kronor. I V3 lopp 3 kom Sergeant Hornline, i sulkyn **Ulf**

Ohlsson, fyra och Linn Tempest, med **Kristian Autio**, femma. Prispengarna låg på 750 respektive 600 kronor.

Sista omgången för Clipper och IFK

■ **BOWLING.** I dag är det stor avslutning i bowlingens division IV när den sista omgången kör igång på Idrottsgården 16.00. Och det är två åländska

lag som slåss om den högsta placeringen. BC Clipper leder nämligen serien med totalt 1401 slagpoäng före IFK Mariehamn 2.

Lagen möts dubbelt varje omgång vilket betyder sex matcher för varje lag. De övriga lagen i serien är TPS från Åbo och Pins Team från Reso. (jl)

Nyan rättar

■ **IFK-fotboll:** Oldboys och veteraner, söndagens träning flyttad till Idrottsgården 17.30-19.00 pga Köpmannamässa. OBS tid och plats!

■ **RK Sleipner:** Hopptävling söndag 16 mars 12.00. Klasser: 1) 50 cm clear round (öppen för ryttare som varken deltagit i mer än 3 hopptävlingar eller kommit runt en 70 cm eller högre tävlingsbana), 2) 70 cm A:1d (öppen för ekipage som ej startat i 90 cm eller högre klass). Anm. till Sleipner 13418 eller sleipner@aland.net senast ti 11.3 kl 20. Frågor: Sussi Hellsten 040-7523903.

■ **SIF-fotbollsjuniorer:** Träning söndag 9 mars kl 15-16.30. OBS tiden!

■ **ÅID-friidrott:** Ungdoms-serie inomhus 2008, omgång 3, i

Eckeröhallen på söndag. Tävlingen startar 16.00. Grenar F 9, 11/600 m, turbospjut. F 13, 15/800 m, diskus. P 9, 11/ 600 m, turbospjut. P 13, 15/800 m, tresteg, diskus. Prisutdelning. Anmälningar senast 15.30 på startplatsen.

■ **ÅID-cykel:** Torsdag 13 mars 18.30-21.00 arrangeras cykelmekertillfälle i Vikingahallens garage. Våren är tidig i år, är din cykel i skick? Vardagscyklister, bmxcyklister, trickåkare med flera är välkomna. Har din cykel rätt storlek för dej? När och hur byta däck? Meka själv? Är din cykel utrustad med allt som lagen kräver? Cykelbesiktning. Lättare justeringar/reparationer på plats. För info ring mek-ledare: Harry Rönnberg tfn 0457-5301526.

■ **ÅID/JIK-skidor:** ÅM söndag 11.00 vid skidskyttestadion i Jomala. H-21 10km. H-35 10km. H-50 5km. D-21 5km. D-35 5km. ÅM även i juniorklasserna! Klassisk stil. Anmälning på platsen senast 10.30.

■ **Ålands ryttare:** Kurs i "Tävlingsarrangemang" 29 mars 10.00-16.00 på Ålandstravet. Utbildning för den som vill lära sej ordna dressyr- och hopptävlingar. Kursen är gratis och hålls av Venla Väätänen från Finska Ryttaförbundet. Kursen är öppen för alla, även icke medlemmar. Anmälan till info@alandstryttare.com.

■ **ÅMK-folktrace:** Viktigt info möte på klubben på lördag 14.00. Endast för chaufförer, gamla som nya. Vid frågor ring Åse Ask.

Hästens Fulfilling dreams since 1852
www.hastens.com

MÄSSTILLFÄLLE!

Ge ett bud och sängen kan bli din

2 st Hästens Naturally Adjustable 90x210 cm inkl. bäddmadrass BJ

Utgångsbud 3000€

(listpris 8220€)

Anbud lämnas senast 9/3 kl. 15.00 till monter 59 på köpmannamässan

Sängen kan ses i Nya Åland & Åland 24 monter nr. 59 på köpmannamässan eller kanalplats 55 på IPTV

ÅLANDS STÖRSTA INREDNINGSHUS
EM Åland
Dalkarby, Godbyvägen 184
Tel 32 940

ÖPPET:
Måndag 9-19
Tisd-torsd 9-17.30
Fredag 10-17
Lördag 10-14

Skräddarsydda finansieringsalternativ med Aktiivirahä!

Skönt att komma hem.

Nya modeller

Välkomna på husvisning

Alandia 10 A", "Nya Alandia 20 A med högt loft samt lyxiga Alandia 40 A. Ring och beställ nya broschyrer.

En Alandia-stockstuga blir en fördelaktig investering tack vare den höga kvaliteten.

Husvisningar:

- Bergmans Honka-fritidshus med torn** i Hammarland Ässkä (via Bredvik) söndagen den 9.3.2008 kl 14-17
Karl-Anders och Britta Bergman (0457-5244 222)
- Turiststugan "Alandia 20 A"** vid stugbyn Holmströms Stugor på Eckerö, Mellanön, den 16.3.2008 och den 11.5.2008 kl 10-16.
Hilding Holmström (040-5535 270)
- Honkas egnahemshus** i Hammarland Ässkä. Ring till Roine Josefsson (0400-23 2929) för att boka en visningstid.

Vänligen kontakta husägarna direkt eller Anders Gadd 0400-520 540/anders.gadd@honka.com från Honka Åland
Vår nya adress: Ålandsvägen 17 B, Mariehamn

HONKA **50**
www.honka.com

Today's homes. Naturally.

Besök oss på Köpmannamässan!
Kom och prata golfresor med **Anna-Karin Salmén** lördag kl. 12-14 och söndag kl. 10-12.

Följ med på bussresa i gott sällskap

Strömsö med Michael Björklund

28/3, 3 dagar. Pris **199 €**/person inkl. del i B-hytt med frukost på Amorella, del i dubbelrum med frukost på hotell samt ett spännande program under resan.

Lisebergs Trädgårdsdagar

9/5, 3 dagar. Pris **269 €**/person inkl. del i dubbelrum på hotell med frukost, entré till Göteborgs Botaniska Trädgård samt Lisebergs Trädgårdsdagar, guidad rundtur i Ericssbergs Slottspark, lunch på Bastedalens Herrgård, guidad rundtur i Kinaparken samt reseledarens tjänster.

Nordbygg i Älvsjö

Skandinavien största fackmässa för hela byggbranschen. 4/4, 1 dag. Pris **56 €**/person inkl. mässentré. **OBS! Alla byggjobbare på Åland erhåller 10 % rabatt!**

Även planerade resor till

Elmia Lastbil i Jönköping i augusti
Bostadsmässan i Vasa i augusti
Moto GP i Assen Holland i juni
Mer info inom kort!

I alla resor med Williams Buss ingår buss- och båtresa t/r samt sjöfrukost.

Resor med Williams Buss bokar du hos Ålandsresor Resebyrå, Torggatan 2, telefon 28 040

WILLIAMS

LINNEA TILLEMAYLÖRDAGSKRÖNIKA

LÖRD.

Om dramabögar och oreflekterad rädsla

Åland har ett stort problem. Det förvånar mig att det så sällan kommer på tal. Det borde talas.

Problemet är inget lätt problem. Det gäller föreskrivna roller, begränsade handlingsutrymmen och sociala glaskupor över friheten. Det gäller de "vanligas" besatthet vid de "ovanliga". Ibland gäller det hat. Jag talar om den åländska heteronormativiteten och en utbredd homofobi. Jag talar om ett problem som består i att lebban omviskas och bögen fruktas.

Hur många gånger har vi inte hört om slagsmålet? Någon ung man i pullover och långlugg blir nerslagen utanför Arken sedan han försökt vara trevlig mot fel person. Hur många gånger har vi inte hört snacket? Om den otjejiga tjejen i för fullt hår och alldeles för otrippande steg. Hur många gånger har vi inte hört de misstänksammas frågor till de misstänkt fjolliga? "Är du bög eller? Är du bög, är du bög, är du bög, är du... jävla bög!"

Den där bögen ja. Jag står i mörkret på Mariepark och betraktar Lusses klassiska karonkaparodier. Som vanligt figurerar där både en och två "bögar" med överrörliga handleder och supersvensk accent. Mycket kul, tänker jag trött. Kul för de redan tvärsäkra. Men det är inte otroligt att det också sitter någon osäker och skruvar på sig i stolsraden, med ett fastnat skratt i halsen. Någon som tänker "Om det var jag...?"

Inte heller är det osannolikt att det sitter någon av (de ovan nämnda) hatarna också här. Någon som kanske egentligen är full av tvivel, men som aldrig ens skulle våga ställa sig själv en så otäck fråga. Någon vars läpp nu föraktfullt kröks. Jag fortsätter tänka på saken, medan de "böjiga" killarna på scenen får salongen att skratta i kramp. Jag påminns plötsligt om hur det var under gymnasietiden. Precis sådär.

Det var studentspex och offentligt sex. Det var normen mot abnormen, eller balansgången mellan två positioner. Den svajande lindansen mellan lättsamma skämt och den verkliga skrällen. Ja dansbalansen mellan bögen i dramatiken, (den halvtaskiga komiken), och den krypande bögrädseln i mörkret, hos publiken.

Men hur ser den ut, mer specifikt, problematiken?

Det mest påtagliga vad gäller heteronorm och homofobi, är det där oreflekterade rädslolohatet. Det som vi alla är medvetna om att finns, och som man nästan inte kan göra annat än sucka uppgivet åt. Den vidöppna fientligheten. En attityd som sorgligt nog tycks genomsyra en stor del av den åländska manlighetskulturen. I alla fall är det inom denna sfär som föraktet tillåts gastas ut för full hals. Kräkas upp med för mycket öl. Vrålas ut i ett motordån. Att sådant förakt utgör ett allvarligt hot mot individers frihet råder det knappast någon tvekan om.

En annan sida av problemet är den allmänna besattheten vid vad som betraktas som "avvikande". Här åsyftas just bögens cementerade plats i dramatiken. Han som ovillkorligen hamnar mitt i spexet. Och det ofrånkomliga i att det pratas. Pratet behöver inte ens vara illvilligt. Men att det varje gång en person "kommer ut" blir en sådan väldig uppståndelse, kan få förödande konsekvenser. Ett tissel och tasslande och ett förhastat slutsatsande.

Personen i fråga slungas ut i offentligheten och tillskrivs en rad egenskaper som den kanske aldrig haft eller aldrig planerat att göra till sina. Personen blir kategoriserad och etiketterad. Sexualiteten blir något den är, inte något den gör. "Bögen" blir en ofrivillig drag- och dramadrottning som alla tillåts spekulera i. Jag är övertygad om att rädslan för att bli föremål för sådan uppmärksamhet är en bidragande orsak till att många hbt-personer väljer att stanna kvar i garderoben tills de lämnat Åland. Förmodligen är det också det som gör att få av dem någonsin flyttar tillbaks igen. Här finns uppenbara dissonanser. Men samtidigt måste jag medge att problematiken med sexualitetsdramatiken lämnar mig kluven.

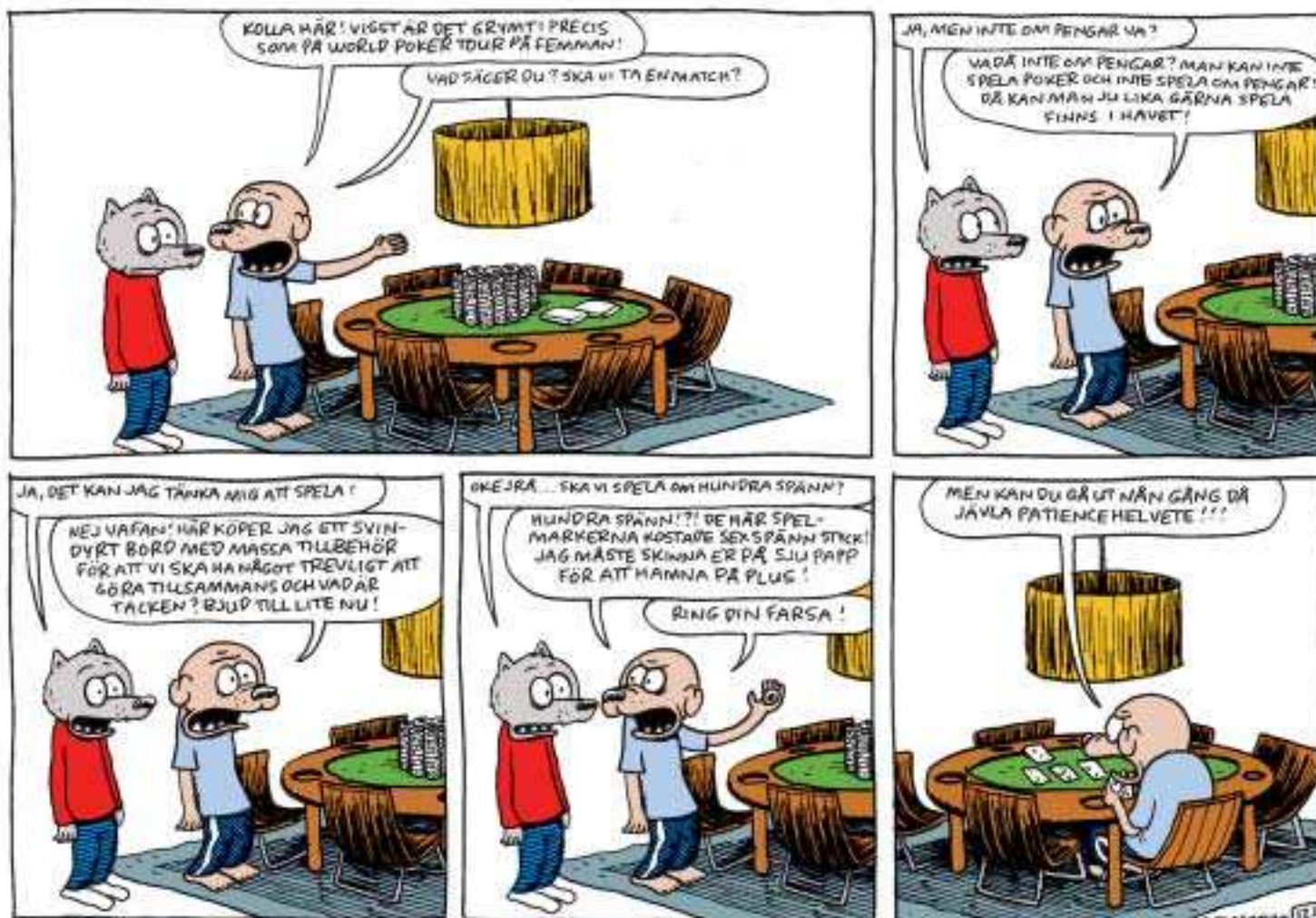
Saken är komplicerad.

Tänk om det råkar vara så att det är just dramat som på sikt kan leda till en avdramatisering? Bögen i karonkaparodin kan ju orimligen fortsätta vara rolig år ut och år in. Förr eller senare måste också denne börja klassas som "normal". Förr eller senare måste man inse att bögen inte behöver ha någon given roll i pjäsen. Inse att det inte finns några givna roller. Jag längtar. Är sedan länge uttråkad. Rädda komiken.

MARTIN KELLERMAN

ROCKY

ZITS

BY JERRY SCOTT AND JIM BORGMAN

lördagsnöje

”Det var studentspex och offentligt sex. Det var normen mot abnormen, eller balansgången mellan två positioner.

LINNEA TILLEMA

Ett minne blott? I sommar ordnar inte Östra Saltviks ungdomsförening något midsommarfirande vid Högtomt. Om stången skall upp så får någon annan stå för arrangemanget. Bilden är från midsommaren 2007. Foto: PRIVAT

ÖSUF reser ingen midsommarstång

Östra Saltviks ungdomsförening har beslutat sig för att inte ordna något midsommarfirande vid Högtomt i sommar.

– Om några privatpersoner eller någon annan förening är intresserade av att ta över firandet är de välkomna att höra av sig, säger föreningens ordförande Pernilla Gabriels-son.

Östra Saltviks ungdomsförening har beslutat att inte ordna något midsommarfirande vid

ungdomslokalen Högtomt i Saltvik Lagmansby i sommar.

– Det krävs väldigt mycket jobb innan stången är uppe och vi känner att vi inte orkar med det i år, säger **Pernilla Gabriels-son**, ordförande i ungdomsföreningen.

Gabrielsson berättar att det under de senaste åren har varit svårt att få tillräckligt många frivilliga att ställa upp under förberedelserna. När bara ett fåtal samlas för att binda kronor, enriskransar och löva stången blir arbetet snabbt tungt.

– Och de senaste åren har vi varit tvungna att ringa runt och kalla in folk på midsommarafon för att överhuvudtaget klara av att resa stången. Då är det inte roligt, och dessutom kostar det en hel del innan stången väl är uppe.

Andra får ta över

Om stången vid Högtomt ändå kan resas i sommar beror på om någon annan kan tänka sig att ta över firandet.

– Om några privatpersoner eller någon annan förening är intresserade av att ta över fi-

randet är de välkomna att höra av sig till mig. Om det finns något intresse för att ordna ett firande i stil med det vi har haft de senaste åren, det vill säga kaffeservering och dans runt stången, lånar vi gärna ut lokalen. Skulle det däremot bli tal om någon midsommar-dans eller fest så får de som ordnar det hyra lokalen.

Intresserade kan ringa Pernilla Gabriels-son på telefonnummer 040 732 29 80.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

NYANFAJTEN					
	Fem	Fyra	Tre	Två	Ett
På bordet. En frukt.	Kommer från Indien och har odlats i flera tusen år i Mindre Asien och Kina...	...odlas nu i alla världsdelar. I Europa särskilt i Italien, Spanien och Grekland.	Betydelsefull i sprit/alkohol- och parfymindustrin.	Frukt avlång eller rundad, gul som mogen.	Sur som en...
Litteratur. En författare.	Född 1977 i Bålsta, uppvuxen i Sol-lentuna och bosatt i Stockholm.	Han har varit re-daktör för tidskriften Lyrikvännen och kri-tiker i bl.a. Svenska Dagbladet.	Hösten 2002 de-buterade han med romanen Oron bror	Han är program-ledare för SVT:s litteraturprogram "Babel".	Besöker Marie-hamns litteraturda-gar i helgen.
En väderlek.	35° N och 40°S är grova gränsdrag-ningar för detta väder.	En svensk smyck-ekedja har detta namn.	Isolerande egen-skaper.	En form av nederbörd där vattnet haft tid på sig att bilda kristaller som klumpar ihop sig och faller till marken.	1976 i Björkede i Sverige mättes ett rekorddjup på 232 centimeter.
Sverige. En artist.	Vann riksfinalen i Bar-nens Dags talang-tävling Nya ansikten på Södra Teatern i Stockholm 1977	I januari 2007 mottog hon H.M. Konungens medalj av 8:e storleken i högblått band.	Hon har startat en artistskola och och medverkat i Sound of Music.	Genombrottet kom i Melodifestivalen 1983...	...men i år verkar delta-gandet i Melodifestiva-len tillsammans med Andreas Johnson inte vara lika succéartat.
Biologi. Ett djur.	Det finns drygt 3000 arter av detta djur.	Den minsta är16 mm lång och den största kan bli uppe-mot 4 meter lång.	Finns två arter som är giftiga.	Har ögonlock, vil-ket inte ormar har.	Många arter har förmågan att släppa sin svans.

OBS Det händer

LÖRDAG 8.3

BINGO
■ ■ **Vårdö Ström- sgården kl 14.00.** Bingo för alla.

DANS
■ ■ **Arkipelag restaurang- en kl 22.00.** Sunrize.

KVINNODAGEN
■ ■ **Café Vreten, Folk- hälsans allaktivitetshus, kl 19.30.** Den internationella kvin- nodagen uppmärksammas. Arrangör: Bahaisamfundet.

KÖPMANNAMÄSSAN
■ ■ **Baltichallen kl 11.00- 18.00.**

- ☐ Kl 13.00. Mässan öppnar.
- ☐ Kl 12.00 Showdans un- der ledning av Erica Dunder.
- ☐ Kl 13.00. Modevisningar.
- ☐ Kl 15.00. Musikinstitutets onsdagsband.
- ☐ Kl 16.30. Åländska Pro- ject Soul.
- ☐ Kl 18.00 Mässan stänger.

LITTERATURDAGARNA
■ ■ **Stadsbiblioteket.** Ma- riehamns litteraturdagar.

- ☐ Kl 9.30. Nyutkommen åländsk litteratur presente- ras av Benita Mattsson-Ek- lund och Jan Kronholm.
- ☐ Kl 10.30.Stadens kul- turnämnd delar ut årets kulturpris.
- ☐ Kl 10.45. Posten Åland tillkännager vinnaren i frimärkstävlingen.
- ☐ Kl 11.00. Sonja Nordenswan i samtal med Karin Erlandsson.
- ☐ Kl 11.30. Daniel Sjölin och Mohamed Omar.
- ☐ Kl 12.00. Mikaela Taivas- salo i samtal med Katarina Gäddnäs.
- ☐ Kl 12.30. Merete Maz- zarella.
- ☐ Kl 13.00. Arne Dahl.
- ☐ Kl 13.30. Agneta Ara samtal- ar med Sanna Tahva- nainen.
- ☐ Kl 14.00. Jörn Donner i samtal med Jonna Ekman.
- ☐ Kl 14.30. Barbara Voors i samtal med Karin Erlandsson.
- ☐ Kl 15.00. Arne Dahl, Göran Greider och Katarina Gäddnäs.
- ☐ Kl 19.30. Litterär supé med Katarina Gäddnäs, Kent Danielsson, Daniel Sjö- lin, Barbara Voors, Merete Mazzarella, Arne Dahl och Jörn Donner. Musik: Nina Ramsby & Martin Hederos.

ÅRETS FEMINIST
Stadsbiblioteket kl 15. 45. Den formella utnämningen av årets feminist. Möt Viveka Eriksson som håller ett kort anförande. Arrangör: Feminista- kademien.

LOPPIS
■ ■ **Röda Korsgården kl 10.00-15.00.** Loppis.

MUSIK
■ ■ **Sjökvarteret café Bönan kl 20.00.** The Islandman Sound System, Reggaeväll. Reggae, Dub, Dubster & Futur Dub med Islandman, Robbing Hood & dj Psykos.
■ ■ **Mariehamn S:t Görans kyrka kl 19.00.** Konsert med Mikael Svarvar.

■ ■ **Önningebymuseet kl 19.00.** Konsert med Spelstina från Sverige och Kvinnfolk.
■ ■ **Idrottsgården kl 18.00.** Gospel great med Jessy Dixon. Gästartist: Henrik Åberg.

NÖJE
■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** White Toast.
■ ■ **Dinos kl 22.00.** Billion Dollar Babies.
■ ■ **Pub Bastun kl 21.00.** Musik av hårdare slag med Enemy is us från Sverige och Facedrill från Åland.
■ ■ **Park kl 22.00.** Nik Kotzev.

TV
■ ■ **FST5 kl 17.15.** Lokal-tv fönstret. Inslag från Ålands tv, programmet "Nybyggarna" som visar hur "Gråa Pantrar" åter- skapar 1920-talets Mariehamn i miniatyr.

ÖPPET HUS
■ ■ **Restaurang Pommern kl 19.00.** Öppet hus för åländs- ka skrivare. Temat är dagen till ära kvinnomod och kvinnor och sjöliv. Medverkar gör: Leo Löth- man, Sonja Nordenswan, Kiki Alberius-Forsman, m.fl. Anna Rydén underhåller tillsammans med Kaj Sundblom på piano.

SÖNDAG 9.3

KÖPMANNAMÄSSAN
■ ■ **Baltichallen kl 11.00- 18.00.**

- ☐ Kl 11.00. Mässan öppnar.
- ☐ Kl 12.00. Showdans under ledning av Erica Dunder.
- ☐ Kl 13.00. Schlagerupprä- dande från Musikinstitutet.
- ☐ Kl 14.00. Modevisningar.
- ☐ Kl 16.00. Magikershow, illusionisten Mike.
- ☐ Kl 17.00. Vinstutdelning.
- ☐ Kl 18.00. Mässan stänger.

LITTERATURDAGARNA
■ ■ **Mariehamns litteratur- dagar.**

- ☐ S:t Görans kyrka kl 11.00. Litterär predikan med Göran Greider.
- ☐ Kl 12.30. Litterär stavgång genom det gamla Marie- hamn. Start vid kyrkan

MUSIK
■ ■ **Vårdö kyrka kl 11.00.** Solo- och duettsång av Frank Berger & Katrin Gwardak.
■ ■ **Saltviks kyrka kl 19.30.** Konsert med kören Körglädje. Dirigent och körledare: Åsa Isaksson.

MÅNDAG 10.3

KULTURINFO
■ ■ **Stadsbiblioteket kl 16.00-17.30.** Åbo 2011 efter- lyser aktörer och bästa idéer till kulturhuvudstadsprogrammet. Hur vill Ålands kulturliv vara med och förverkliga kulturhuvud- stadsåret?

NÖJE
■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar dj.

SAMLING
■ ■ **Vårdö församlingshem kl 12.00.** Samling för män. Ärtsoppa och prat.

TV
■ ■ **FST5 kl 21.10.** Allt ljus på Johanna Grüssner.

NR 8

Sänd lösningen till **Nya Åland, PB 21, 22 101 Mariehamn.**
Märk kuvertet **kryss 8.**

Casinolotterna i krysset nr 6 går till **Ghita Nyström** i Mariehamn. Varsin Naturlott får **Janette Holmberg** Kumlinge och **Ingmar Sääski** Jomala. Priserna kommer med posten.

Lösning på sidan 25

SVÅR

			4				5	
	3		8	1			9	6
				7	2		8	
		9		4				
2	5		6	8			4	3
	4	6				7	1	2
5		3		6	8	1		4
		2		5	3	6		
	7	1	9			5	3	

5		1	3	8				
					1			
		3	6	7		9		
		8	1		2		6	
9							1	4
	7			5	3		2	
			9					8
		4	2				3	5
6	1	7					9	

1							3	
				6			5	
			5	7				
2						3		8
7			8	4				
	3	9	1			6		
5	8			1				
	6					9	4	
					2			

BLIR MADEIRA IBLAND	NÅGOT SKRUVAT		RÖJA	ABESS- INIERN	ENDRÄKT	© ORDSMEDJAN	
	NÄSTA				FIRE- BIRD	© Bulls 371	
BLIR ORD SOM HI OGH PULL							
MUSLÅT			OIN- TRESS- ANT				HAR SKOR
HAR NOG INTE ETT BRA GI-VÄRDE						KAN HA FLAK- FORM	
						VILE	
		KNOPAR- MOJ	VÄRLD- ENS LÖN				
OMGER							
DE SPEL- EN TAR MÅNGA PÅ							
ALLVAR FÖLJS FÖR ATT DRÖMMAR SKA BLI VERK- LIGHET	DE KAN SITTA PÅ DEM		IOWA DELTA I TVÅÅRIGT ARBETE			GÅR SKÖRT LÄTT UPPSATS	
FÅLT					ORD VID DEMON- STRATION DET VAR VÄL INGET		SKUM
			KRANHÅL KAN VARA SPAM				
HENNES SOMMAR- VISA ÄR KÄND	KAN KNÄCKA NOT TON						
SJÖ- RÖVAR- JOHNNY					MÖTES- PLATS FÖR LÅNG- HÅRIGA	KYLA KAN FÅ SIG EN AVHYVLING	
RISTAR SIN INITIAL	KAN DET LÄTTARE PÅ TÅ				KAN VARA REGN- TUNGA INITIERA		
POST							

[illegible]

TV-programmet

9.00 Bolibompa
9.00 Bolibompa-helg
9.05 Bamse – världens starkaste björn
9.25 Små spöken (R)
9.35 Karlsson på taket (R)
10.00 Karamelli
Även 13/3.
10.30 Sagoträdet (R)
10.45 Folkoteket (R)
11.00 Hjärnkontoret (R)
11.25 Hasses brorsas låtsas-syrras kompis (R)
11.50–12.10 Fieteri (R)
12.30 Perspektiv (R)
12.50 Ötzis sista vandring (R)
13.50 Kobra (R)
Även 9/3.
14.20 Andra Avenyn (R)
14.50 Andra Avenyn (R)
15.20 Andra Avenyn (R)
15.50 Uppdrag granskning (R)
16.50 Antikrundan (R)
17.50 Så ska det låta (R)
Musikalisk frågelek. Även 12/3.
18.50 Friidrott
Direkt. Inomhus-VM. Från Valencia. Forts i SVT2.
19.15 Bolibompa
19.15 Bolibompahelg
19.20 Disneydags
19.50 Fåret Shaun
20.00 Livet enligt Rosa (R)
Svensk familjeserie från 2005. Del 10 av 12.
20.30 Rapport
20.45 Sportnyheter
21.00 Melodifestivalen 2008: Andra chansen
Musiktävling. De två sista bidragen till nästa veckas final i Globen röstas fram. Tävlingen avgörs i Arena Arctica i Kiruna. Även 10/3 och 14/3.
22.35 Säsongsavslutning: Brottskod: Försvunnen
23.20 Beautiful Beirut
Dansk dokumentär från 2007. Ett porträtt av två kvinnor i krig och kärlek. Även 21/3.
0.20 Rapport
0.25 Spelets regler
FILM Amerikansk komedi från 1998. I-rollerna: John Travolta, Emma Thompson.
2.45–8.00 SVT24

9.00 Gomorron Sverige i veckan
9.50 Go'kväll (R)
Magasin.
10.35 Vinterstudion
10.45 Längdskidor
Direkt. Världscupen. Damernas 30 km, fristil.
12.30 Alpint
Direkt. Världscupen. Damernas störtlopp.
13.40 Längdskidor
Direkt. Världscupen. Herrarnas 50 km, fristil.
16.30 Vinterstudion
17.00 Freestyle
Världscupen. Parallell puckelpist.
18.00 Friidrott
Direkt. Inomhus-VM. Från Valencia, Spanien. Kommentatorer: Jonas Karlsson, Anders Gärderud, Peter Häggström.
18.50 Helgmålsringning
Från Själevads Kyrka. Med körledaren och sångerskan Lena Bagge-Lindström.
18.55 Sportnytt
19.00 Rapport
19.15 Friidrott
Forts från SVT1. Direkt. Inomhus-VM.
21.45 Det glömda ljuset (R)
Svensk kortdokumentär från 2006. Vi möter den siste fyrvaktaren på Ölands södra udde, och följer sedan kusten norrut.
22.00 Rapport
22.05 Ett hus av sand och dimma
FILM Amerikanskt drama från 2003. Överste Behrani, invandrad från Iran, arbetar hårt för att ge tillbaka sin familj en del av dess forna värdighet. I-rollerna: Jennifer Connelly, Ben Kingsley, Ron Eldard. Regi: Vadim Perelman.
0.15 Styvfamiljer (R)
Brittisk realityserie. Del 3 av 5.
1.15 Kalla spår (R)
Del 17 av 23. Herman Lester var en exceptionell talang i basket, men mördades 1987 efter en stor match.
2.00–2.45 Kalla spår (R)
Del 18 av 23. Gary Cardiff påträffades ihjälkörd på nyårsnatten 1999, men förövaren kunde aldrig gripas.

7.30 Lilla huset på prärien
8.50 Beauty and the geek
9.45 Simpsons
10.10 Simpsons
10.40 Ett geni i familjen
11.05 Ett geni i familjen
11.35 Scrubs (R)
12.00 Scrubs
12.30 All of us
12.55 All of us
13.25 Momento
13.50 Sjukhuset (R)
14.20 Sjukhuset (R)
14.45 Sjukhuset (R)
15.15 Sjukhuset (R)
15.40 Du är vad du äter
16.10 Förhäxad
17.05 Du är vad du äter (R)
18.05 Grannfejden (R)
19.05 Design: Simon & Tomas (R)
Svenskt inredningsprogram från 2008. Del 8. Anette och Berra har inte för många barn. Det är deras hus som är för litet.
20.05 Never say never again
FILM Brittisk action från 1983. Två amerikanska kärnvapenspetsar har blivit stulna av Spectre-organisationen och dess ledare Ernst Stavro Blofeld. I rollerna: Sean Connery, Klaus Maria Brandauer, Kim Basinger. Regi: Irvin Kershner.
22.35 Bourne supremacy
FILM Amerikansk thriller från 2004. Bourne supremacy är fortsättningen på The bourne identity från 2002. I-rollerna: Matt Damon, Joan Allen, Brian Cox.
0.35 Desperado
FILM Amerikansk thriller från 1995. I-rollerna: Antonio Banderas, Salma Hayek.
2.30 En tjej i stöten
FILM Amerikansk komedi från 1987. I-rollerna: Whoopi Goldberg, Bob Goldthwait.
4.20 Related
Amerikansk dramakomediserie från 2005.
5.05 Home and away
5.30–5.55 Home and away

6.10 Lättlagat (R)
6.50 Elias – den lilla räddningsbåten (R)
7.00 Lazy town (R)
7.25 Teletubbies (R)
7.50 Boblins (R)
8.00 Postis Per (R)
8.15 Dora utforskaren (R)
8.40 Mumintrollens äventyr
9.10 Pokémon
9.30 Lattjo hela veckan
9.35 Mimmi & Mojje i Karibien
9.50 Lattjo hela veckan
9.59 Nyhetsmorgon lördag
12.30 Bygglov (R)
13.25 Sverige i veckan
13.55 CBS 60 minutes
14.55 Hundjobb (R)
15.25 Före födseln (R)
16.20 I am Sam
FILM Amerikanskt drama från 2001. I-rollerna: Sean Penn, Dakota Fanning.
18.55 Keno
19.00 Trav: Vinnare: V75
20.00 Nyheterna
20.25 Vädret
20.30 Postkodmiljonären
21.00 Det kallas kärlek
22.20 Lotto, Joker och Drömvinsten
22.35 Hur man blir av med en kille på 10 dagar
FILM Amerikansk komedi från 2003. Andie Anderson jobbar på ett kvinnomagasin och drömmer om att få skriva lite mer seriösa artiklar. I rollerna: Kate Hudson, Matthew McConaughey. Regi: Donald Petrie.
23.00 Nyheterna och vädret
23.15 Hur man blir av med en kille på 10 dagar, forts
FILM Amerikansk komedi från 2003. I rollerna: Kate Hudson, Matthew McConaughey.
1.10 Mean machine
FILM Brittiskt-amerikanskt drama från 2001. I rollerna: Vinnie Jones, David Kelly.
3.15 Revenge of the nerds IV
FILM Amerikansk komedi från 1994. I rollerna: Robert Carradine, Curtis Armstrong.
5.00–6.50 Fidel

12.30 Gröna rum
Eden – det åttonde undret.
13.00 Skridsko
VM. Damernas 500 m, herrarnas 1000 m och 10 000 m.
14.00 Fotboll
FA-cupen. Fjärde omgången.
16.15 SALT
Han frågar det du alltid har tänkt men aldrig vågat säga högt. En duell mellan en mycket sekulär och en som har Jesus kär. Textat.
16.45 Obs
17.15 Lokal-tv-fönstret
17.45 Buu-klubben: Plåstret
Missade du ”Oppåner å hitå-dits” galaavslutning? ”Plåstret” räddar dej!
18.15 Tv-nytt
18.25 Sportnytt
18.30 Matador
Dansk dramaserie. Del 23 av 32.
19.20 1 000 km ortnamn
Kung Roger II härskade över Sicilien på 1100-talet. Men hur mycket visste han om oss? Redaktör: Erik Snellman.
19.30 Ursäkt Birgitta! – Frågesport för sexor
Del 2 av 13. Kvevlax skola och Sundby skola tävlar.
20.00 Tv-nytt
20.10 Sportnytt
20.20 Surfa på menyn
Del 7 av 8. Rotorua. Kockarna Bender och Mark erövrar Nya Zeeland.
20.50 Ratatosk
Upplevelser, upptäckter och tankar.
21.20 En alldeles särskild dag
FILM Italiensk-kanadensikt drama från 1977. Hitler skall besöka Rom och staden är skrudad till fest. Alla är ute på gatorna utom Antonietta och Gabriele. I rollerna: Sophia Loren, Marcello Mastroianni, John Vernon. Regi: Ettore Scola.
23.05–23.33 Tusen sjöar och en ankdamm (R)
Del 9 av 10. Utbytta roller. Hur skulle det vara om rollerna var utbytta och majoriteten i Finland skulle vara finlandssvensk och vi skulle ha en 6% minoritet av finskspråkiga? Som gäster i tankeleken är Maria Björnberg-Enckell och Juha Ruusuvaari.

ÅLANDSKANALEN
Kl 6.30 och 7.30.
Nyheter

Kl 19.05.
Bingolotto.

ÅLANDS RADIO 91.3 MHZ
9.00 Kulturen. Repris av måndagens, tisdagens och onsdagens Kulturen.
9.45 Musik. **10.00** Djur och natur. Med Leif Sundberg. Repris från onsdag. **11.00** Musik. **12.00** Apropå. Programmet aktualiserar viktiga ämnen i form av reportage och gäster. Repris från tisdag. **13.00** Veckans gäst. Med Tom Wiklund. Repris från fredag. **14.00** Bokcirkeln. Ett program i samarbete med Åland Litteraturförening. Repris från måndag. **15.00** Kunskapscupen. Frågesport för elever i klass 6 i de åländska skolorna Deltävling 7 av 8. Med Owe Sjöblom. Repris från tisdag. **16.00** Jazz med Wallers. Programledare Ann-Christin och Kurt Waller. Även 15/3. **17.00** Musik. **19.00–5.30** Slut.

Se det med egna ögon!

www.24.ax

8.00 Tv-nyheter [10576]
8.05 En fascinerande värld: Palins nya Europa [8907088]
Del 5 av 7.
9.00 Tv-nyheter [99069]
9.05 Loppis [5803359]
10.00 Tv-nyheter [72392]
10.05 Lördagssällskap [1161717]
Diskussionsprogram.
10.45 Presidentens kansli [7009576]
11.00 Tv-nyheter [68175]
11.05 Nyheter på teckenspråk [1754446]
11.10 Oj vilken dag! [6239717]
11.50 Basaren: Integration [2325798]
12.20 Skidskytte [9812663]
13.25 Ettans dokumentär: Möten i Ryssland [269934]
14.20 Skidskytte [1662392]
15.30 Ilona Rauhala [6446]
16.00 Sjukhuset i Holby City [39048]
17.00 Tv-nyheter [23408]
17.10 Droppen [6846798]
En tanke om tro.
17.15 Hemgatan [4721514]
18.00 Tv-nyheter och väder [73330]
18.10 Sporttrutan [2480576]

18.15 Från A till Ö i barnuppfostran [92885]
Del 4 av 6.
Hur hålla sängkamarlivet vid liv när frun jobbar utomlands?
18.45 Den vida naturen: Jättepandans liv [627069]
På Himalayas östra sluttningar har det funnits jättepandor sedan förra istiden.
19.40 Morden i Midsomer [2036595]
20.30 Tv-nyheter och väder [78750]
20.45 Lotto [2620682]
20.50 Sporttrutan [820934]
21.15 Presidentens kansli [3215750]
21.30 6pack [750]
22.00 Nyhetssläckan [663]
22.30 Känslig hud [934]
23.00 Stjärnhistorier [96243]
Del 7 av 10.
23.25 Kallt mord (R) [1204866]
Del 2.
0.15 Euronews [9009118]
0.25 Uutisikkuna [60295101]
Nyhetsfönster.
4.00–8.00 Uutisikkuna [73904793]

6.00 Sanapeli [78866]
7.00 Tellus-frågesport [1790208]
7.45 Lilla tvåan [6905682]
Program för de minsta i familjen.
7.46 Poko [10442798]
Pokos cirkus samt Pokos moppe.
8.10 Nöjesnappen [4426750]
8.33 Mina vänner Tiger och Nalle Puh [300008458]
9.00 Galaxen [44021]
Morgon-tv för skolelever.
9.01 Vilda människor och djur: Barnen i en dal [100001427]
Tolvåriga Eliza har en hemlighet: hon kan tala med djur!
9.30 Operation Orkan [9947224]
Unge agenten Puma löser knepiga problem.
9.45 Åk snowboard! [5435156]
10.00 Så går det till på Saltkråkan [5243]
10.30 Spelnytt [1646798]
10.40 Längdåkning [2623663]
Världscupen. Damernas 30 km i fristil.
12.55 Spelnytt [590601]
13.10 Längdåkning [42305885]
Världscupen. Herrarnas 50 km i fristil.

16.25 Nordisk kombination [2341866]
Världscupen. Normaltävlingen.
17.30 V75-travet [4494]
18.00 Kons år [69934]
18.50 Tv-nyheter [8813243]
19.00 Sporttrutan [84885]
19.05 Tvåans vårväder [7364040]
19.10 Emmagalan 2008 [7628214]
21.10 Friidrott [2550885]
Inomhus-VM. Valencia, Spanien. Andra tävlingsdagen. Kommentator: Mikko Hannula.
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [7157408]
22.05 Stander [8869798]
FILM (Sydafrika 2003). Regi: Brownen Hughes.
0.00 Sanapeli [612248]
Ordspel.
2.00 Tv-spelet OK – den rätta frågan [2787170]
3.00 Dolt ord [2798286]
4.00 Frågespel [2774606]
5.00–6.00 Sudoku [2778422]

6.00 Den Rätta [8973327]
7.45 Pokémon [7266311]
8.10 Disneys Tarzan [7257663]
8.35 Motorcykelmössen [1150137]
9.00 Monsterallergi [789779]
9.30 Djurparken [7339086]
Älgen.
9.50 Kids Top20 [2402243]
10.15 Vad ska vi äta idag? [1375935]
10.20 Snowboarding: Frontside 3 [2450999]
10.50 Freestyle [5237953]
Världscupen.
11.20 Köpkanalen [5258446]
11.50 Tilt.tv [2828408]
Ett program om dator- och konsolspel. Programledare: Kristiina Wheeler.
12.20 Dolda liv [164576]
12.50 Dolda liv [350601]
13.15 Dolda liv [670156]
13.45 MTV3.doc: Yrke: kung [961601]
Kung Carl XVI Gustaf har regerat Sverige i över trettio år. Monarkins framtid väcker diskussion, men kungen är lika populär som alltid och han har fortfarande stort politiskt inflytande. Dokumentären

följer med kungens och drottningens liv på slottet och utanför, på arbetsresor och fester.
14.40 Votto 2007 – årets bästa reklamfilmer [474934]
15.10 Laurantain perheleffa: 12 Mile Road [1188866]
16.55 Alpint [2948953]
Världscupen.
17.25 Simpsons [938243]
17.55 Djungelfamiljen [9092392]
19.00 Sjuans Nyheter [503866]
19.10 Resultatrutan [9449953]
19.15 Tupla tai kuitti [575934]
20.00 Puls [337330]
21.00 Överlevarna [977972]
22.00 Tians nyheter [965682]
22.10 Resultatrutan [8552088]
22.20 Lotto, Joker och Keno [9419953]
22.25 Vihollisen keskellä [7770330]
0.30 Rätten är blind [1758915]
Amerikansk thrillerserie.
1.25 Vinstpotten Late Night [3044985]
2.25–6.00 Den Rätta [86957441]

► LEDIGA PLATSER

Viking Line Abp är ett börsnoterat aktiebolag och det marknadsledande varumärket i passagerartrafiken på Östersjön med trafik mellan Finland, Åland och Sverige samt mellan Finland och Estland. Koncernen bedriver trafik med sju fartyg och omsätter ca 440 miljoner euro. Den årliga trafikvolymen uppgår till 5,7 miljoner passagerare och 90.000 fraktenheter. Antalet årsarbetsplatser är ca 2.800.

Till huvudkontoret i Mariehamn söker vi

SYSTEMUTVECKLARE

i och med att vi förstärker bemanningen kring utvecklingen av boknings- och incheckningssystemet.

Anställningen är i form av projektanställning och sträcker sig i första hand fram till 1.5.2010.

Vi tror du är en ambitiös och noggrann person med goda kunskaper i Java. Kunskap i SQL Server värdesätts. Arbetspråket är svenska.

Frågor liksom skriftlig ansökan riktas till Edward Eriksson, edward.eriksson@vikingline.fi, Pb 166, 22101 Mariehamn, tf. 018-26185. **Senaste ansökningsdatum är 17.3.2008.**

VIKING LINE ABP

Pb 166, Norragatan 4, AX 22101 Mariehamn, Åland, Finland
Telefon 018-27 000 Telefax 018-26189

www.vikingline.fi

► LEDIGA PLATSER

REPARATÖR sökes.

Ordinarie anställning.
E-post alltech@aland.net
tel 040 748 2700 Leif

Delägarna i
Hulta samfällida vatten- och landområden

kallas till ordinarie
årsstämma

26 mars 2008 kl 18 i Norra Sunds Hembygdsförenings lokal i Mångstekta f.d. skola

Stadgeenliga förhandlingar

Övriga ärenden:

- Inköp av vägsladd
- Diskussion om inlösen av tillandningar

Servering **Styrelsen**

► LEDIGA PLATSER

Paf är en offentligrättslig förening som i över 40 år erbjudit trygga och underhållande penningspel. I Pafs breda spelutbud finns spelautomater, bingo, lotterier, poker, kasinospel, skicklighetsspel och vadslagning till mycket konkurrenskraftiga odds på internet, ombord på fartyg och på Åland. Det utdelade överskottet från spelverksamheten går till allmännyttiga ändamål. Under 2006 omsatte Paf-koncernen 82 miljoner euro, varav den utdelade vinsten och lotteriskatten till den åländska samhällsnyttan uppgick till sammanlagt 37 miljoner euro. Paf är ISO-certifierat enligt kvalitetssystemet 9001:2000. Paf-koncernen har över 300 anställda. Ytterligare information finns på www.paf.com

För att förstärka vår webborganisation söker vi nu två nya medarbetare

WEBBREDIGERARE

Med ansvar för delar av eller hela webbplatsen sköter du den dagliga snabba uppdateringen, men samarbetar även med webbkoordinatörn gällande längre planering i syfte att hålla webbplatsen och kampanjsidor aktuella och levande. Du har även erfarenhet från internet- eller mediebranschen och ett genuint intresse för allt som rör sig på webben.

WEBBREDAKTÖR DRIFT

Du ansvarar för att textmaterialet på Pafs hemsidor och all annan extern digital kommunikation har en enhetlig stil och ton. Arbetet innebär att producera, bearbeta och uppdatera drift-, informations- och nyhetstexter för Paf, på speltjänsten och övriga webbsidor. I arbetet ingår koordinering av översättningar med översättningsbyråer och språkkontroll. Vi söker dig som har goda språkkunskaper och som tidigare har arbetat med liknande arbetsuppgifter.

Ytterligare upplysningar om tjänsterna lämnas av webbkoordinatör Jani Sjölund per tfn +358 18 24123, 040-5526724, eller per e-post jani.sjolund@paf.com

KONTORSASSISTENT

För perioden 5.5-31.8.2008. Trivs du med att jobba med siffror. Har du dessutom god initiativförmåga, erfarenhet av redovisning och lämplig utbildning inom redovisning kan du vara den vi söker. Paf behöver en extra resurs främst till vår redovisningsavdelning, men även övriga administrativa uppgifter på Paf kan komma ifråga.

I arbetsuppgifterna ingår:

- avstämnings- och konteringar
- inscanning av leverantörsfakturer
- övriga administrativa uppgifter inom Paf

Ytterligare upplysningar om tjänsten lämnas av kamrer Doris Nordberg, e-post doris.nordberg@paf.com eller tfn +358 18 24220.

Läs mera om Paf och tjänsterna på www.paf.com - Om Paf - Lediga jobb. E-posta din fritt formulerade ansökan med CV samt löneanspråk **senast fredagen den 21 mars** till jeanette.hostman@paf.com eller posta den till Paf, PB 241, 22101 Mariehamn. Märk ansökan med tjänstens titel. Ansökningshandlingar returneras inte.

Se oss live dygnet runt på köpmannamässan

Kanalplats 55 på IPTV

► LEDIGA PLATSER

Nya Åland är morgontidningen på Åland och utkommer 6 dagar i veckan med lokala nyheter, engagerade insändare och annonser. Varje torsdag utkommer bilagan VeckansTV. Under året får prenumeranterna dessutom ett flertal inspirerande specialbilagor på olika teman. Nya Åland har en välbesökt hemsida nyan.ax där man även kan läsa hela tidningen i elektronisk form, komplett med alla nyhetsartiklar och annonser. Tidningen, som har 35 anställda, blev 2005 utnämnd till "Årets arbetsplats". Nya Ålands upplaga har sedan 2000 ökat med 15% och ligger nu på 7 279 ex.

Vi söker dig som vill jobba som

ANNONSSEKRETERARE

under sommaren.

Du skall ta hand om annonsfakturerings, torget.ax och statistik. Dessutom är det din uppgift att hålla ordning på annonsföretagarna.

Du får börja med inskolning och vikarierar därefter fram till den 1 augusti.

Intresserad?
Skicka då din ansökan till vd@nyan.ax
senast den 17 mars 2008.

Frågor kring tjänsten besvaras av Jeanette Strömberg tel 23 444.

► LEDIGA PLATSER

Air Åland grundades 2005 med uppgift att säkra ålänningarnas flygbehov och utgöra en injektion för det åländska näringslivet. I dag flyger Air Åland, med Mariehamn som utgångspunkt, på destinationerna Helsingfors och Stockholm samt på kontraktbasis linjen Åbo – Tammerfors – Uleåborg. Sammanlagt leasar Air Åland fyra stycken Saab 340 flygplan och 46 personer arbetar inom bolaget som årligen omsätter ca 7 miljoner euro. Efter tre intensiva uppbyggnadsår söker Air Åland nu en ny ledare för att utveckla bolaget vidare.

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Som VD för Air Åland leder du en organisation där din huvuduppgift blir att marknadsföra Air Åland och öka resandet på bolagets destinationer. Vi söker dig som har dokumenterad ledarskapsförmåga och lämplig högskoleutbildning, gärna med inriktning på marknadsföring och försäljning. Kunskap om resebranschen är meriterande, däremot är det inte ett krav att kunna flygbranschen specifikt eftersom sådan kunskap redan finns inom organisationen.

Tjänsten kräver att du är en mål- och resultatinriktad ledare som är ödmjuk i förhållande till din omgivning. Du trivs med att hantera många olika frågor samtidigt och uttrycker dig väl i tal och skrift både på svenska och engelska. Tjänstens placeringsort är Mariehamn.

Låter det intressant – ring till styrelsens ordförande Peter Grönlund, +358 40 0229097 eller skicka ett mail till peter.g@aland.net för mera information. Ansökan jämte löneanspråk och CV skickar du per e-post till styrelsens ordförande. Ansökan ska vara oss tillhanda **den 26 mars.**

www.AirÅland.com

► MÖTEN

Bostads ab Ankargård

håller
ordinarie bolagsstämma

tisdagen den 18 mars 2008 kl. 18.00 i hobbyrummet vid Scheffersgränd 4.

Behandlas ärenden enligt bolagsordningen paragraf 16.

- Ändring av bolagsordningen vad gäller affärslokalens vederlag.

Mariehamn den 8.3.2008

Styrelsen

► LEDIGA PLATSER

Ålands Synskadade r.f.

söker

HUSMOR

till verksamhetscentret Ankaret

för tillträde 1 april. Arbetstid ca 15 timmar/månad.

I arbetsuppgiften ingår lokalvård samt att sköta om köket och ordna servering vid föreningens möten även på kvällstid.

Närmare upplysningar ger ordförande Bern Löfman, telefon0457-3431202. Ansökning skickas till:

Ålands Synskadade r.f.
Johannebovägen 7,
222100 Mariehamn

► LEDIGA PLATSER

SUNDS KOMMUN

lediganslår ett vikariat som

barntädgårdslärare

vid Tosarby daghem för tiden 1.4.2008-20.3.2009.

Förfrågningar: Daghemsföreståndare Lisbeth Brunila tel 43882 tosarby.daghem@aland.net/ barnomsorgsledare Andrea Sandberg tel 432730 andrea.sandberg@sund.ax

Sista ansökningsdag är 25.3.2008

Den som blir vald skall inlämna straffregisterutdrag.

Ansökan riktas till Sunds kommun
Att: Barnomsorgsledaren
Norra Sundsvägen 361,
22520 Kastelholm.

I dag är internationella kvinnodagen

■Internationella Kvinnodagen skall firas och uppmärksammas för det är en dag som för många kvinnor och även för män, vill jag påstå, är ”större” än självaste julafton, midsommarafton, alla födelsedagar man kan tänkas uppbringa.

I mitten av 1970-talet identifierade socialpsykologen **Berit Ås** fem härskartekniker. Dessa såg hon som en väg att förstå vad som sker när kvinnor inte blir lyssnade på, när de ignoreras eller blir förbisedda. Berit Ås talade om osynliggörande, förlöjligande, undanhållande av information, dubbelbestraffning och påförande av skuld eller skam.

Elaine Bergqvist identifierar i sin bok Härskarteknik sju härskartekniker. Hon vill till viss del slå hål på den ”gamla” myten av att den stereotypa bilden av härskaren alltid är en man.

Jag vill påstå att verkligheten är mer sammansatt än vad som rymts i ett könsmaktsperspektiv. Vem har inte upplevt att man ”står upp” för vad man tycker och anses då av åhö-

rarna vara en ”kaxig typ”. De som anser detta använder sig då helt enkelt av en härskarteknik genom att fokusera på person istället för på de åsikter och tankar som presenteras. Alternativt tar åhörarna ingen notis om vad som sägs eller ännu värre anser att ingenting sagts. Åhörarna utsätter personen för ett regelrätt osynliggörande.

Elaine Bergqvist talar i sin bok om sju olika härskartekniker;

Projiceringsmetoden - Du klagar på något men får skulden för det du påtalar. Den som använder sig av denna metod tror sig ofta vara allvetande, lida av ett Mes-siaskomplex.

Komplimangmetoden - En vänlig härskarteknik som inleds med en komplimang. Syftet är att få dig att göra något utöver det förväntade, men kvar blir en olustkänsla trots komplimangen.

Stereotypmodellen- Du blir bestraffad eller negativt särbehandlad när du gör något utöver det som förväntas.

Självförväldad härskarteknik- Du ger ett osäkert intryck med ditt tonläge och kroppsspråk. Du förminskar

dig själv och det du säger, ”härskaren” får därmed ett överläge.

Uteslutningsmetoden- Du blir inte sedd när du borde bli sedd, i ett samtal eller i en debatt, eller när till exempel ditt tal på bröllopet ”glöms bort”.

Hierarkimetoden- Innebär att man använder ett överläge eller ett underläge för att tysta någon. Det kan vara chefen som förtrycker sina anställda, men faktiskt också tvärtom.

Tidsmetoden- Många använder tid för att tysta ned andra: ” Jag är äldre än vad du är” eller ”Jag har varit med längre i det här gänget än vad du varit”.

Sedan 1 november 2007 har Ålands Diskrimineringsombudsman mandat att handlägga ärenden angående diskrimineringsgrunden ”kön”. DO har ålagts ett mandat, till stor del, överensstämmande med Jämställdhetsombudsmannen med landskapet Åland som huvudman.

Inom ramarna för mitt mandat, ställs jag med jämna mellanrum in för fakta: att någon kontaktar DO på grund av att man upplever

sig ha varit föremål för någon av de sju härskarteknikerna, i arbetslivet, eller alternativt upplever sig vara utsatt för könsdiskriminering där inte sällan någon form av härskarteknikerna gjort sig påmind.

Hur skall man då bemöta den som utövar en härskarteknik just då det händer?

Helt allmänt brukar jag avråda vederbörande från att per ”automatik” svara med en attack eller inta försvarsställning när denne skall bemöta en härskarteknik. Jag anser detta är fel taktik för den leder ofta bara till en ”rundgång”. Du bör istället försöka ”spegla situationen”, jag menar att du bör lyfta fram kommentaren, gesten eller det som gjorde att du kände dig förtryckt och fråga vad personen egentligen menar. Det kan ju även hända och vara så att man tolkat situationen helt fel.

Om man blir kallad ”lilla gumman” på arbetet och inte vill bli kallad för detta bör man helt enkelt presentera till exempel något av följande förslag på ”fakta”; ” Jag är

numera x år gammal och med andra ord inte så liten”, Jag känner mig förlöjligad” alternativt ” Jag tycker det är en dålig benämning”.

Det kan även vara viktigt att ställa sig framför spegeln och träna in en viss ”position”, beroende av vilken härskarteknik man varit föremål för. Träna på att råta på ryggen, lyft axlarna, fäst blicken och öva på att tala med ett sakligt och lugnt tonfall för att eventuellt kunna möta ”härskaren” i en dialog och känna att du själv har kontroll över situationen och inte tillåter dig att bli behandlad hur som helst.

Det är viktigt att man försöker förstå situationen och sin egen roll i det som sker. Jag hoppas att informationen och de råd jag redovisat ovan eventuellt kan mana till eftertanke, reflektion och viss ”träning” varför inte låta detta få sitt utlopp och en början på Internationella Kvinnodagen.

Jag rekommenderar även den som vill ta del av mera

information om olika härskartekniker att läsa bl a ”Härskarteknik” av Elaine Bergqvist.

Jag är alldeles säker på att dessa rön tillika med andra angelägna kvinnorättsfrågor så som trafficking, hedersrelaterat våld mot kvinnor, kvinnomisshandel, rätten till arbete, utbildning, vård och social välfärd är frågor som kommer att debatteras och diskuteras runt omkring i värden även under detta års Internationella Kvinnodag. Själv kommer jag att delta i liknande arrangemang inom ramarna för Internationella Kvinnoförbundet i Sverige och dess lokala kvinnoför- eningar. Vill avslutningsvis passa på och önska alla en givande Internationell Kvin- nodag den 8 mars 2008 och även uppmana, om möjlighet finns, till aktivt deltagande i debatter och diskussioner dagen till ära!

Veronica Larpes- Papadopoulou
Ålands Diskriminerings- ombudsman

Åländsk politik förråas

■Håller en ny politisk kultur - eller snarare okultur - på att växa fram i det åländska samhället?

Danne Sundman, obunden, och **Barbro Sundback**, socialdemokrat, ifrågasätter att liberalerna i Finström har nominerat en engagerad och kunnig person till kommunstyrelsen.

Sundback, som minsann har utnyttjat sina maktpositioner, målar i torsdagens tidning upp en storkonspira- tion med politiska tjänsteman i den offentliga sektorn.

Vad är meningen? Åsiktsregistrering och bestraffning för fel värderingar?

Häromdagen utropades ”du ljuger” från en lagtingsbänk när jag höll ett anförande om sjöfartspolitik, en fråga som engagerat mig i många år.

Jag vet fortfarande inte vad som skulle vara ”fel” i mitt anförande, än mindre vad som skulle vara lögn.

Det här leder till att råskinnspolitiken sprider sig. Som exempel infördes torsdag kväll följande inlägg på Tidningen Ålands hemsida: ”erland, den lögnhalsen, försöker föra folket bakom ljuset med sina osanningar, igen. **Strand** borde få självstyrelsemedalj för sitt uttalande, månadens sanning!”

Jag anmälde inlägget till tidningens chefredaktör och fick följande svar:

”Tack för din anmälan. Det är ett grovt inlägg men jag ser varken juridiska eller pressetiska skäl att stryka det. Om det varit fråga om en enskild privatperson hade det varit en annan sak, för offentliga personer som lagtingsledamöter är ribban högre.

Mvh
Niklas Lampi”

Det finns alltså inga som helst krav på någon saklig grund och på vad som kan

sägas om en offentlig person. Eller kanske det gäller en offentlig liberal person?

Olof Erland,
lagtingsledamot (lib)

► LEDIGA PLATSER

Ålands lagtings kansli
sköter lagtingets kansli- och sekretariatsfunktioner.

Eftersom den nuvarande tjänsteinnehavaren till hösten avgår med pension ledigförklaras den ordinarie tjänsten som

lagtingsdirektör

Lagtingsdirektören är lagtingets sekreterare och chef för lagtingets kansli. Lagtingsdirektören biträder talmannen i dennes uppgifter som gäller ledningen av lagtingets arbete, uppgör föredragningslistor och protokoll för lagtingets plena, övervakar att lagtingsärendena handläggs på föreskrivet sätt samt bistår lagtingsledamöterna med råd och anvisningar. Lagtingsdirektören är sekreterare i talmanskonferensen, kanslikommissionen och självstyrelsepolitiska nämnden, i ett av lagtingets specialutskott samt i justeringsutskottet. Kanslikommissionen kan ändra och precisera arbetsfördelningen mellan kansliets anställda.

Kompetenskrav för tjänsten är vid universitet eller högskola avlagd juridisk slutexamen eller annan för tjänsten lämpad examen som motsvarar minst fyra års heltidsstudier samt för tjänsten lämpad erfarenhet. Förtroendenhet med självstyrelsesystemet samt med lagstiftning och förvaltning liksom förmåga att ledigt och korrekt uttrycka sig i skrift och tal är värdefulla egenskaper med tanke på arbetsuppgifterna.

Avlöning enligt löneklass A 29 (grundlön inklusive dyrtorrtillägg enligt senaste avtalsuppgörelse 4.204,70 euro/månad).

Tjänsten bör om möjligt tillträdas den 1 september 2008.

Ansökan ställs till Ålands lagtings kanslikommission och sänds per adress PB 69, 22101 Mariehamn. Ansöknings- tiden utgår **måndagen den 31 mars 2008 kl. 16.15.**

Närmare upplysningar ger lagtingsdirektör Lars Ingmar Johansson, tel. 25331 eller lagtingets talman Roger Nordlund, tel. 25330 eller 0457 5221605.

Ålands lagtings kanslikommission

LÄTT

1	2	8	4	9	6	3	5	7
7	3	4	8	1	5	2	9	6
9	6	5	3	7	2	4	8	1
3	1	9	2	4	7	8	6	5
2	5	7	6	8	1	9	4	3
8	4	6	5	3	9	7	1	2
5	9	3	7	6	8	1	2	4
4	8	2	1	5	3	6	7	9
6	7	1	9	2	4	5	3	8

MEDEL

5	6	1	3	8	9	2	4	7
7	4	9	5	2	1	3	8	6
2	8	3	6	7	4	9	5	1
4	5	8	1	9	2	7	6	3
9	3	2	7	6	8	5	1	4
1	7	6	4	5	3	8	2	9
3	2	5	9	4	6	1	7	8
8	9	4	2	1	7	6	3	5
6	1	7	8	3	5	4	9	2

SVÅR

1	5	7	2	8	9	4	3	6
4	9	8	3	6	1	2	5	7
6	2	3	5	7	4	1	8	9
2	4	5	6	9	7	3	1	8
7	1	6	8	4	3	5	9	2
8	3	9	1	2	5	6	7	4
5	8	4	9	1	6	7	2	3
3	6	2	7	5	8	9	4	1
9	7	1	4	3	2	8	6	5

► LEDIGA PLATSER

Cainby Ab är ett åländskt företag som arbetar med tillverkning och försäljning av bl.a. fartygsskyltning, informationstekniska system, ljusskyltar, dekal, digitaltryck i storformat, specialtryck samt präglade plåtskyltar. Vi verkar både lokalt och internationellt. Företaget har verkat inom branschen sedan 1973 och har idag 16 anställda.

Vi söker omgående för fast anställning en

säljare/säljansvarig

som är intresserad av försäljning, design och teknik och vill sälja våra produkter lokalt samt internationellt. Erfarenhet från sälj- arbete samt grafiska branschen eller teknisk kunskap är meriterande.

Vi erbjuder:

ett arbete i ett expanderande företag där Du kommer att bli en av de drivande resurserna inom försäljning och marknadsföring. Företaget har nyligen genomgått ett generationsskifte och möjligheterna till avancemang är stora om Din inställning är rätt.

Du kommer att aktivt besöka kunder, hantera ordrar och offerter samt skapa och utveckla långsiktiga kundrelationer.

Vi söker:

Dig som har några års erfarenhet från något av ovanstående områden eller i övrigt är rätt person för tjänsten, har nytänkande och kan uttrycka Dig i tal och skrift. Tjänsten kräver goda kunskaper i svenska och engelska, finska är önskvärt men inget krav.

Om beskrivningen stämmer in på Dig och Du känner att det här jobbet är något för Dig, sänd din ansökan med bifogad CV per mail senast den 14 mars till sten.borenius@cainby.com

Frågor rörande tjänsten besvaras av Sten Borenius på telefon 214 11.

www.cainby.com

► LEDIGA PLATSER

Genom ett nytt

utbildningsprojekt

vill Ålands Natur och Miljö rf öka kunskapen om hållbar utveckling och strategisk planering. På basen av Agenda 21-kontorets samlade erfarenheter skall projektet utveckla metoder och verktyg för olika utbildningssammanhang.

Vi söker nu dig som vill

starta upp projektet

tillsammans med våra medarbetare på Agenda 21-kontoret.

Vi önskar att du har projekterfarenhet, erfarenhet av skolvärlden, intresse för ekologi och hållbar utveckling.

Ditt uppdrag är att under ca 3 månader utarbeta en plan för det 3-åriga projektet och skapa kontakter till användare av verktygen.

Välkommen med din ansökan samt löneanspråk **senast den 18 mars** till Ålands Natur och Miljö rf Norragatan 13, 22100 Mariehamn.

Vid frågor kontakta Gunda Åbonde-Wickström, tel 14928

Nyankortsvinnare:
Tor-Erik Johnsson
Spånga
Vinner en Casinoolott. Vinsten skickas på posten.

debatt

”Slemmertippningen är lagd på is i år!
MESSARE

Lever vi kvinnor i ett tryggt samhälle?

■I dag är det den interna-tionella kvinnodagen. En dag som firas i frihetens, solidari-tetens, jämlikhetens och systerskapets tecken, Jag sitter i lugn och ro vid mitt köksbord och äter min frukost. Morgontidningen ligger uppslagen framför mig, kaffet är snart urdrucket. Ingenting stör mig. Allt är tyst och stilla, endast brasan sprakar i spisen. Jag höjer blicken och ser ut genom fönstret, bort mot horisonten, långt bortom synranden finns en annan värld än den jag lever i här på Åland. En värld som inte kännetecknas av solidaritet och jämlikhet. I tanken möter jag mina medsystrar runtom i vär-l-den. Kvinnor som utsätts för övergrepp och våldtäkter, ja ibland till och med massvåld-täkter. Jag möter alla dem som med sina kroppar fått sona vad andra har brutit. Jag känner sorg när jag vänder tillbaka till mitt frukostbord.

Men är världen trygg här hemma? Också här utsätts kvinnor för våldtäkt och övergrepp. Och om kvinnan anmäler våldtäkten, kan bon då känna sig trygg i förviss-ningen ont att hon behandlas med respekt och hänsyn, och att våldtäktsmannen eller männen blir dömda för det dom gjort? Nej, tyvärr är det inte så. Först om hon kan uppvisa så allvarliga skador att hennes liv bevisligen varit i fara för-utsätts hon ha haft en önskan om att inte bli våldtagen. Kvinnan förväntas göra mot-stånd ända till sin död. Här gäller mottot: Heller död än våldtagen!

Hennes ord väger lätt mot gärningsmannens och hans advokaters ord.

Har vi ett bra samhälle för kvinnor att leva i när en kvinna måste försvara sig i domstolen om hon utsätts för ett våldtäktsbrott? När

hon måste känna skam för det hon blivit utsatt för? När hennes motiv och moral ifrå-gasätts? När gärningsmannen görs till offer och offret till bödel? Våldtäkter graderas också i om det var en grov våldtäkt eller bara våldtäkt. Och jag sitter och funderar på om man kan bli bara litet våldta-gen i stället för mycket våld-tagen? Och vari skillnaden i så fall ligger? Och var kommer kränk-ningen in i bilden? Den kränkning en våldtagen kvinna känner är så oerhörd att den inte kan beskrivas. Att utsättas för denna skymf, och att dessutom innerst inne veta att förövaren troligen inte blir betraktad som brottsling för det han gör. Att det uppfattas som att hon ville bli våldta-gen, det var hennes eget fel, hon var utmanande klädd, hon var inte nykter. Just det. Kvinnan var inte nykter, hon var för berusad

för att kunna försvara sig. Då anses det också vara till hennes nackdel. Då är hon en fallen kvinna, och en fallen kvinna kan inte kräva någon respekt. Antagligen blir straf-fet högre om man kör bil be-rusad, än om en berusad man våldtar en berusad kvinna. Men med vilken rätt kränker en man en kvinna på detta sätt? Vem ger den rätten? Hur får man den rätten?

Och jag funderar på hur de här männen är funtade. För de flesta män skulle aldrig drömma om att begå en våld-täkt. Hur ser en våldtäkts-mans psyke ut? Vad är det som gör att han inte kan styra sina sexuella behov? Att han inte kan respektera ett nej, oberoende när och i vilken situation det uttalas. Borde inte alla män som våldtar, antingen de våldtar litet eller mycket, underkastas vård? Kan man vara en bra chef om man är våldtäktsbenägen? El-

ler en bra läkare, eller lärare, eller jurist, om man inte kan styra sina känslor? Och var kommer kärleken in i bilden? Ett samlag är en kärleksakt mellan två äls-kande människor. Två som tycker om varandra, som vill varandra väl. Och som tillsammans njuter av att ge varandra den tillfredsställelse som ett samlag utmynnar i. Gud gav oss kärleken för att vi skulle kunna leva tillsam-mans på jorden. Kärleken är helig och dess handlingar får inte missbrukas av någondera parten.

Borde inte den domare eller nämndeman som dömer i ett våldtäktsmål ha utsatts för liknande övergrepp för att rätt kunna sätta sig in i vad det gäller? Kunna känna för-ståelse för offret och hennes situation. Inse att offret är ett offer och inte en brottsling. För trots allt är det endast ett fåtal män som är våld-

täktsbenägna. Och trots allt faller det en skugga över alla män så länge våldtäktsmän till största delen undgår straff för sina brott. Och så länge bevisbördan för brottet läggs på offret. Det är med hjälp av män med ett sunt sinne och för-måga att tygla sin sexualitet som vi kvinnor kan känna att vi lever i ett tryggt samhälle. Och vi behöver deras hjälp med att få insikten inpräntad hos alla om kvinnans rätt att säga nej.

Först sedan vi kan gå hem från en fest ensam utan rädsla för övergrepp, först sedan en ensam kvinna vågar bjuda hem en man på kaffe utan risk för att bli våldtagen, först när en kvinnas rätt att säga nej respekteras, först när en våldtäkt alltid betraktas som ett brott, ja först då kan vi kvinnor känna att vi lever i ett tryggt samhälle.

Runa Lisa Jansson

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ I khs har vi så jäkla snygga assistenter!! Tom e lätt snyggast :) **0457-...**

■ Angående den vita smala kat-ten. Fråga ägaren varför? Jag vet att den mår bra, för jag träffar den ofta, så de så. **040-...**

■ Kan ju säga direkt att killarna på Tallvägen inte bara äventyrar katternas liv! Hastighe-ten kan väl hållas lite nere i bo-stadsområdena, är de för mycket begärt? H. **meej**

■ Jag är glad över att äga mark där det finns gravhögar. Vi ska vörda vårt kulturarv och inte slå mynt av det. Vad är det Jansson och p förbundet håller på med? Vart har stoltheten för gångna tider tagit vägen? **040-...**

■ Svar till upprörd getabo: Ge kommunen arbetsro! Har du svårt att förstå? Geta måste spara och.vi har gett vårt förtroende till de som nu ser till att vi kan få ekonomin i skick. Jag litar helt på de som styr i Geta. **0457-...**

■ Ja nu tycker Danne S. och Roger J. att vicetalman Gunnar J. överreagerar när han börjar hålla ordning på de som debatterar. Det har kanske inte varit så noga med det, då man reagerar så. Men Gun-nar har väl lite andra värderingar efter alla sina år i riksdagen. **”En vän av ordning”**

■ Bra Arne Selander. Jag var i huset o väntade på en sak. Fick vänta över en halv timm . Och tyvärr satt en hel del av personalen i fikarummet hela den halvtimmen. **0457-...**

■ En vd i ett multinationellt bolag får ofta sparken bara för att företaget ska illustrera en poäng till nästa vd. Att de haft 10 vd:n på 10 år för att de minsann inte har några medelmåttskrav. På så sätt vet företaget att varje vd åtminstone

gör allt han förmår för att företaget ska nå resultat. **0457-...**

■ Bra skrivet ”Rättvisa”! Kaf-fepauser är en sak men alla dessa rökpauser. Tex: 10 minuter x 5ggr per dag blir ganska mycket betald paus per arbetsvecka/månad/år... Mera Rättvisa! **045-...**

■ De finns inga sjöfolk ute i båtarna mera, mest bara skvaller-kärringar. **040-...**

■ Det normala är ju inte att kommunen informerar om vilka be-slut man inte fattat, skriver Håkan Lundberg. Nej, det normala är att det inte finns någon information alls. Som att personalen måste läsa i tidningen att kommundirektören byter jobb. Det är bara ett exempel. Med information till personalen, som inte är så många, skulle du skapat ett förtroende. Det som saknas nu. **0457-...**

■ Vad håller producentförbundet och Gunnar J på med? Jag är stolt över varje gravhög och fornlämning jag har på min mark. Jag är glad om de är skyddade i lag och registre-ras. Hur skriver jag ut mig ur ÄPF? **040-...**

■ Finströmare! Nog kan man vara hemmablind! Godby till cen-tralort för turisterna? Det är väl den sista byn man till visa upp för gäster bortifrån. Så fin från början med den ursprungliga Bygatan men så tanklöst och ogenomtänkt planerad idag. Jag hoppas att turisterna blundar när dom åker förbi Godby. Tyvärr! **Sundsbo**

■ Jaha, då bokar man på Gudingen i forts. Äkte Skiftet & fy

vilken vidrig inredning, är den/det mänsklig som bestämt detta kaos? mvh **”Kökarfantast”**

■ Ser att ni skriver om ung-domslokaler i Nyan ni har missat en i Lemland som heter Norrkulla! **Järsöbo**
Svar: Du är inte ensam om att påpeka att vi ”glömt” diverse gårdar runt om på Åland. Men vi har faktiskt inte glömt dem. Saken är den att vi måste begränsa oss, dra en gräns någonstans. Det vimlar av hembygdsgrärdar, byalagsstugor och liknande lokaler har det visat sig. Vi har bestämt att vi skriver om ungdomslokaler som i dag drivs av en ideell ungdomsförening, alltså inte en hembygdsförening. Detta sammanfaller också med den lista på ungdomslokaler som finns i Folkhälsans Ålandskalender, sidan 107. **Red.**

Engångserbjudande

Använd kupongen du fick hem med Nyankortet!

Köp 3 pocketböcker

BETALA FÖR 2

LISCO

BOK & PAPPER

Erbjudandet gäller tom 31.1.2009

Nyankort

-sätter guidkorta

■ Vem har tidigare utfört Anderssons nuvarande arbetsuppgifter? Existerar alls ngn kontroll-funktion ang hur väl och lagenligt Ålands Polismyndighet utför sitt arbete? Är Ålands Polismyndig-hets tolkningar av lagtillämpningar (alt s.k praxis) det som är al-lenarådande? Alltså, vem står som ansvarig för hur Polisen utför sitt dagliga värv och vem kontrollerar att det utförs på ett adekvat och riktigt sätt? **0457-...**

■ Slemmertippningen är lagd på is i år! **0457-...**

■ Kan inte trafikavdelningen med Göran Holmberg åka ett par resor mellan Långnäs o Galtby och se hur Skiftet är uselt planerad. **040-...**

■ Hoppas Skiftets inredning är sparad för vi vill ha till baks den. Bättre förr!! **040-...**

■ Kökarborna kan ju åka på Gudingen om inga Skiftets nya inredning passar. De lät ju trevligt med att det ska finnas barhörna! **Kumlingebo**

■ GHS, om ni vill få piggare elever, se då till att servera mellan-mål, ex saft, smörgås eller yoghurt. Speciellt viktigt med vätskan, de blir nog att dricka aldeles för lite om det enda som bjuds är att dricka ur kran på toan. Trodde att det var självklart att mellanmål serveras i alla skolor, eftersom blodsock-ernivån sjunker på em så bör alla få ett ordentligt mellanmål, speciellt viktigt är det med väx-ande ungdomar! Sen har lärarna mage att klaga på att elev-erna är så slöa och okoncentrerade på de sista timmarna av skoldagen. Nej, skärpning GHS! Mvh **Förälder**

■ ÅAB-bossen håvar in 20.000 euro varje månad. Vad får övriga anställda på ÅAB? Kan chefstjänsten verkligen va värd så pass mycket?? Har så svårt att tro det. H. **”fd kund”**

■ Får man verkligen kalla en fest för ”pimps & hoes” som ska hållas på Mariepark den 22:a? **0457-...**

■ Typisk högerpolitik att vilja ta bort eller sänka skatterna... **0457-...**

NYANS ROS

...till Klaus på Mariehamns tryckeri för 150% service med konstporten. Isa rosar.

Rationalisering inte nedskärning

■ I sin ledare den 7 mars kommenterar **Nina Fellman** den ledare som Ålands Han-delskammares VD publicerat i vår tidning Magasinet. Nina väcker en rad intressanta frågor i sin ledare och vi vill gärna fortsätta dialogen.

Handelskammarens upp-fattning är att det i dag finns möjligheter att genomföra rationaliseringar inom den offentliga sektorn och ändå hålla kvar en hög service-nivå. Detta resonemang har handelskammare tidigare visat genom vårt förslag till kommunreform, där 16 kommuner, fem kommunal-förbund och ett antal kom-munala bolag skulle effek-tiviseras. Till samma helhet hör kommunförbundet samt olika kommunala samarbeten på andra plan och de avdel-ningar på LR, som hanterar kommunala frågor. Dessa administrativa enheter servar inte medborgarna utan är enbart ett resultat av befint-lig lagstiftning och rådande strukturer.

Ett annat exempel är skärgårdstrafiken. Här kan effektiviseringar uppnås och personal frigöras genom till exempel ett förverkligande av tunnel till Föglö och införan-de av korttrutter. Där frigörs personal och den kommersi-ella sjöfarten erbjuds kom-petent personal. Liknande exempel går även att finna inom en rad andra branscher.

Det finns många duktiga och

kompetenta personer inom den åländska offentliga verk-samheten. Detta samtidigt som det åländska näringslivet behöver mer arbetskraft. Har vi råd med att låta gamla strukturer och byråkrati gå före utveckling och en högre levnadsstandard för oss alla? Det tycker inte handelskam-maren och därför ha vi väckt denna fråga.

Vår lösning är inte på indi-vidnivå utan strukturell. Vi vill ha arbetskraften sysselsatt med sådant som ökar det åländska välståndet. Syssel-sättningsökningen på Åland de senaste åren har skett huvudsakligen inom offentlig sektor som proportionellt är en av Nordens största. En minskning måste ske och det är bättre att den görs när privat sektor anställer. Alternativet är att nerskär-ningen framtingas i en sämre konjunktur där svårigheterna på det personliga planet blir betydligt större.

Slutligen vill vi påpeka att handelskammaren inte får något bidrag av LR. Vi säljer starta-egeträdgivningstjänster åt LR mot skälig betalning. VD: s lön finansieras av han-delskammarens medlemmar. Nina, du är hjärtligt välkom-men till handelskammaren så kan jag berätta mer om vår verksamhet och finansie-ringen av densamma.

Daniel Dahlén
VD, Ålands
Handelskammare

Messa Nyan!
0457-323 4444

”Har konsten i frihetens namn rätt att sätta sig över alla allmänna hänsyn, sådana de återspeglas i vår lagstiftning? Klart är att konsten har en rätt och en plikt att pröva gränserna, men knappast rätt att överskrida dem.

BJÖRN MÅNSSON I HBL

ledare

Nina Fellman
Epost: nina.fellman@nyan.ax
Telefon: 528 441

Orrspel Annika Orre

En lukt av rutten potatis

När jag fyller 60 ska jag bli elak och säga obekväma sanningar. Det tänker jag på varje gång – och det är ofta – som jag låter bli att säga vad jag egentligen tycker för att jag är så mesig. Ännu är jag inte där, men vadå. Jag kan väl låta lite i förväg på elakhetslocket. Närmare bestämt om uppslaget på sidorna 16 och 17 i vårt konkurrentblad i fredags där nyhetschefen **Jörgen Pettersson** skriver om den bok som han själv och forna kollegan **Anders Mattsson** har skrivit och gett ut på ÅTT:s förlag. JP kommenterar boken på samma uppslag och gör dessutom reklam för att han och kollegan ska sälja boken på köpmannamässan. ÅTT har enligt nyhetschefen ”räddat historien om Chips” och skriver ”sanningen om Ålands svåraste affär”.

Det känns lite...lustigt. Vem annan skulle ens komma på tanken att avbilda sin egen bok i naturlig storlek, både fram- och bakpärmen, i tidningen och dessutom göra så ohämmad reklam både för sig själv och för de lokala institutioner och företag som bekostat utgivningen? Anstår detta verkligen en seriös journalist som jag förmodar att JP vill betrakta sig som? Hallå redaktionen och chefredaktören, var är omdömet? Fast jag är kanske bara sur. Nya Åland har inte fått ens en antydan om att en sådan här bok har getts ut. Normalt skickas nya böcker ut för att recenseras, men den här boken har vi inte sett röken av. Nog luktar det åtminstone lite rutten potatis när jag sniffar i riktning mot Strandgatan och City. Man har det onekligen lättare här i Dalbo när man inte sitter i famnen på makten. Så där, nu fick jag det sagt. Puh.

Raskt över till nästa elakhet. Kaffedrickandet i marmorborgen. Jo, jag vet att det finns hårt arbetande landskapsanställda som gör sitt jobb och mer därtill. Det här handlar inte om er. Men det tycks finnas också sådana som tillbringar en timme – hälften på morgonen, hälften på eftermiddagen – vid kaffebordet. 20 minuter per dag har då blivit 60 minuter. Fem timmar på en arbetsvecka, nästan en hel arbetsdag, och 20 timmar på en månad. På ett år blir det drygt 200 timmar. På hundra anställda blir kaffetiden 20.000 timmar per år. Inte ska de anställda behöva vara utan kaffe. Det är det ingen som tycker. Men att börja dagen med kaffe verkar ju lite onödigt. Man tappar ju styrfarten helt.

Tänk er följande arbetsdag: Kommer på jobb klockan åtta. Slår igång datorn och läser den morgontidning man inte har hemma. Eller båda två. Går på kaffe halv nio. Jobbar två timmar koncentrerat från nio till elva då det är lunch. Återkommer tolv, eller lite över för det finns lite ärenden. Jobbar till två. Kaffe igen. Jobbar mellan halv tre och fyra. Packar ihop. Går hem kvart över fyra. Summa effektiv arbetstid: 5,5 timmar. Puh igen. Kanske jag inte ska vänta tills jag blir 60 i alla fall.

Feminism ingen gnällfråga utan en kamp för rättvisa

Grattis kvinnor. Både blommor och tårta till er på Internationella kvinnodagen. Bara för att ni finns faktiskt, inte för att ni gör något särskilt. Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Underbart, vackert och alldeles jämställt. Så borde väl livet vara för alla människor?

Hurra, hurra, hurra! Inget gnäll i dag, inget tjafs om låga löner och uppoffringar och glastak och skit. Bara jubel på Internationella kvinnodagen.

Det är nämligen alldeles, alldeles underbart att vara kvinna. Det är kanske en sak vi feminister glömmer att berätta när vi blir arga på så sanslösa saker som att könet bestämmer vad ens arbete är värt. På Internationella kvinnodagen kan det vara värt att påminna om det, att kvinnolivet är fantastiskt, underbart och fyllt av spännande upplevelser. Bara en del av dem kan män uppleva.

Det är inte alls så att allt det unika i kvinnors erfarenheter är knutet till det biologiska och reproduktiva, även om det är viktigt. Eftersom flickor och kvinnor behandlas annorlunda och har andra förväntningar på sig än pojkar och män, blir också erfarenheterna andra. Ta det här med känslorna till exempel. Tjejer förväntas utveckla emotionell och social kompetens, och gör därför också det i stor utsträckning. Att vara kvinna kan alltså betyda att man ser och känner mer, att man har lättare att knyta samman informationen i det bredband av information som galopperar mellan hjärnhalvorna på den som tränat upp den förmågan.

Enligt experterna har de (karlar) som inte utvecklat samma färdigheter bara en ensam telefonlinje mellan hjärnhalvorna, vilket å andra sidan gör dem oerhört effektiva på att agera på den lilla information som når fram.

Hurra igen, för olikheterna. Inte för bättre eller sämre. Hurra för flera sorter, mindre mallar, barriärer och gränser. Fram för friare kvinnor, och därigenom friare människor. Och låt mig säga det här tydligt: Feminister hatar inte män. Det är tröttsamt att alltid vara tvungen att komma med den brasklappen när man formulerar en kritik av orättvisor och ojämställdhet. Den som i dag reagerar på feminism och jämställdhet med en negativ reflex är antingen mycket rädd eller mycket okunnig eller både och. Feminism är ett ord som blivit en löjlig etikett för att ogiltigförklara relevanta frågor, och det är fel.

De frågorna, till exempel om hur det sociala könet konstrueras, är viktiga även för dem som är bekväma med den könsroll de funnit sig i. De är helt ok att vara det. Det är inte fult för en feminist att det finns familjer som uppfyller heteronormen till punkt och pricka och dessutom är lyckliga med det. Det är funkar strålande för mig, men det måste inte gälla för alla, det är där kruket finns.

För många, både män och kvinnor, ska ver förväntningar och normer så illa att man måste kämpa för att ta sig ur dem. För många kvinnor är våld och förtryck på grund av kön fortfarande vardag. Det finns fortfarande mönster i vårt samhälle som ger män mer makt än kvinnor på felaktiga grunder. Att påtala detta är närapå en plikt för den som tänker efter.

Vi avslutar i den inledande positiva tonen. Kvinnor, hör upp. Ni är starka, vackra, kunniga, duktiga. Absolut. Men ni behöver inte vara det för att duga eller för att få vara med och bestämma. Det räcker gott att vara halva mänskligheten för att ha rätt till lika behandling som den andra halvan. Det är bara rättvist. Eller hur, karlar?

Nina Fellman

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Passagerare med el. utan fordon ska vara på plats i check-in sen. 30 min före avg, varefter incheck./bilj.försälj. ej kan garanteras

Torgg. 14, tel 16 711 eller 06001 74552 (1,64€/besvarat samtal+alltid ins/msa)

Check-in senast 30 min. före avgång

Måndag–torsdag Fredag–lördag

Söndag

ECKERÖ **LINJEN**

Nya Åland
☆☆☆

3) Amorella ur trafik 15.4 kl 07.45 i Åbo. Åter i trafik

† kl 08.45 i Åbo.

VIKING LINE
toragatan 2, tel 260 11, bokn. 262 |
www.vikingline.ax

D A G L I G L A S T B I L S T R A F I K
till och från Åland. Tel. 24 111
www.samtrans.aland.fi

SAMTRANS

dagens rätt

Värdertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +Isa

Hetta upp oljan i woken, bryn köttet. Slå i kryddorna och låt fräsa. Strimla grönsakerna och lägg i. Låt badda tills grönsakerna är mjuka. Lägg i groddarna och hetta upp. Servera med ris eller nudlar.

RING 018 23444

